A NAGYSZALONTAI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1911. ÉVI ÁPRIL HÓ 20. ÉS 21. NAPJÁN NAGYSZALONTÁN TARTOTT

KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BÍRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

(I.)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:

SZABÓ ISTVÁN

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

A NAGYSZALONTAI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
HIVATALOS KIADVÁNYA.

DEBRECZEN SZ. KIR. VÁROS KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA
1911—1145.

A NAGYSZALONTAI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1911. ÉVI ÁPRIL HÓ 20. ÉS 21. NAPJÁN NAGYSZALONTÁN TARTOTT

KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BÍRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

(I.)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:

SZABÓ ISTVÁN

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

A NAGYSZALONTAI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
HIVATALOS KIADVÁNYA.

DEBRECZEN SZ. KIR. VÁROS KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA
1911—1145.

A nagyszalontai református egyházmegye 1911. évi április hó 20-ik napján Nagyszalontán tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Balog Ambrus esperes és gróf Tisza István egyházmegyei gondnok elnöklete alatt:

I. Tanácsbírák:

Lelkészi részről:	Világi részről:
Széll Kálmán	Fábián László
Nagy Imre	dr. Balogh Elek
Böszörményi Lajos	gróf Tisza Kálmán
Csécsi Imre	Hadházy Kálmán
Bagdi János	dr. Szarka Sándor.
Szabó István.	

Ügyész: Ifj. dr. Hadházy Kálmán.

II. Jegyzők:

Szabó István, Fogarassy Bálint lelkészi-, Tatár Balázs, Szabó Lajos világi részről.

III. Számvevőszéki tagok:

Rácz Gyula elnök, Bagdi János, Kolumbán Áron, Kassay Béla, Perecz István, dr. Szarka Sándor, Borbély László, Tatár Balázs.

IV. Lelkészek:

Bagdi János anti, Balog Ambrus sarkadi, Bessenyei Imre mezősasi, Bódogh János mezőbajji, Boros Gábor árpádi, Bottyán Pál belényesi, Böszörményi Lajos nagyszalontai, Bugyi János

erdőgyaraki, Csécsi Imre aradi, Fogarassy Bálint ágyai, Hunyadi László gyoroki, Kassay Béla tenkei, Kolumbán Áron kötegyáni, Könyves János várasfenesi, Lengyel Imre radnalippai, Nagy Dániel szentleányfalvi, Nagy Endre sarkadkeresztúri, Nagy Imre biharugrai, Ónody Sándor mezőgyáni, Perecz István körösnagyharsányi, Sipos János belényesújlaki, Szabó István geszti, Szathmáry István magyarremetei, Széll Kálmán nagyszalontai, Szondy Géza kisperegi, Tóth János belényessonkolyosi és Unghváry Gyula tamáshidai lelkészek.

V. Tanító képviselők:

Papp Imre, Pósta Lajos, Szabó Lajos, Kiss Gyula.

VI. Egyházak világi képviselői:

Kötegyánból: R. Bujdosó Péter; *Mezőbajjról:* Mikó József; *Mezőgyánból:* D. Gyenge János; *Nagyszalontáról:* Bondár Ferenc és Csepregi Mihály; *Sarkadról:* Varga Gábor.

Balog Ambrus esperesnek a mennyei Atyához gyermeki bizodalommal emelt buzgóságos imádsága után

Gróf Tisza István egyházmegyei gondnok, mint hivatalára nézve idősebb elnök, nem nyithatja meg — úgymond — a gyűlést addig, míg meg nem emlékezik két eseményről, mely lelkünket mélyen érinti; megemlékezik erről az esperesi jelentés is, melynek folyamán lesz helye a határozathozatalnak. Mindnyájunk lelkét megrendítette az a megrázó csapás, mely Istenben boldogúlt püspökünk váratlan elhunytával érte egyházkerületünket. Talán többen vannak olyanok, — s azok közé tartozom én is, — akik püspökünk értékéről és kiválóságáról csak akkor szereztek tudomást teljes mértékben, mikor már a püspöki székben ült; de aki az ő odaadó s magas szempontok által vezetett és a közügy szolgálatára szentelt működését figyelemmel kísérte, nem zárkózhatik el a töprengő kérdés előtt: miért kellett elvesztenünk ezt a derék, puritán embert? Miért fosztott meg tőle a Gondviselés akkor, amikor még ereje s munkaképessége teljes birtokában sokáig szolgálhatta volna egyházkerületünket? Boldog emlékű püspökünk az Istenbe vetett bizodalom által megerősödött lélekkel, szelíd megnyugvással fogadta a veszedelmes betegséget s keresztyéni alázattal ment szembe a halállal, ahogy illik az igaz emberhez; követésre méltó példát állított elibünk, hogy amint ő megnyugodott a rászakadó végzetes csapásban, úgy nekünk is Isten akaratján megnyugvó alázattal kell fogadnunk a csapást; de megőrizzük lelkünk mélyén áldott emlékét!

A másik esemény, melyről említést tettem, örvendetes természetű ; hiszen az életben is úgy van, bú s öröm váltja fel egymást ; talán nem is szükséges mondanom, annyira tudjuk mindnyájan, hogy a mi Széll Kálmánunk ez évben tölti be 50 éves lelkészi működésének évfordulóját. Úgy mondtam : a mi Széll Kálmánunk, pedig nemcsak a mienk ő, hanem oszlopa, ereje s büszkesége az egész magyar reformált egyháznak ; de mégis a mienk ő, mert itt kezdődött pályafutása, itt fejlődött Isten kegyelméből azzá a nagyrabecsült férfiúvá, amilyennek mi ismerjük, becsüljük és szeretjük őt. Nem akarom szerénységét sérteni, hogy ecseteljem, mit birunk ő benne, de kifejezést kell adnunk annak a tiszteletnek és szeretetnek, mely bennünk él iránta, és hálát adunk az isteni gondviselésnek, hogy 50 éves szolgálata után ily testi és lelki erőben megtartotta egyházmegyénknek s az egyetemes protestáns egyháznak ; s újra biztosítsuk őt iránta érzett nagyrabecsülésünkről s elismerésünkről, melynek szálai szorosan egybefűznek bennünket. Isten áldja s tartsa meg őt ilyen ifjú lélekkel, ilyen jó egészségben sokáig egyházunknak s övéinek boldogságára, büszkeségére !

Ezek után üdvözölvén közgyűlésünk minden rendű alkotó tagját, a gyűlést megnyitja.

1. Az egyházak világi képviselői beadják megbízó leveleiket.

Neveik felolvasása után a fentebbi sorrendben igazoltatnak.

2. Esperes jelenti, hogy Benedek László tanácsbíró, Bodnár Lajos csermői, Csák József komádii, Juhász József magyarhomorogi és Vass Jenő vadászi lelkészek részint gyengélkedés, részint másnemű elfoglaltatásuk miatt jelen gyűlésünkön nem vehetnek részt.

Sajnos tudomásul szolgál.

3. Az esperes által elkészített s a gyűlés alkotó tagjai között kiosztott tárgysorozat

felolvasottnak tekintetvén, a tanácskozás sorrendjéül elfogadtatik.

4. Gellér Karolina mezősasi, Széchenyi Endréné belényesújlaki, Falusy Ágnes, Csurgai Teréz sarkadi, Máthé Lajos nagyszalontai, Lénárt János árpádi és Kiss Antal körösnagyharsányi tanítók, illetőleg tanítónők, miután hivatalukban megerősítést nyertek, a közgyűlés előtt megjelentek, hogy a hivatali esküt az E. T. VI. t.-c. 26. §-a értelmében letegyék.

Nevezett tanítónők és tanítók a közgyűlés előtt a hivatali esküt leteszik, erről részökre esperesi hivatal bizonyítványt ad. Utasítja őket közgyűlésünk, hogy az egyházmegyei Tanítóegyesületbe és Segélyegyesületbe haladék nélkül lépjenek be. Esperes Isten áldását kéri az egyházmegyénk kötelékébe lépett egyházépítő új munkásokra.

5. Esperes beterjeszti következő jelentését az egyházmegye valláserkölcsi és anyagi állapotáról:

„Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

A hozzám beérkezett adatok alapján a következőkben terjesztem be jelentésemet egyházmegyénknek 1910. évi valláserkölcsi és anyagi állapotáról.

I. Valláserkölcsi állapot.

A közönséges istentisztelet gyakorlása általában megnyugtató. 45 anya- és 8 leányegyházunkban buzgón látogatják a hívek vasárnap délelőtt és ünnepnapokon a templomot és figyelmesen hallgatják az ige hirdetését. Csak egy egyházból, Pankotáról érkezett az a kedvezőtlen jelentés, hogy ott vasárnap reggelenként kevesen látogatják a hívek az istenitiszteletet.

Ünnepeinken és vasárnap délelőtt mindenütt egyházi beszédet tartanak lelkészeink. Vasárnap délután 33 anyaegyházban kátémagyarázatot, 6 egyházunkban: Bélzerind, Borossebes, Gyanta, Szemlak, Tamáshida, Vadász: bibliamagyarázatot; 6 anyaegyházunkban és Jánosfalva leányegyházunkban káté- és bibliamagyarázatot felváltva tartanak.

Hétköznap reggelenként 26 anyaegyházunkban és Nyégerfalva leányegyházban mindennap tartanak imádsággal istentiszteletet; 11 anyaegyházban: Belényessonkolyos, Bélzerind, Borossebes, Csermő, Erdőgyarak, Gyanta, Gyorok, Körösszakál, Magyarremete, Pankota, Tamáshida; 3 leányegyházban: Jánosfalva, Magyarcséke, Kisháza bűnbánati héten tartanak köznap reggelenként imádsággal istentiszteletet. 4 anyaegyházban: Feketetóton, Mezőbajjon, Radnalippán, Szemlakon; 4 leányegyházban: Szintye, Széplak, Dobrest, Németpereg köznap reggeli istentiszteletet nem tartanak.

Hétköznap délután egész éven át csak Nagyszalontán tartanak istentiszteletet.

De bűnbánati hetekben délután is istentiszteletet tartanak 13 anyaegyházban: Belényes, Belényessonkolyos, Bélzerind, Boros-

sebes, Csermő, Erdőgyarak, Gyanta, Gyorok, Körösszakál, Magyarremete, Pankota, Tenke, Várasfenes, és 3 leányegyházban : Jánosfalva, Magyarcséke, Kisháza. A többi anya- és leányegyházban délután istentisztelet nincsen.

A téli hónapokban hetenként egyszer, köznap délelőtt bibliamagyarázatot tartanak 14 anyaegyházban : Ant, Ágya, Árpád, Belényesújlak, Belényessonkolyos, Berekböszörmény, Biharugra, Komádi, Kötegyán, Mezőgyán, Mezősas, Nagyszalonta, Sarkad, Tenke. Okányban csak adventi hetekben. Köröstárkányban a 3 nagy ünnep harmadik napján. 29 egyházban pedig köznapi bibliamagyarázatot nem tartanak.

28 anya- és 2 leányegyházban a lelkészek, 17 anya- és 6 leányegyházban a lelkészek felügyelete alatt a tanítók végezték a konfirmációra való oktatást. Mindenütt a 12 éves gyermekeket konfirmálták.

Az úrvacsorával élők átlaga egy-egy alkalommal 6866 volt. A betegeknek 25 anyaegyházban csak a rendes 6 alkalommal, a többi 26 egyházban pedig kívánatra bármikor kiszolgáltatták az úri szent vacsorát.

Nazarénusok vannak 14 egyházban 300-an, baptisták 19 egyházban 408-an, felekezetnélkűliek 15 egyházban 295-en.

Az egyházi szertartást mellőzték keresztelés alkalmával 7 egyházban 49 esetben ; esketés alkalmával 22 egyházban 143 esetben ; temetés alkalmával 10 egyházban 30 esetben.

Viszálykodó házasok száma 12 egyházban 35 esetben van kimutatva. Vadházasok száma 33 egyházban 210.

Szegényekről gondoskodnak 35 anya- és 1 leányegyházban. Nem gondoskodnak 10 anya- és 7 leányegyházban. És így : Ant, Belényesújlak, Biharugra, Erdőhegy, Feketetót, Köröstárkány, Magyarhomorog, Tamáshída, Vadász, Várasfenes anyaegyházakban ; Jánosfalva, Nyégerfalva, Kisháza, Széplak, Dobrest, Németpereg, Magyarcséke leányegyházakban a hozzám beérkezett jelentések szerint a 21—1895. sz. egyházmegyei végzés és az egyházi törvény I—130. §-ában foglalt intézkedés még mindig megvalósításra vár.

14 egyházunkban a szegény tanulókat segélyezték :

ruha alakjában	1174 K
könyv alakjában	314 K
	1488 K értékben.

Az egyes egyházak szerint :

Anton.

Adakozás nem történt.

Aradon.

Aranykönyv egyházfentartási alapra	186	K	— fill.
Szegény- „	50	„	— „
Templomfűtési „	13	„	— „
Vasárnapi szövetség- „	39	„	— „
Gályi persely- „	24	„	62 „
Közszükségre	315	„	— „
Összesen	627	K	62 fill.

Ágyán.

Úrasztali borra Komori Sándorné 179. hsz. . . .	10	K	— fill.
„ „ Gáli Jánosné 57 hsz.	1	„	— „
Szegény alapra perselypénz	51	„	54 „
Egyházfent. alapra a kisjenői fatermelő részvénytársaság 24 kocsi fát, értéke	244	„	57 „
Összesen	307	K	11 fill.

Szintyén.

Harmonium alapra Fogarassy Bálint	10	K	— fill.
„ „ Szabó János	20	„	— „
„ „ Kapás Sándor	15	„	— „
„ Szösz Pál	45	„	— „
„ „ szintyei ref. egyház	92	„	71 „
Iskolaépítés alkalmával egyháztagok 27 ingyenfuvart tettek à 3 K	81	„	— „
Összesen	263	K	71 fill.

Árpádon.

A Hitelszövetkezet vizsgai jutalomkönyvekre . .	10	K	— fill.
A Fogyasztási szövetkezet vizsgai jut. könyvekre	10	„	— „
Összesen	20	K	— fill.

Két egyháztag egy-egy ízben az Úrasztalára kenyeret és bort adott.

Belényesen.

özv. Nyilas Istvánné	200	K	— fill.
Kristó József	100	„	— „
Belényesi Népbank	10	„	— „
Farsangi bál.	317	„	70 „
Úrasztalát a hívek látták el	36	„	— „
Perselypénz	87	„	25 „
Összesen	750	K	95 fill.

Belényesújlakon.

Bőjti úrvacsoraosztáskor kenyeret adott Köteles P.-né	2 K	—	fill.
Húsvétkor Balogh Mihályné	2 „	—	„
Pünkösdkor Gergely Mihályné	2 „	—	„
Újkenyérkor Kis Istvánné	2 „	—	„
Újborkor F. Balogh Jánosné	2 „	—	„
Karácsonykor D. Szabó Jánosné	2 „	—	„
Karácsonykor bort adott Molnár György	5 „	60	„
Perselypénz	26 „	63	„
Országos gyűjtésből iskolára	372 „	—	„
Összesen	416 K	23	fill.

Belényessonkolyoson.

Szatmári Mihály úrvacsora oszt. kenyeret és bort	4 K	40	fill.
G. Petrikó Ferenc úrv. oszt. kenyeret és bort	4 „	40	„
Oláh István úrvacsoraosztáskor kenyeret és bort	4 „	40	„
Kovács János úrvacsoraosztáskor kenyeret	2 „	—	„
Perselypénz	13 „	—	„
néhai Matyi Mihály belényesi lakos	2000 „	—	„
Összesen	2028 K	20	fill.

Jánosfalván.

B. Oláh Péterné úrvacsora oszt. kenyeret	2 K	—	fill.
Miklós Jánosné úrv. oszt. kenyeret (2 ízben)	4 „	—	„
Oláh Jánosné úrvacsoraosztáskor kenyeret	2 „	—	„
Török Lajosné úrvacsoraosztáskor kenyeret	2 „	—	„
Kádár Jánosné úrvacsoraosztáskor kenyeret	2 „	—	„
Perselypénz	12 „	42	„
Összesen	24 K	42	fill.

Magyarcsékén.

Kiss Imréné úrvacsoraosztáskor kenyeret	2 K	—	fill.
Gondos Ferencné úrvacsoraosztáskor kenyeret	2 „	—	„
Csonka István úrvacsoraosztáskor kenyeret	2 „	—	„
Fejes Imre úrvacsoraosztáskor kenyeret	2 „	—	„
Bódy László úrvacsoraosztáskor bort	2 „	—	„
Pogány Menyhért úrvacsoraosztáskor bort	2 „	—	„
Összesen	12 K	—	fill.

Bélzerinden.

Az úrasztalát kenyérrel és borral látták el, értéke	40 K	—	fill.
Perselypénz	22 „	90	„
Gyarmati János g. egy boros kannát adott . .	4 „	—	„
Összesen	66 K	90	fill.

Berekböszörményben.

Pekanovics Imre földbirtokos jutalomkönyv . .	30 K	—	fill.
Urasztalához kenyeret, bort adtak	32 „	—	„
Perselypénz	114 „	—	„
Községi segély	400 „	—	„
Összesen	576 K	—	fill.

Biharugra.

özv. Kiss Józsefné úrasztali terítőt adott, értéke	20 K	—	fill.
Képes Gizella szószéki terítőt, értéke	20 „	—	„
Tóth Jenő működvelői előadásokból harmónium	300 „	—	„
Perselypénz	50 „	—	„
Az úrasztalát kenyérrel és borral a hívek látták el.			
Összesen	390 K	—	fill.

Borossebesen.

Nagys. Török Gyula úrasztal körűli szőnyeget .	120 K	—	fill.
Erdei Bálint	20 „	—	„
Veress Mária	10 „	—	„
Nagys. Török Gyula	40 „	—	„
Szabó Istvánné a templom részére 2 zsoltárt . .	13 „	—	„
Perselypénz	72 „	21	„
Összesen	275 K	21	fill.

Csermőn.

Perselypénz és gyűjtés szegényalapra.	106 K	32	fill.
Szegény tanulóknak könyvsegély.	9 „	28	„
özv. Mihaczné adománya	50 „	—	„
Az Úrasztalát kenyérrel és borral ellátták . . .	30 „	—	„
Összesen	195 K	60	fill.

Erdőgyarakon.

Orgona alapra	194 K	46	fill.
Szegény gyermekeknek ruhára Fónagy Mihály .	2 „	—	„

Szegény gyermekeknek Fogyasztási szövetkezet .	1 K	20	fill.
Perselypénz	60 „	20	„
Ökörítói szerencsétleneknek gyűlt	24 „	—	„
Báljövedelem	148 „	68	„
Összesen	430 K	54	fill.

Erdőhegyen.

özv. Joó Károlyné Úrasztala alapra	15 K	—	fill.
Ismeretlen úrasztala alapra	13 „	—	„
K. Pálfi Andrásné templom alapra	100 „	—	„
Biró Sándor és neje	200 „	—	„
Tősér Károly	20 „	—	„
Szegény tanulók részére kisjenői tak.-pénztár . .	50 „	—	„
Perselypénz	73 „	16	„
Úrasztalára kenyeret és bort többen, értéke . .	36 „	—	„
Összesen	507 K	16	fill.

Feketegyarmaton.

B. Nagy János gondnok 2 bortartó edényt vett az egyház részére.

Szűcs József lelkész egy ízben bort adott az Úrasztalához.

Feketetóton

adakozás nem történt.

Geszten.

Gróf Tisza Istvánné az iskolásoknak jut. könyvre	100 K	—	fill.
Az úrasztalát ellátta kenyérrel és borral	50 „	—	„
Gróf Tisza István harangalapra	500 „	—	„
Gróf Tisza Kálmán harangalapra	100 „	—	„
Özv. Tisza Kálmánné Degenfeld I. grófnő harangalapra.	200 „	—	„
Több egyháztag harangalapra	1243 „	—	„
Egy bál jövedelme „	50 „	24	„
Hitelszövetkezet Iskolaépítési alapra	200 „	—	„
Hitelszövetkezet Teleki Julia alapra	50 „	—	„
Bugyi Sándor b.-püspökii lelkész anyja emlékére	200 „	—	„
Biró Mihály orgona-alapra	10 „	—	„
Egész évi perselypénz	75 „	81	„
Összesen	2779 K	05	fill.

Gyantán.

Ábrahám Gergelyné	orgonára	200 K	— fill.
Ábrahám Péterné	„	100 „	— „
Reimann József	„	2 „	— „
Lénárt János	„	18 „	40 „
Köteles János úrasztali borra		6 „	— „
Ábrahám Péterné		4 „	— „
Steisz Anna		6 „	— „
Köteles F. Mihály		10 „	— „
Boros B. Istvánné		6 „	— „
Boros Cs. Jánosné		6 „	— „
Az úrasztalát kenyérrel a hívek látták el		— „	— „
	Összesen	358 K	40 fill.

Kisházán, Széplakon, Dobrésten

adakozás nem történt.

Gyorokon.

Perselypénz		63 K	— fill.
Úrasztalát kenyérrel és borral a hívek látták el		24 „	— „
	Összesen	87 K	— fill.

Kisperegen.

Perselypénz		13 K	— fill.
	Összesen	13 K	— fill.

Németperegen.

Egyházfentartás céljára N. N. adott		10 K	— fill.
Perselypénz		14 „	— „
	Összesen	24 K	— fill.

Komádiban.

Krucsó Balázsné úrasztali kenyeret		8 K	— fill.
Kiss Ernő tanító és neje Papp Jolán az úrasztali kerítésre, a szószékre és papszékre aranyrojtos bársony terítőt készíttettek		— „	— „
	Összesen	8 K	— fill.

Körösnagyharsányban.

Szilágyi Mihályné		3 K	— fill.
Két magát megnevezni nem akaró		10 „	— „

Sz. Nagy Lajosné	2 K	—	fill.
Sz. Nagy Mihályné	10 „	—	„
Bittó Imréné	2 „	—	„
Illyés M. és neje 3 drb. szöv. részvényt	30 „	—	„
Perselypénz	208 „	09	„
Bittó Imre karácsonykor bort adott	— „	—	„
Összesen	265 K	09	fill.

Körösszegapáliban

adakozás nem történt.

Körösszakálban.

Györfi Zsuzsánna ker. készlet terítő	2 K	—	fill.
Györfi Ferenc	— „	80	„
A községi előljáróságtól	3 „	—	„
Kolb Rezső jegyző toronyóra-alapra	10 „	—	„
Perselypénz	21 „	04	„
Úrvacsorai kenyeret és bort adtak	21 „	60	„
Összesen	58 K	44	fill.

Köröstárkányban.

Szathmári Miklósné úrvacsorai kenyeret és bort	8 K	16	fill.
Szathmári Miklósné asztal- és szószék terítőt	20 „	—	„
Lőrincz János úrvacsorához kenyeret és bort	8 „	16	„
Lőrincz Péterné úrvacsorához kenyeret	2 „	40	„
Perselypénz	124 „	34	„
Összesen	163 K	06	fill.

Nyégerfalván.

Csapó János úrasztalához kenyeret és bort	8 K	16	fill.
Dr. Schwimmer Márton bort	4 „	—	„
Kovács Ferenczné szószéki terítőt	10 „	—	„
Perselypénz	15 „	70	„
Összesen	37 K	86	fill.

Kötegyánban.

A sarkadvidéki tak. isk. gyerm. jut.	30 K	—	fill.
Perselypénz	6 „	97	fill.
Összesen	36 K	97	fill.

Magyarhomorogon

adakozás nem történt.

Magyarremetén.

Úrvacsorához kenyeret adtak többen	8	K —	fill.
Úrvacsorához bort adtak Szatmári J. és Herman M.	8	„ —	„
Szatmári István lelkész	20	„ —	„
Perselypénz	11	„ —	„
Összesen	47	K —	fill.

Mezőbajjon.

Úrvacsorához kenyeret és bort adtak	24	K —	fill.
Összesen	24	K —	fill.

Mezőgyánban.

Egy ismeretlen az orgonára	4	K —	fill.
D. Bugyi Sándor szegény-alapra	200	„ —	„
Deák Károly szegény-alapra	1	„ —	„
Fogyasztási szövetkezet tankönyv-alapra	100	„ —	„
Fogyasztási szövetkezet szegény-alapra	14	„ —	„
Összesen	319	K —	fill.

Mezősason.

Harang alapra egyesek	195	K 60	fill.
Klein Samu	13	„ —	„
Orgona-alapra	2	„ —	„
Urasztali kenyeret adtak	5	„ —	„
Összesen	215	K 60	fill.

Nagyszalontán.

Molnár Istvánné	20	K —	fill.
Tömő Mihály	50	„ —	fill.
Kertmegi Sándor	200	„ —	„
Mados Sámuel	20	„ —	„
Varga Jánosné	10	„ —	„
Csányi Andor	10	„ —	„
Kálmándy Mihály	2000	„ —	„
K. Balogh J. és neje Sipos Mária uj templomra	1000	„ —	„
Mogyorós M. és neje Szabó Zs. úraszt. alapra	200	„ —	„
Perselypénz	610	„ 78	„

Nagyszalonta város alap kam. isk. alapra . . .	1500	K —	fill.
Ercsey Sándor-alap kamatja.	600	„ —	„
Lovassy Ferencz	250	„ —	„
Szalontai takarékpénztár	70	„ —	„
Gazdasági takarékpénztár	90	„ —	„
Molnár Istvánné	20	„ —	„
Tömő Mihály	10	„ —	„
Szikszay Lajosné	10	„ —	„
Pájer András	6	„ —	„
Mados Sámuel	2	„ —	„
Szőke Lajos	4	„ —	„
Pénzes Ferenc	4	„ —	„
Összesen	6686	K 78	fill.

Nagyzerinden.

Úrvacsorához kenyeret és bort adtak ért.' . . .	10	K —	fill.
Bányai Mihály úrasztali díszítésre	50	„ —	„
Összesen	60	K —	fill.

Okányban.

Egri Gergely és neje Kincses Jul. kathedra terítőt	120	K —	fill.
Ravazdi I. és neje Kincses L. uraszt. és ker. tak. .	90	„ —	„
Összesen	210	K —	fill.

Pankotán.

özv. Soós Istvánné egyh. fentart. alapra	100	K —	fill.
Kócsa Károly lelkész egyh. fentart. alapra . . .	50	„ —	„
Pankotai Népbank	40	„ —	„
Az úrasztalát a hívek látták el	—	„ —	„
Összesen	190	K —	„

Radnalippán.

Kovács István templomra	162	K —	fill.
Bartha József	14	„ 90	„
Konfirmandusok	3	„ 60	„
Konok Tamás	80	„ —	„
Kelly László	110	„ 86	„
Mairovitz Mór	100	„ —	„
Földváry Sándor	89	„ 18	„
Mudin Béla	2	„ —	„
Földes János	5	„ —	„
Nagy Sándor	—	„ 80	„
Összesen	568	K 34	fill.

Sarkadon.

Nagy Károly szegény alapra	2 K	—	fill.
Sarkadvidéki tak.-pénztár tank.	150 „	—	„
Három egyház tak. magt. szegény alapra	420 „	—	„
Konfirmált növendékek szegény alapra	4 „	76	„
A sarkadi takarék és önsegély szegény-alapra	25 „	—	„
A besorozott ifjak szegény alapra	10 „	—	„
A besorozott ifjak orgona-alapra	10 „	—	„
A sarkadi úri fiatalság „	185 „	—	„
néh. Tokaji István örökösei „	10 „	—	„
néhai Tokaji István örökösei szegény-alapra	10 „	—	„
özv. Erdős Dávidné szegény-alapra	20 „	—	„
Balogh László	10 „	—	„
Debreczeni Gáborné	10 „	—	„
Boldog Imréné	10 „	—	„
Nyékjenői perselypénz	2 „	48	„
Ököritóiaknak Varga G. kurátor gy.	23 „	—	„
Gróf Almásy Dénesné ruha adom.	160 „	—	„
Gróf Almásy Dénesné könyv adom.	127 „	—	„
Egész évi perselypénz	97 „	23	„
Összesen	1286 K	47	fill.

Sarkadkeresztúron.

A sarkadvidéki takarékpénztár szegény tan.	10 K	—	fill.
Összesen	10 K	—	fill.

Szemlakon.

Rózsa Bálint toronyórát adott ért.	1200 K	—	fill.
Bedrich Ida úrasztali terítőt	40 „	—	„
Pinczés Henrikné ezüstözött ker. kannát	18 „	—	„
Perselypénz	68 „	89	„
Szegény-alapra gyült	18 „	77	„
Összesen	1345 K	66	fill.

Szentleányfalván.

Csópai Mátyásné úraszt. keny. és bort	4 K	—	fill.
Ács Mihály és neje úraszt. keny. és bort	5 K	—	„
Nagy Dánielné	5 „	—	„
Csópai Mátyásné	5 „	—	„
Janovics Mihály úraszt. kenyeret és bort	2 „	—	„
Összesen	21 K	—	fill.

Tamáshidán.

özv. Kenderesi Jánosné	100	K —	fill.
Makai János	20	„ —	„
Ladik Gusztáv	20	„ —	„
Szilágyi János	20	„ —	„
Telegdi József	20	„ —	„
Nagy Sándor tanító és neje	20	„ —	„
Unghváry Gyula lelkész és neje	20	„ —	„
Szenes Gábor	10	„ —	„
Stris Miklós	5	„ —	„
Gazsó Jánosné	10	„ —	„
Gazsó Juliánna	10	„ —	„
Kisvárdai Lajos	6	„ —	„
Kenderesi Sándor	5	„ —	„
Többen	189	„ —	„
Összesen	455	K —	fill.

Tenkén.

Többen az Úrasztalára kenyeret és bort	48	K —	fill.
Ambrus F. és neje B. Orbán Zs. templ. ter.	190	„ —	„
Egyházfentart. alapra gyűlt	250	„ —	„
Szegény-alapra egy névtelen adott	10	„ —	„
Összesen	498	K —	fill.

Zsadányban.

adakozás nem történt.

Vadászon.

a hívek látták el az Úrasztalát kenyérrel és borral.

Városfenesen.

Fenes község adománya	175	K —	fill.
Fenes község adománya szegény alapra	50	„ —	„
Baiersdorf és Biach aj. 1300 tégla, 50 szál deszka	200	„ —	„
K. Borsos Istvánné úrasztali terítőt adott	22	„ —	„
Perselypénz	68	„ —	„
Összesen	515	K —	fill.

És így a kegyes adományok összege 22,875 K 31 fill.

Más jótékony célokkal szemben egyházaink 1131 K 13 fill. összegben gyakoroltak adakozást.

II. Anyagi élet és igazgatás.

A presbiteriumok mind a 45 anya- és 8 leányegyházunkban törvényeink rendelkezése értelmében vannak szervezve.

A presbiterium üléseiről felvett jegyzőkönyvet egyházi jegyzők vezetik. Csak Belényesújlakon, Csermőn, Feketetóton és Körösszakálban vezetik azt magok a lelkészek, arra alkalmas erők hiányában.

Anyakönyveink mind a 45 anyaegyházunkban rendben vannak; csak Anton, Erdőgyarakon, Körösszegapátiban, Mezősason, Okányban, Zsadányban és Vadászon nincsen belépési s kilépési anyakönyv.

Körleveles jegyzőkönyv, lelkészi napló és postakönyv is mindenütt van.

Az egyházak ingatlanai mindenütt telekkönyvezve vannak.

Az egyházi számadásokat a presbyteriumok átvizsgálták és számvevőszékünk felülvizsgálata alá bocsátották.

A számadásokról számvevőszékünk külön teszi meg jelentését.

A gondnoki számadások eredménye a következő:

Bevétel	458,526	K 57	fill.
Kiadás	414,802	„ 68	„
Maradvány	44,086	K 99	fill.
Hiány.	363	„ 10	„
Igazi maradvány	43,723	K 89	fill.

Alapok értéke.

Ant	848	K 16	fill.
Arad	26,067	„ 91	„
Ágya	11,716	„ 55	„
Szintye l. e.	4,320	„ 81	„
Árpád.	17,529	„ 61	„
Belényes	736	„ 29	„
Belényesújlak	1,090	„ —	„
Belényessonkolyos	6,023	„ 32	„
Jánosfalva l. e.	454	„ 16	„
Magyarcséke l. e.	—	„ —	„
Bélzerind	422	„ 46	„
Berekböszörmény.	5,761	„ 64	„
Biharugra	1,524	„ 68	„
Borossebes.	6,945	„ 58	„
Csermő	106	„ 32	„
Erdőgyarak	8,337	„ 29	„
Átvitel	91,883	K 78	fill.

Áthozat	91,883 K	78	fill.
Erdőhegy	8,133 „	56	„
Feketegyarmat	9,193 „	79	„
Feketetót	2,290 „	28	„
Geszt	11,930 „	62	„
Gyanta	8,912 „	43	„
Kisháza l. e.	— „	—	„
Széplak l. e.	312 „	50	„
Dobrest l. e.	— „	—	„
Gyorok	2,276 „	54	„
Kispereg	5,741 „	72	„
Németpereg	5,919 „	78	„
Komádi	8,225 „	25	„
Körösnagyharsány	988 „	58	„
Körösszegapáti	5,511 „	16	„
Körösszakál	1,214 „	51	„
Köröstárkány	655 „	99	„
Nyégerfalva	— „	—	„
Kötegyán	732 „	70	„
Magyarhomorog	355 „	87	„
Magyarremete	756 „	—	„
Mezőbajj	2,176 „	72	„
Mezőgyán	10,788 „	82	„
Mezősas	4,125 „	08	„
Nagyszalonta	72,465 „	02	„
Nagyzerind	2,287 „	02	„
Okány	523 „	40	„
Pankota	980 „	—	„
Radnalippa	11,972 „	39	„
Sarkad	41,809 „	39	„
Sarkadkeresztúr	50 „	—	„
Szemlak	16,105 „	01	„
Szentleányfalva	319 „	76	„
Tamáshida	2,622 „	40	„
Tenke	2,245 „	16	„
Zsadány	4,334 „	69	„
Vadász	1,913 „	92	„
Várasfenes	971 „	41	„
Összesen	340,536 K	15	fill.

Jánosfalva, Kisháza, Dobrest, Nyégerfalva leányegyházakban alapok nincsenek.

Belső hivatalnokaink minden egyházban ki voltak fizetve. A közadókat is lerótva minden egyházunk, de Csermőnek

60 korona, Kisperegnek 700 korona, Vadásznak 300 korona hátraléka van kimutatva.

Templomaink a többi egyházakban jó karban vannak, Belényesújlakon, Biharugrán, Sarkadkeresztúron és Vadászon csak tűrhető állapotot mutatnak ki.

Iskoláink általában jó karban vannak, de Árpádon a leányiskola, Körösszegapátiban a fiúiskola, Körösnagyharsányban a fiúiskola, Sarkadkeresztúron, Biharugrán tűrhetőknek, Magyarhomorogon rozogának vannak jelezve.

A lelkészlakások általában jók ; Sarkadon, Körösszegapátiban, Berekböszörményben, Szentleányfalván, Tenkén tűrhetőnek vannak feltüntetve. Magyarhomorogon gyenge.

Egyházi épületeink a Foncière pesti biztosító intézetnél vannak biztosítva tűzkár ellen. A biztosított érték : 946,130 korona. Ennek évi biztosítási díja 1651 korona 44 fillér.

Az épületek fentartására és az új építkezésekre fordított összegeket a következő kimutatásban közlöm :

	Az egyház neve	Épületek fenntartása	Uj épitkezés
	Ant	268 K 62 f	4,229 K 45 f
	Arad	— „ — „	— „ — „
	Ágya	577 „ 82 „	627 „ 80 „
	Szintye	134 „ 48 „	3,352 „ 44 „
5	Árpád	808 „ 28 „	— „ — „
	Belényes	650 „ — „	— „ — „
	Belényesújlak	292 „ 26 „	— „ — „
	Belényessonkolyos	75 „ 42 „	— „ — „
	Jánosfalva	— „ — „	— „ — „
10	Magyarcséke	— „ — „	— „ — „
	Bélzerind	785 „ 04 „	— „ — „
	Berekböszörmény	676 „ 71 „	— „ — „
	Biharugra	1,069 „ 77 „	176 „ 72 „
	Borossebes	455 „ 86 „	— „ — „
15	Csermő	47 „ 95 „	— „ — „
	Erdőgyarak	2,683 „ — „	— „ — „
	Erdőhegy	529 „ 39 „	— „ — „
	Feketegyarmat	150 „ — „	— „ — „
	Feketetót	71 „ 50 „	112 „ 78 „
20	Geszt	1,157 „ — „	— „ — „
	Gyanta	240 „ 70 „	— „ — „
	Kisháza l. e.	29 „ 22 „	— „ — „
	Széplak	— „ — „	— „ — „
	Dobrest l. e.	— „ — „	— „ — „
	Átvitel	10,705 K 02 f	8499 K 19 f

	Az egyház neve	Épületek fenntartása	Uj épitkezés
	Áthozat	10,705 K 02 f	8499 K 19 f
25	Gyorok	267 „ 45 „	— „ — „
	Kispereg	750 „ 23 „	364 „ — „
	Németpereg	156 „ — „	— „ — „
	Komádi	924 „ 91 „	11,565 „ 76 „
	Körösnagyharsány	380 „ 39 „	— „ — „
30	Körösszegapáti	100 „ — „	— „ — „
	Körösszakál	36 „ 46 „	— „ — „
	Köröstárkány	100 „ — „	709 „ 88 „
	Nyégerfalva	60 „ — „	— „ — „
	Kötegyán	875 „ 73 „	900 „ — „
35	Magyarhomorog	500 „ — „	— „ — „
	Magyarremete	20 „ — „	— „ — „
	Mezőbajj	2,422 „ 48 „	1,562 „ 98 „
	Mezőgyán	710 „ 13 „	17,000 „ — „
	Mezősas	404 „ 22 „	10,000 „ — „
40	Nagyszalonta	4,560 „ 42 „	3,825 „ 10 „
	Nagyzerind	725 „ 22 „	— „ — „
	Okány	388 „ 64 „	717 „ 49 „
	Pankota	240 „ — „	— „ — „
	Radnalippa	100 „ — „	— „ — „
45	Sarkad	2,722 „ 85 „	13,000 „ — „
	Sarkadkeresztúr	182 „ 90 „	— „ — „
	Szemlak	402 „ 53 „	1,680 „ — „
	Szentleányfalva	131 „ 04 „	— „ — „
	Tamáshída	150 „ — „	2,668 „ 85 „
50	Tenke	952 „ 17 „	1,087 „ 42 „
	Zsadány	500 „ — „	— „ — „
	Vadász	1,000 „ — „	— „ — „
	Várasfenes	280 „ 44 „	151 „ 50 „
	Összesen	30,747 K 23 f	73,732 K 17 f

A javadalmi földek után kirótt adókat általában az egyházak fizetik; csak Pankotán, Szentleányfalván és Tenkén fizetik a lelkészek. Árpádon, Komádiban, Sarkadon, Tamáshídán, Vadászon és Várasfenesen az egyház és belső hivatalnokok megosztva.

III. Népiskolai adatok.

Tanköteles 6—12 évig fiú 5790,	leány 5474,	összes	11,264
Ezek közül isk. jár „ 5274,	„ 4954,	„	10,228
Ezek közül isk. elhta „ 250,	„ 231,	„	481
Ezek közül isklázatlan „ 266,	„ 289,	„	555

A mindennapi iskolába járt a tanköteleseknek 95·07 százaléka, ha az iskolát idő előtt elhagyottakat is az iskolába járók közé számítjuk. Ez a múlt évi 94·08 százalékhoz képest 0·09 százalék emelkedést mutat.

Iskolába sohasem-járt a tankötelesek 4·93 százaléka, mely a tavalyi 5·02 százalékhoz képest szintén 0·09 százalék apadást mutat.

Tanköteles 13—15 évig	fiú 1986,	leány 1692,	összes 3678
Iskolába jár	„ 1659,	„ 1222,	„ 2881
Iskolába nem jár	„ 327,	„ 470,	„ 797

Ismétlő iskolába jár a tankötelesek 78·33 százaléka, mely a múlt évi 69·66 százalékhoz képest 8·67 százalék emelkedést mutat. Örvendetes jelenség ez, minek oka részint abban rejlik, hogy lelkésztársaim kezdik nagyobb gonddal kitölteni az ide vonatkozó adatokat, részint azt mutatja, hogy híveink előtt talán most már nem olyan ellenszenves az ismétlő iskola, mint amilyen volt az kezdetben.

Az ismétlőiskola köteleseket nem mutatta ki: Erdőhegy, Kispereg, Mezőbajj, Pankota és Arad.

Községi iskolák vannak Aradon és Okányban.

Állami iskolák vannak: Belényes, Csermő, Feketetót, Gyanta, Radnalippa, Magyarremete, Belényessonkolyos, Szentleányfalva anyaegyházakban; Jánosfalva, Kisháza, Széplak, Magyarcséke leányegyházakban.

Felekezeti református elemi iskoláink vannak: Ant, Ágya, Árpád, Belényesújlak, Bélzerind, Berekböszörmény, Biharugra, Borossebes, Erdőgyarak, Erdőhegy, Feketegyarmat, Geszt, Gyorok, Kispereg, Komádi, Körösnagyharsány, Körösszegapáti, Köröstárkány, Kötegyán, Magyarhomorog, Mezőbajj, Mezőgyán, Mezősas, Nagyszalonta, Nagyzerind, Pankota, Sarkad, Sarkadkeresztúr, Szemlak, Tamáshída, Tenke, Zsadány, Vadász, Várasfenes, 35 anyaegyházunkban; Szintye, Németpereg, Nyégerfalva leányegyházunkban; Sarkadósi, Gyanté, Csegőd és Radvány pusztákon, mint szórványokban.

Iskoláink mindenütt I—VI. osztályúak, csak Várasfenesen V. osztályú és Pankotán IV. osztályú.

Konfirmáltak száma: fiú 636, leány 557, összes 1193.

Az egyházkerületi tantervet megtartják mindenütt.

Kézikönyvül református felekezeti iskoláinkban az egyházkerület kiadványait használják.

Iskoláink felszerelése 16 helyen teljesnek, 26 helyen hiányosnak van jelezve.

A más iskolába járó református gyermekeink vallásos oktatásáról, ahol szükség van reá, egyházaink gondoskodnak.

IV. Népmozgalmi adatok.

Megkeresztelt törvényes	fi 1510,	nő 1492,	összesen 3002
Megkeresztelt törvényt.	„ 126,	„ 146,	„ 272
Egyházunkba belépett	„ 21,	„ 28,	„ 49
Szaporodás alapja	„ 1657,	nő 1666,	összesen 3323
Meghalt	„ 1100,	„ 1067,	„ 2167
Egyházunkból kilépett	„ 37,	„ 38,	„ 75
Felekezet nélküli lett	„ 15,	„ 21,	„ 36
Fogyás alapja	fi 1152,	nő 1126,	összesen 2278
Szaporulat	„ 505,	„ 540,	„ 1045

A törvénytelen szülöttek száma a szülöttek számának 8·31 százaléka, mely a múlt évi 8·94 százalékánál 0·63 százalékkal kedvezőbb.

Az egyházunkba való belépés, az abból való kilépés folytán veszteségünk fi 31, nő 31, összesen 62.

Népesség az 1910. évi december 31-én :

Fi	46,990
Nő	46,887
	93,877
A szórványokban	3,209
Összesen	97,086
1909 dec. 31-én volt	95,914
Szaporulat	1,172 ez 1·2 százaléknak mutatkozik.

De ez a tavalyinál pontosabb összeírás eredménye, amennyiben most a szórványokban levő lelkek számát is kimutatták lelkésztársaim.

Megesküdött tiszta	657
„ vegyes	132
Összesen	789 pár.

A vegyes házasok közül egyességre lépett javunkra	52 pár
„ „ „ „ „ kárunkra	20 pár
nem egyezett meg	60 pár
Összesen	132 pár.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés !

Ezekben próbáltam meg feltüntetni főbb vonásokban egyházmegyénk egyházainak valláserkölcsi és anyagi állapotát.

Lelkésztársaimat kérve kérem, hogy ezen jelentés céljára szolgáló jegyzőkönyv minden egyes kérdésére szabatos feleletet adjanak.

Adakozás rovata alá a hívek adományait jegyezzék fel; a közalaptól, egyetemes adóalaptól stb. a községektől nyert évi segély, az alapok évi jövedelme e rovatba igazán nem tartozik.

A tankötelesek számának egyeznie kell az iskolába járók, iskolát időelőtt elhagyottak és iskolázatlanok számának összegével.

A népességet ne csak egy összegben, hanem nem szerint is (fi, nő) mutassák ki.

A gondnoki számadásokat nem szabad hiánnyal zárni. Miből adta ki a gondnok a többletet, ha nem volt a pénztárban? A gondnoki naplóba nemcsak a kiadást, hanem a bevételt is fel kell jegyezni. A kiadás nem lehet több, mint a bevétel. A számadás végén azonban fel kell tüntetni, hogy az egyház közpénztárát mennyi tartozás terheli a lezárás alkalmával.

Ismételten kérem lelkésztársaimat, hogy jelentéseik beadásában tartsák meg a kitűzött záros határidőt.

Ennek a sokoldalú, sokrovatú jelentésnek összeállításához idő kell; 2 vagy 3 késedelmező lehetetlenné teszi, hogy idejében hozzá kezdhessek az összeszámláláshoz.

Végül kérem egyházmegyénk közgyűlését, hogy a felsorolt adományokat és hagyományokat tudomásul venni s a buzgó, áldozatrakész adakozóknak köszönetét jegyzőkönyvünkben is kifejezni kegyesen méltóztassék.

Mély tisztelettel vagyok

Sarkad, 1911 március hó 25-ik napján.

Balog Ambrus,
esperes.“

Ezen esperesi jelentést, mely nagy gonddal és körültekintéssel van megszerkesztve s egyházaink valláserkölcsi állapotát, anyagi életét és igazgatását, népiskolai és népmozgalmi adatait híven tünteti fel, mivel azt a gyűlés minden alkotó tagja kellő időben megkapta az esperesi hivataltól: egyházmegyénk gyűlése felolvasottnak tekinti, tudomásul veszi és jegyzőkönyvében kinyomatni rendeli.

Megnyugvással látja közgyűlésünk, hogy mindinkább kevesbedik azon egyházak száma, melyekben szegény-alap még nem létesült; ilyen anyaegyház volt 1907-ben 17; 1908-ban 16; 1909-ben 14; 1910-ben 10; ezeket, névszerint: *Ant, Belényesujlak, Biharugra, Erdőhegy, Feketetó, Köröstárkány,*

Magyarhomorog, Tamáshida, Vadász és *Városfenes* egyházakat felhívja és utasítja közgyűlésünk a 21—1895. sz. egyházmegyei s az 519—1908/III. sz. egyházkerületi szabályrendeletben foglalt intézkedések megvalósítására.

A minden rendű és rangú nemes lelkű adakozók közűl, kiknek egyházias buzgóságból fakadt adományait hálás köszönettel veszi tudomásul közgyűlésünk, régi szép szokás szerint külön is kiemeli a következőket :

Ágyán : a kisjenői fatermelő részvénytársaság 24 kocsi fa egyházfentartási alapra 244 kor. 57 fill. értékben

Belényesen : özv. Nyilas Istvánné 200 kor.

Belényessonkolyoson : néhai Matyi Mihály belényesi lakos 2000 korona.

Biharugrán : Tóth Jenő műkedvelői előadások jövedelméből hármóniumra 300 kor.

Erdőhegyen : Bíró Sándor és neje templomalapra 200 korona.

Geszten : gróf Tisza István harang-alapra 500 korona ; özv. Tisza Kálmánné, Degenfeld Ilona grófnő harang-alapra 200 kor. Hitelszövetkezet iskolaépítési-alapra 200 kor. ; Bugyi Sándor biharpüspöki lelkész édes anyja emlékére 200 korona.

Gyantán : Ábrahám Gergelyné orgonára 200 kor.

Mezőgyánban : D. Bugyi Sándor szegény-alapra 200 korona.

Nagyszalontán : Kertmegi Sándor 200 kor. ; Kálmándi Mihály 2000 kor. ; K. Balogh József és neje Sípos Mária új templomra 1000 kor. ; Mogyorós Mihály és neje Szabó Zsuzsánna úrasztala-alapra 200 korona.

Sarkadon : Három egyház takarékmagtár szegény-alapra 420 kor. ; gróf Almásy Dénesné ruha- és könyvadománya értéke 287 korona.

Szemlakon : Rózsa Bálint toronyórát 1200 kor. értékben.

Városfenesen : Baiersdorf és Biach tégla és deszka adománya 200 korona értékben.

A kegyes adományok összege :

1908-ban	21,132 K	73 fill.
1909-ben	20,154 K	15 „
1910-ben	22,875 K	31 „

Örömmel látja közgyűlésünk, hogy Csermő és Sarkadkeresztúr, hol eddig semmi alapítvány nem volt, megkezdte az alapok gyűjtését.

Közgyűlésünk utasítja az illető presbiteriumot, hogy gondoskodjék :

Csermőn, Kisperegen, Vadászon az állami adótartozás kiegyenlítéséről ;

Belényesújlakon, Biharugrán, Sarkadkeresztúron, Vadászon a templomnak,

Árpádon, Körösszegapátiban, Körösnagyharsányban, Sarkadkeresztúron, Biharugrán, Magyarhomorogon a jelzett iskolának, —

Sarkadon, Körösszegapátiban, Berekböszörményben, Szentleányfalván, Tenkén, Magyarhomorogon a lelkészlakásnak jókarba hozataláról.

Végül felhívja és utasítja közgyűlésünk a lelkészeket ezen jelentés céljára szolgáló jegyzőkönyv gondos és szabatos betöltésére s annak az esperesi hivatalhoz a kiszabott időre való pontos beküldésére.

6. Esperes beterjeszti következő jelentését az elnökileg elintézett ügyekről :

„Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés !

Egyházmegyénk legközelebbi közgyűlése óta a következő fontosabb elnöki intézkedéseket tettem, melyekről midőn jelentésemet beterjesztem, azoknak jóváhagyását kérem.

1. Aug. 20. 818—1910. sz. a. Lénárt János okleveles tanítónak a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Árpádon* a soros kántorsággal egybekapcsolt leánytanítói állást elfoglalhassa s mindennemű kötelességét jogérvényesen végezhesse.

2. Szept. 2. 832—1910. sz. a. Széchenyi Endre okleveles tanítónak a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Belényesújlakon* a kántortanítói állást elfoglalhassa s mindennemű hivatalos tennivalóját jogérvényesen végezhesse.

3. Szept. 5. 866—1910. sz. a. Gellér Karolina okleveles tanítónőnek, a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Mezősason* az I—II. vegyes osztályú tanítói állást elloglalhassa s azzal együttjáró minden kötelességét jogérvényesen végezhesse.

4. Szept. 1. 879—1910. sz. a. Máté Lajos okleveles tanítónak a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást

adtam arra, hogy *Nagyszalontán* a III. B) oszt. fitanítói állást elfoglalhassa a azzal együttjáró mindennemű kötelességét jogérvényesen végezhesse.

5. Szept. 1. 880—1910. sz. a. Varga József okleveles tanítónak a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Nagyszalontán* az I. fiú osztály B) szakasz tanítói állását elfoglalhassa s azzal együttjáró mindennemű kötelességét jogérvényesen végezhesse.

6. Szept. 2. 882—1910. sz. a. Ritókh Sándor okleveles tanítónak a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Nagyszalontán* az V—VI. osztályú fitanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró mindennemű kötelességét jogérvényesen végezheese.

7. Szept. 3. 890—1910. sz. a. Végh András okleveles tanítónak a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Mezőgyánban* a III. tanítói állást elfoglalhassa s mindennemű kötelességét jogérvényesen végezhesse.

8. Szept. 3. 891—1910. sz. a. Báthory István okleveles tanítónak felhatalmazást adtam arra, hogy édes apja Báthory István tanító úr oldala mellett és felelősségére, mint segédtanító működhessék a gróf Tisza István őnagyméltósága által fentartott *Gyanté* pusztai uradalmi iskolában.

9. Szept. 8. 914—1910. sz. a. Csurgay Teréz okleveles tanítónőnek a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Sarkadon* a III. oszt. tanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró minden kötelességét jogérvényesen végezhesse.

10. Szept. 8. 915—1910. sz. a. Farkas Irén okleveles tanítónőnek a presbiterium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Sarkadon* a IV. V. VI. oszt. leánytanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró mindennemű kötelességét jogérvényesen végezhesse.

11. Okt. 7. 943—1910. sz. a. Benedek László okleveles tanítónak a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Tárkányban* a kántorsággal egybekötött fitanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró mindennemű kötelességét jogérvényesen végezhesse.

12. Okt. 7. 974—1910. sz. a. Győrbíró Sámuel okleveles tanítónak a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Tárkányban* a leánytanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró minden kötelességét jogérvényesen végezhesse.

13. Szept. 24. 949—1910. sz. a. Egyházmegyénk építtető bizottsága jóváhagyta a zsadányi III-ik iskola épületének tervét

és költségvetését egyházmegyei szakértőnk Veres Károly véleménye alapján. Az építésre az engedélyt megadtuk.

14. Nov. 10. 1014—1910. sz. a. Székely Nándor okleveles tanítónak a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Fenesen* az orgonista kántortanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró minden kötelességét jogérvényesen végezhesse.

15. Okt. 31. 1052—1910. sz. a. A debreczeni református főgimnázium igazgatóságának 1885—1910. sz. a. hozzám küldött ajánlata alapján Somogyi István IV. b) oszt. tanulót egyházmegyénk közgyűlésének utólagos jóváhagyása reményében egyházmegyénk alapítványára felvettem, mert Somogyi István egyházmegyénk területén működő tanítónak a fia és mert az alapítványra a gimnáziumi tanárkar egyedül őtet ajánlotta.

16. nov. 15. 1091—1910. sz. a. Kiss Antal okleveles tanítónak a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Körösnagyharsányban* a kántortanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró minden kötelességét jogérvényesen végezhesse.

17. Nov. 29. 1090—1910. sz. a. Orbán Sámuel okleveles tanítónak a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Nyégerfalván* az előkönyörgő tanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró minden kötelességét jogérvényesen végezhesse.

18. Dec. 8. 1169—1910. sz. a. Jóváhagytam azon szerződést, melyet a belényesújlaki presbitérium a polgári községgel kötött a II-ik tanítói lakásnak községi gyermekmenhelyűl való használata ügyében 5 évre évi 100 kor. bér mellett azon kikötéssel, hogy a kiadott lakásrész külső és belső takarítása, jókarban tartása a bérbevevő polgári község kötelessége.

19. Jan. 9. 1262—1910. sz. a. Dobos Géza okleveles tanítónak a presbyterium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Sarkadkeresztúron* a kántortanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró kötelességét jogérvényesen végezhesse.

20. Dec. 30. 1277—1910. sz. a. Zsuga Juliánna okleveles tanítónőnek a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Zsadányban* a II-ik tanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró minden kötelességét jogérvényesen végezhesse.

21. Dec. 23. 1281—1910. sz. a. A berekböszörményi presbiterium 8—1910. dec. 18. sz. határozata folytán engedélyt adtam arra, hogy a berekböszörményi egyház a berekböszörményi takarékpénztárból 800 korona ideiglenes kölcsönt vehessen fel, mert

csak így tudják kifizetni 1911. január 1-én a belső hivatalnokok illetményét.

Kikötöttem azonban, hogy ezen 800 K kölcsönt 1911 dec. 1-ig az egyház rendes bevételeiből múlhatatlanul letörleszteni tartoznak s annak megtörténtéről, minden további felszólítás bevárása nélkül a lelkész és gondnok az esperesi hivatalnak jelentést tenni köteles.

22. jan. 7. 22—1911. sz. a. Midőn Bihar vármegye közigazgatási bizottságának elnökétől azon leverő hírt vettem, hogy Fekete Sándor körösszegapátii tanító bemutatott oklevéléről kitünt, hogy az gyarló hamisítvány: Fekete Sándort állásától azonnal felfüggesztettem, a tanításról és minden egyházi tenni való végzésétől felmentettem s a presbitériumot utasítottam, hogy Fekete Sándorral azonnal számoljon le s a kántortanítói állás betöltéséről minél hamarább gondoskodjék s arról tegyen jelentést.

23. Jan. 11. 28—1911. sz. a. A cserméi egyháznak megengedtem, hogy 364 kor. 26 fillér ideiglenes kölcsönt vehessen fel a Vadas Gyula lelkész ellen folytatott perben az egyház terhére megítélt 348 kor. 20 fill. tőke és annak 16 kor. 5 százalékos késedelmi kamata kiegyenlítésére.

Kikötöttem azonban, hogy mihelyt az egyház a részére megszavazott 1000 K tőkesegélyt megkapja, abból első sorban ezen ideiglenes kölcsönt, másod sorban a 477—1910. sz. a. engedélyezett kölcsönöket kiegyenlíteni — s annak megtörténtéről az esperesi hivatalnak jelentést tenni tartozik.

Ezen kölcsönök után járó kamatokat az egyház folyó bevételeiből tartozik fedezni. A tőkesegélyből csak külön vett tőkék egyenlíthetők ki.

24. Jan. 11. 39—1911. sz. a. Arad vármegye közigazgatási bizottságának 13—1911. f. é. átírata alapján felkértem Csécsi Imre aradi lelkész és egyházmegyei tanácsbírót, hogy Arad vármegye népnevelési bizottságában egyházmegyénket képviselje. Erről Arad vármegye közigazgatási bizottságának elnökét értesítettem.

25. Jan. 16. 59—1911. sz. a. Lenkey Barnabás okleveles tanítónak a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Tárkányban* a kántortanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró minden kötelességét jogérvényesen végezhesse.

26. Jan. 18. 78—1911. sz. a. Felkértem Fogarassy Bálint ágyai lelkész és egyházmegyei jegyzőt, hogy a beteg Bagdi János helyett az erdőhegyi körben a dékáni látogatást teljesíteni szíveskedjék.

27. Jan. 20. 86—1911. sz. a. Boczor Lajos okleveles tanító-

nak a presbiterium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Nyégerfalván* az előkönyörgői tanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró minden kötelességét jogérvényesen végezhesse.

28. Jan. 20. 41—1911. sz. a. Egyházmegyei gondnokunk őnagyméltósága beleegyezése mellett jóváhagytam azon szerződést, melyet a berekböszörményi egyház Hőnig Frigyes aradi harangöntővel E. I. 670 kg. Gis. I. 350 kg. H. I. 200 kg. súlyú harangok szállítására vonatkozólag kötött. — Egyszersmind jóváhagytam a presbitérium 5—1911. jan. 3. sz. egyhangúlag hozott azon határozatát, melyszerint a harangok árának fedezetéül minden egyházi adót fizető egyháztagra személyenként 1 K 50 fillért; páronként 3 K-át rónak ki; ezen személyi adón felül az állami egyenes adónak 8%-át azon kijelentés mellett, hogy az önkéntes adományokból begyűlt összeget mindenkinek beszámítják.

29. Febr. 20. 135—1911. sz. a. Jóváhagytam azon szerződést, melyet a geszti presbitérium Hőnig Frigyes aradi harangöntővel kötött E. I. 640 kg. Gis I. 350 kg. H. I. 190 kg. súlyú harangok és megfelelő függő vas harangtartó — 500 kg. — szállítására vonatkozólag.

E harangok költségeinek fedezete a következő:

Harang-alap betét-könyvön	3269	K	33 fill.
Gróf Tisza István ajánlata	500	„	— „
özv. Tisza Kálmánné ajánlata	200	„	— „
Gróf Tisza Kálmán „	100	„	— „
Régi harangok értéke	500	„	— „
	4569	K	33 fill.
Kikötött összeg	4430	„	— „
Felesleg	139	K	33 fill.

30. Jan. 20. 87—1911. sz. a. Engedélyt adtam a berekböszörményi egyháznak a presbitérium 5—1911 jan. 18. sz. határozata alapján, hogy Budai János lelkész múlt 1910. évi járandóságainak kifizethetése végett 307 K 77 fill. ideiglenes kölcsönt vehessen fel.

Kikötöttem azonban, hogy ezen ideiglenes kölcsönt az egyházgondnok az egyház rendes bevételeiből a f. 1911. év dec 1-ső napjáig okvetlenül kifizetni, — s a kifizetés megtörténtéről minden további felszólítás bevárása nélkül az esperesi hivatalhoz jelentést tenni tartozik.

31. Február 4. 103—1911. sz. a. A tiszántúli református egyházkerület elnöksége által 556—1911. sz. a. kiadott exmissió alapján Nagy László IV. éves hittanhallgatónak felhatalmazást adtam

arra, hogy Feketetóton Bagdány János lelkész mellett és felelősségére minden lelkészi tennivalót jogérvényesen végezhessen.

Kötelességévé tettem azonban, hogy a debreczeni theologiai akadémiának tovább is tagja maradjon, a tandíjat befizesse, a vizsgálatokra a kitűzött időben előálljon s hogy ezen kötelességét teljesítette, leckekönyvének bemutatásával igazolni tartozik. Az első lelkészképesítő vizsgára előállani tartozik.

32. Febr. 16. 143—1911. sz. a. Csáky Ilona okleveles tanítónőnek a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Belényesújlakon* a II-ik tanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró kötelességét jogérvényesen végezhesse.

33. Febr. 20. 153—1911. sz. a. Engedélyt adtam a sarkadi egyháznak a presbitérium 4—1911. sz. határozata alapján arra, hogy:

1. kétegyház takarék-magtár alapjából 5% mellett 2000 K
2. fenyer-alapjából kamat nélkül . . . . . 7000 „

Összesen 9000 K

kölcsönt vehessen fel, hogy fedezhesse azon kiadásait, melyek a fiú- és leányiskola tantermeinek átalakítása és 2 új tanterem építése alkalmából merültek fel, melyeket elhalasztani nem lehetett.

Kikötöttem azonban, hogy a sarkadi egyház ezen 9000 K adósságából 1913. évtől fogva minden évben legkevesebb 1000 K-t törleszteni tartozik s a törlesztés megtörténtéről a kurátor számadásának beterjesztése alkalmával minden évben jelentést tenni köteles az esperesi hivatalnak.

Ezen kölcsönökről a kurátor köteles szabályszerű kötvényt kiállítani, melyben az adós a sarkadi egyház közpénztára. Ezen kötvényt jóváhagyás végett terjessze be az esperesi hivatalhoz s az így jóváhagyott kötvényeket a hitelező alapok iratai között őrizze meg épen úgy, mintha idegen adósnak adott volna kölcsönt.

34. Febr. 27. 160—1911. sz. a. Somogyi Etelka, Tényi Gyuláné okleveles tanítónőnek a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Városfenesen* a leánytanítói állást elfoglalhassa s azzal együttjáró minden kötelességét jogérvényesen végezhesse.

35. márc. 6. 164—1911. sz. a. Bak István okleveles tanítónak a presbitérium megválasztó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Körösszegapátiban* a kántor fitanítói állást elfoglalhassa és azzal járó minden kötelességét jogérvényesen végezhesse.

36. márc. 14. 145—1911. sz. a. Építtető bizottságunk tár-

gyalás alá vette az *ágyai* nagyobb fiúiskola udvarán az istálló, kamara és fásszin tervét és költségvetését 664 K költséggel.

Egyházmegyénk építő szakértőjének véleménye alapján a tervet és költségvetést jóváhagyta, az építkezésre az engedélyt megadta. Kikötötte azonban, hogy az istálló folyó gerendái 6/6 colos keresztmetszetűek legyenek. Az ajtófélfákat 4/5 colos keresztmetszetű tölgyfából állítsák ki. A szarufák alsó csapjait a szakértő utasítása szerint készítsék el.

Az építkezés befejeztével szakértő közbejöttével vegyék át. A vállalati összegből 50 K-t csak azután fizessenek ki, mikor az átvételről szóló jegyzőkönyvet az esperes jóváhagyta.

37. Márc. 14. 175—1911. sz. a. Egyházmegyénk építtető bizottsága az *ágyai* egyház nagyobb leányiskolájának kijavítására s egy tanítói lakószoba építésére vonatkozó tervet és költségvetést egyházmegyénk építő szakértőjének véleménye alapján jóváhagyta. Az építésre az engedélyt megadta azzal a változtatással, hogy a toldásképen felépíteni szándékolt tanítói lakószobát 4 méter belvilágú szélességben építsék meg. Egyetlen egy folyó gerendával és egy szarufa párral kell többet alkalmazniok az általok tervezett 3 méter szélességben 4 méterre való kibővítése mellett. A költség, mit ezen kibővítés maga után von, jóformán számba sem vehető azon előny mellett, melyet nyernek, ha legalább 4 méter szélességü belső világa lesz annak. Igy lakható lesz. Céljának megfelel s a világi hatóságnak sem adunk okot arra, hogy a tanító szoba lakhatóságát kifogásolja, mihez törvényadta joga van mindenütt, ahol az államsegélyt bármily címen igénybe vesszük.

Kikötöttük azonban, hogy az épületet annak elkészülte után szakértő közbejöttével vegyék át. A vállalati összegből 100 koronát tartsanak vissza s azt csak akkor fizessék ki a vállalkozónak, ha az átvételről szóló jegyzőkönyvet és az azt elfogadó presbiteri határozatot az esperes jóváhagyta.

38. Március 14. 139—1911. sz. a. Egyházmegyénk építtető bizottsága az ugrai egyház által építeni szándékolt új iskola és tanítói lakás tervét és költségvetését — melyet egyházmegyénk kipróbált szakértője Veress Károly készített, Bihar vármegye közig. bizottsága Virányi államépítészeti mérnök szakértői véleménye alapján népoktatási és közegészségügyi szempontból elfogadott és helyesnek talált — jóváhagyta, az építésre az engedélyt megadta.

A felülbíráló államépítészeti mérnök azon észrevételét, hogy a tanterem előszobája nagy, mely egészen el is hagyható volna, mert a nyilt folyosóról is célszerűen megépíthető a bejáró ajtó, továbbá, hogy az árnyékszéket több rekeszre lehetne osztani, végre, hogy fáskamaráról, sertés- és tyúkólról gondoskodva nincsen: elsősorban a tervet készítő szakértőnek, másodsorban az

építkező egyház presbitériumának megszívlelésre és gondos figyelmébe ajánlotta.

A presbitérium versenytárgyalási hirdetmény útján adja ki a munkálatot. A vállalkozóval kötött szerződést jóváhagyás végett terjessze be az esperesi hivatalhoz. A vállalati szerződésben kösse ki, hogy a vállalati összegből legkevesebb 1000 koronát szakértői átvétel után letelő 1 év múlva, a netalán mutatkozó hiányok és romlások teljesen jókarba és rendbe hozása után lesz köteles a munkaadó egyház a vállalkozónak kifizetni szabályszerűen kiállított nyugta ellenében.

39. Március 9. 186—1911. sz. a. Jákób István okleveles tanító úrnak a presbitérium választó határozata alapján felhatalmazást adtam arra, hogy *Városfenesen* az orgonista kántortanítói állást elfoglalhassa s azzal járó minden kötelességét jogérvényesen végezhesse.

40. Március 10. 144—1911. sz. a. A belényesújlaki presbitérium II/1911. február hó 22. sz. elfogadó határozata alapján jóváhagytam azon szerződést, mely szerint a belényesújlaki református egyház a II-ik tanítói lakást, mely áll két szobából, előszobából, konyhából és kamarából, 1911. évi június hó 1-ső napjától számított 10 évre, 1921 június 1-ig haszonbérbe adja özv. Csokán Tivadarné úrasszonynak postahelyiségül az első évben 180 kor., a többi 9 évben 160 kor. évi haszonbér mellett.

A szerződés feltételeinek pontos betartására a presbitériumot elköteleztem.

E haszonbér-szerződés ellen 490—1911. sz. a. Bihar vármegye belényesi tanfelügyelői kirendeltsége tiltakozott azon okból, hogy a postahivatal oly nyilvános épület, melybe mindenki és így be nem számítható állapotban levők, vagy ragadós betegségben szenvedők családtagjai is szabadon járhatnak ki és be.

E tiltakozást figyelembe nem vehettem, mert a bérbeadott helyiségnek utcára nyíló ajtaja lesz. Tehát a postára menők az iskola udvarára be sem lépnek s így a tanfelügyelői kirendeltség által felhozott nevelési és egészségügyi tiltó okok nem forognak fenn.

De nem vehettem figyelembe Köteles Péter és társai által egyfelől hozzám, másfelől egyházkerületünk Püspökéhez intézett folyamodásukat sem. Mert a belényesújlaki presbitérium II/1911. március 5. határozata szerint e kérvényeket nem mindnyájan sajátkezűleg írták alá. E kérvények első aláírója Köteles Péter és utolsó aláírója Balogh Mihály érdekelt felek, amennyiben mindkettő saját házát szeretné postahelyiségül kiadni.

Minthogy a községi előljáróság megengedte a vele kötött előző szerződés felbontását, minthogy az új szerződés feltételei az

egyházra nézve kedvezőbbek, a bérleti szerződést jóváhagytam és megerősítettem.

41. Március 11. 144—1911. Engedélyt adtam arra, hogy a belényesújlaki presbitérium az iskola udvarán a tanító használatára egy szint építtessen, melynek hossza 7 méter, szélessége 3 méter lesz. Az alapot kőből, az oldalfalakat vályogból készíttetik, a teteje cseréppel lesz fedve. Ezen helyiségnek egyik végén sertés ólat, felette a majorság részére padlást készítsenek, a helyiség másik végébe egy alkalmatos sütőkemencét állítsanak be. Anyagot az egyház ad, a munkát Molnár György vállalja el 130 K általány árért.

Köteleztem a presbitériumot, hogy vállalkozó Molnár Györgygyel kössön szerződést, melyben a feltételeket írja körül, hogy az minden előállható félreértést zárjon ki.

Az épületről alaprajzot és keresztmetszetet készítsenek, hogy abból kitünjék a falnak magassága és vastagsága is s ezen alaprajzot a Molnár Györggyel kötött szerződés szövegével együtt jóváhagyás végett hozzám terjesszék be.

42. Március 11. 132—1911. sz. a. Engedélyt adtam arra, hogy a belényesújlaki iskola tervrajzán 6. sz. a. feltüntetett tanteremnek az udvar és a folyosó felén eső szögletén levő bejáró kis ajtót kibontathassa és befalaztathassa s ugyanezen ajtót a tanítói lakás 4-el jelölt szoba és 5-el jelölt konyha bejárója gyanánt elhelyezhesse.

Kikötöttem azonban, hogy az ajtó felett téglaboltozatot alkalmazzanak, hogy ezen ajtó kivágás az anyafalat meg ne gyengítse.

Megengedtem, hogy a tervrajzon 8. számmal jelölt konyhára az utca felől eső falon, a postahivatal utcai bejárója gyanánt, megfelelő nagyságú ajtót állítsanak be s a 8. és 9. sz. jelölt falba átjárásra alkalmatos ajtóról gondoskodjanak. Itt is kikötöttem, hogy az ajtónyílások felső szemöldökei felett téglaboltozatot készíttessenek.

43. Fájó szívvel jelentem be, hogy dr. Erőss Lajos püspökünk március 25-én meghalt és március 28-án földi részeit átadtuk a földnek, melyből vétetett.

Az ő működéséhez sok szép reményt nem ok nélkül fűztünk.

Nagy tehetségével, törhetlen akaraterővel kezdte meg egyházi életünk minden terén buzgó működését.

A múlt évben a mi egyházmegyénk területén meglátogatta a belényes és aradvidéki egyházainkat, melyek a nemzetiségi ostromló hullámoknak legjobban ki vannak téve. Bátorította, buzdította híveinket, hogy ragaszkodjanak a mi református egyházunkhoz és szeretett magyar hazánkhoz.

Lelke meggyőződéséből és szíve teljességéből származó sza-

vait szívvel és lélekkel fogták fel hallgatói, mint az eltikkadt mezők fűszálai a reggeli harmatot.

Szeretett püspökünk beszédes ajkai lezáródtak. — Istenért, Hazáért dobogó szívének verése elállott.

Áldott emlékezetét örökítsük meg egyházmegyénk jegyzőkönyvében is egy pár sorral!

44. Nem hallgathatom el, hogy egyházmegyénk lelkészi karának Nesztora, Széll Kálmán lelkésztársunk, most tölti be 50 éves lelkészi működését.

E lezajlott 50 év alatt egyházmegyénk vezetésében tevékeny részt vett. Működött mint jegyző, mint levéltárnok, mint tanácsbíró, — 24 évig felejthetetlen pontosságú, igazi minta esperes.

Nem szabad elfelejtkeznünk arról, hogy egyházmegyei lelkészi gyámintézetünk ügyeit az ő bátor, soha nem lankadó kezdeményezése terelte abba a mederbe, melyben az oly szépen megnövekedett, mely annyi lelkészi özvegynek és árvának törölte le már eddig is hulló könnyeit.

Ő, aki vagyonánál, családi helyzeténél fogva soha sem számított arra, hogy az ő vérszerinti hozzátartozói az intézetből segítséget nyernek — mondhatom teljesen önzetlenül — a lelkészi özvegyek és árvák szomorú sorsán való segítés kötelességérzetétől áthatva, volt legbuzgóbb ápolója, gondozója, irányítója, éber őre, soha nem lankadó munkása egyházmegyénk lelkészi gyámintézetének.

Ezen buzgó, soha nem lankadó szereteteért tegyük le előtte elismerésünk, tiszteletünk, szeretetünk hála koszorúját.

Szívünk mélyéből fakadó imádsággal kérjük a mi gondviselő mennyei Atyánkat, hogy a mi Széll Kálmánunkat sokáig tartsa még meg erőben, egészségben, lelki és testi épségben, családjának, lelkésztársainak, barátainak, egyházának, egyházmegyénknek, egyházkerületünknek és magyarországi református egyházunknak örömére és boldogságára!

45. Szerényebb körben működött Patóh Károly lelkésztársunk Körösszakálban, Magyarhomorogon, Erdőhegyen és Körösszegapátiban.

Úgy tudom, hogy ő is most tölti be lelkészi működésének 50-ik évét; ő róla is emlékezzünk meg. Neki is kívánjunk lelki és testi békeséget, egészséget, méltánylást és megelégedést.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Ezekben soroltam elő röviden azon elnöki főbb intézkedéseket, melyeket egyházmegyénk legközelebbi közgyűlése óta tettem.

Kérem azokat általában tudomásul venni s amennyiben egy-

házi törvényeink rendelkezésével megegyeznek, egyszersmind jóváhagyni.

Mély tisztelettel vagyok,

Sarkad, 1911 március 25-ik napján

Balog Ambrus,
esperes".

Egyházmegyénk közgyűlése ezen jelentést — melyet esperesi hivatal a gyűlés minden alkotó tagjának megküldött s amely jegyzőkönyvünkben is közzé lesz téve — felolvasottnak tekinti, általában jóváhagyja, intézkedéseit megerősíti a következőkben :

az 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 9., 10., 11., 12., 14., 16., 19., 20., 25., 32., 34., 35., 39., szám alatti tanítói és tanítónői,

a 8. sz. a. segédtanítói-, a 17. és 27. sz. a. előkönyörgőtanítói-,

a 31. szám alatti segédlelkészi felhatalmazásokat,

melyek közül azonban a 11., 14. és 17. szám alattiak még az esperesi jelentés által felölelt időtartam alatt megszüntek s a 25., 39., és 27. szám alattiaknak adtak helyet ;

az egyházmegyei építtető bizottság jóváhagyása alapján :

ad. 13. sz. a zsadányi III-ik iskola épületének,

ad. 36. sz. az ágyai nagyobb fiiskolánál istálló, kamara és fásszin,

ad. 37. sz. az ágyai nagyobb leányiskola kijavításának s egy tanítói lakószoba építésének,

ad. 38. sz. a biharugrai új iskola és tanítói lakás épületének tervét és költségvetését ;

azután esperes engedélye alapján :

ad. 41. sz. a belényesújlaki iskola udvarán egy több helyiséggel biró szín építését,

ad. 42. sz. a belényesújlaki iskola épületén ajtóáthelyezést és új átjáró ajtó nyitását ;

mindezen építkezéseket, javításokat, átalakításokat az egyházmegyei szakértő és az esperes által kikötött s a hivatolt számoknál külön-külön elősorolt feltételek, módosítások és utasítások szigorú megtartása mellett ;

ad. 15. sz. a debreczeni gimnáziumi tanárkar által egyedül ajánlott Somogyi István IV. b) osztályú tanulónak egyházmegyénk alapítványára történt felvételét;

ad. 18. sz. alatti szerződésnek az érdekelt felek kölcsönös megegyezése által történt felbontása után ad. 40. szám a belényesújlaki presbitérium és özv. Csokán Tivadarné postamesternő közt a II-ik tanítói lakásnak postahelyiségül kibérlése tárgyában létrejött szerződést a feltételek pontos megtartásának kikötése mellett megerősíti közgyűlésünk;

ad. 28. sz. a berekböszörményi egyház és Hőnig Frigyes aradi harangöntő között három harang és függő vasállvány szállitása tárgyában kötött szerződést s ezzel kapcsolatban a harangok árának fedezése végett a berekböszörményi presbitérium és egyházközségi közgyűlés által elfogadott személyi- és vagyoni rendkívüli adó kivetését;

ad. 29. sz. a geszti egyház és Hőnig Frigyes aradi harangöntő között három harang és függő vasállvány szállítása tárgyában kötött s 4430 kor. végösszegű szerződést, az összeg fedezete készpénzben ki van mutatva;

ad. 21. és 30. sz. a berekböszörményi;

ad. 23. a csermői egyházak ideiglenes kölcsöneit, de csakis a jelzett célra és az esperesi engedélyben foglalt kifizetési feltételek pontos megtartása mellett;

ad. 33. sz. a sarkadi egyháznak a presbitérium határozata alapján részint régi tantermek átalakítása, részint új tantermek épitése céljára saját két alapjából, és pedig kétegyház takarékmagtár alapjából 5% mellett, fenyer alapjából kamatmentesen felvett 9000 kor. összegű kölcsönét az esperesi engedélyben megszabott visszatérítési feltételek pontos megtartása mellett.

ad 22. sz. a Fekete Sándor körösszegapáti-i tanító felfüggesztése,

ad 24. sz. Csécsi Imre népnevelési bizottsági tagsággal való megbízatása;

ad 26. sz. Fogarassy Bálint Bagdi Jánost helyettesítő dékánsága

egyszerűen tudomásul szolgál.

7. Ad 43. szám és az elnöki megnyitó:

A B. F. T. J. R. A.

A porba hullt remény fájó érzetével, igaz és őszinte részvéttel veszi tudomásul egyházmegyénk közgyűlése

dr. ERŐSS LAJOS

PÜSPÖKNEK

egyházkerületünk buzgó és munkás főpásztorának, a kiváló képzettségű tudósnak, a nagy szívjóságú emberbarátnak, férfi kora derekán, nagy várakozást keltő jövő küszöbén történt váratlan elhunytát. Az Úr hívta magához s ő kész szívvel ment, mint jó gyermek az édes atyához; saját szavai szerint: „ott a legjobb helyen van!“ Legyen neki az ő hite szerint!

Az ő áldott emlékét s a mi fájdalmas részvétünket jegyzőkönyvünk lapján megörökítjük.

I. Korinth. 15 : 20—58.

8. Ad. 44. szám és az elnöki megnyitó:

Egyházmegyénk közgyűlése örömtelt szívvel üdvözli nyugalomba vonult esperesét, nagytiszteletű Széll Kálmán urat nagyszalontai lelkipásztorkodásának ötvenedik évfordulója alkalmával s e kevesek által elérhető félszázéves mesgyén a szeretet és tisztelet, a hála és elismerés virágaiból font koszorúját helyezi homlokára. Az ő bokros érdemeit egyházmegyénk jegyzőkönyvei már több ízben, több helyen megörökítették; megújítjuk azokat s megörökítjük itt is. Esperesi működése korszakalkotó s iránytmutató egyházmegyénk életében. Az ő kiváló egyénisége fényt árasztott egyházmegyénkre! Amikor hálatelt kebellel köszönjük meg a gondviselő Istennek, hogy őt nekünk adta s számunkra mindeddig megtartotta, egyszersmind buzgó szívvel kérjük a mindenek Atyját, hogy a fényes pálya megfutása után délestére hajlott életnapnak adjon szelíd, csendes, tiszta alkonyt; neki és szeretteinek teljes boldogságára, nekünk és minden tisztelőinek igaz örömére!

Széll Kálmán azt a meleg hangú, figyelmes és kitüntető megemlékezést, amellyel 50 éves lelkészi szolgálata évfordulóján egyházmegyei gondnok úr Ő Nagyméltósága s az esperesi jelentés nyomán egyházmegyénk közgyűlése megtisztelte, lelke teljességéből s hálás szívvel köszöni meg; emellett buzgó hálát ad a gondviselő jó Istennek, hogy őtet erőtlen szolgáját félszázados lelkészi működése hosszú ideje alatt szentlelkével vezérelte, oltalmával védte s kegyelmével segítette; egyszersmind könyörgés szavát emeli a minden jók mennyei Atyjához, hogy míg oltára körül forgolódik s fogyatékos erővel annak tüzét éleszti, táplálja: ne vonja meg tőle ezután sem áldó és segítő kegyelmét!

9. Ad esperesi jelentés 45. sz.

A kartársi együttérzés őszinte örömével ragadjuk meg az alkalmat, hogy a szíves megemlékezés adóját lerójjuk a szintén 50 év óta működő Patóh Károly körösszegapátii lelkész iránt. Ötven évig dolgozhatni az Úr szőlőjében magában véve is áldás! Aki megadta ezt az ő szolgájának, ne szakassza félbe rajta áldását, hanem kegyelmével kísérje, jóvoltával támogassa a hosszú pálya fáradt vándorát s adja meg neki méltó jutalmát a nemes öntudatban s hívei szíves hálájában!

10. Esperes beterjeszti következő jelentését a skontro-ügyekről :

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés !

A skontro-ügyekről a következő jelentést teszem :

A) Mogyorós Mihály nagyszalontai református egyházgondnok jelentést tesz a kezelése alatt álló templom-alapok 1910. évi állagáról.

I. *Bajó János alapítványa* a Középcserén építendő református templomra :

1910 január 1-én volt	852·26 K
Ennek 1910. évi 5%-os kamata . .	43·10 „
1911 január 1-én lett	895·36 K

II. *Kiss Ferenc alapítványa* új református templomra :

1910 január 1-én volt	849·48 K
Ennek 1910. évi 5%-os kamata . .	42·96 „
1911 január 1-én lett	892·44 K

III. *Nagyszalontai református templom-alap :*

1910 január 1-én volt	279·72 K
Ennek 1910. évi 5%-os kamata . .	14·08 „
1911 január 1-én lett	293·80 K

IV. *Bonczos Mihály alapítványa* református templomra :

1910 január 1-én volt	2824·06 K
Ennek 1910. évi 5%-os kamata . .	142·93 „
1911 január 1-én lett	2966·99 K

V. *Balogh József és neje Lajos Mária alapítványa* új templomra :

1910 január 1-én volt	212·26 K
Ennek 1910. évi 5%-os kamata . .	10·68 „
1911 január 1-én lett	222·94 K

VI. *K. Balogh József és neje Sipos Mária alapítványa* új templomra :

1910 január 1-én volt	1000·— K
Ennek 1910. évi 5%os kamata . .	47·54 „
1911 január 1-én lett	1047·54 K

Összesítés:

I.	Bajó János-alap	895·36 K
II.	Kiss Ferenc-alap	892·44 „
III.	Nagyszalontai-alap	293·80 „
IV.	Bonczos Mihály-alap	2966·99 „
V.	Balogh József és neje alap . .	222·94 „
VI.	K. Balogh József és neje alap	1047·54 „
	Összesen	6319·07 K

Ezek szerint a nagyszalontai református templom-alapok összege 6319 kor. és 07 fillér.

B) A vallás- és közoktatásügyi miniszterium az 1907. évi XLVII. törvénycikk és az 1908. évi XXVI. törvénycikk alapján korpótlék, fizetéskiegészítés és tandíjkárpótlás címen a következő államsegélyeket utalta ki a tanitó uraknak és az iskolafentartó egyházaknak:

Egyház neve	Tanító neve	Miniszteri leirat száma	Hányadik ötödéves korpótlék	Fizetés kiegészítés		Korpótlék		Tandíjkárpótlás	
				K	f	K	f	K	f
Nagyszalonta	Stiglicz Sándor .	51,830	III.	—	—	100	—	—	—
Borossebes	Füzes József . .	78,099	—	170	—	—	—	—	—
Kötegyán	Ladányi Károly.	42,926	—	—	—	—	—	486	—
S.-Keresztur	Balla József . .	43,796	—	—	—	—	—	402	—
Ant	Kiss Mihály . .	79,143	II.	—	—	200	—	—	—
Komádi	Kiss Károly . .	76,907	II.	—	—	200	—	—	—
Nagyszalonta	Albert András .	89,778	III.	—	—	100	—	—	—
Harsány	Csomor Béla . .	89,775	III.	—	—	100	—	—	—
Mezőgyán	Végh András . .	106,141	—	900	—	—	—	—	—
Nagyszalonta	Varga József . .	106,142	—	900	—	—	—	—	—
Nagyszalonta	Szabó Lajos . .	106,140	—	900	—	—	—	—	—
Nagyszalonta	Máthé Lajos . .	106,127	—	900	—	—	—	—	—
Mezősas	Gellér Karolina .	113,486	—	900	—	—	—	—	—
B.-Újlak	II. iskola. . . .	114,443	—	900	—	—	—	—	—
Ant	Kiss Mihály . .	137,439	—	—	—	—	—	307	—
Zsadány	Győrösi István .	137,439	—	—	—	—	—	268	—
Zsadány	Hegyesi Gergely.	137,439	—	—	—	—	—	384	—
Erdőgyarak	Király László. .	137,439	—	—	—	—	—	50	—
Kötegyán	Csató Gyula . .	137,439	—	—	—	—	—	540	—
Kötegyán	Rovács János .	137,439	—	—	—	—	—	540	—
Kötegyán	Csatóné Somogyi M.	137,439	—	—	—	—	—	486	—
Berekböszörm.	Asztalos Ferenc .	137,437	—	—	—	—	—	400	—
Berekböszörm.	Kutasi Ferenc .	137,437	—	—	—	—	—	470	—
Berekböszörm.	Varga Sándorné.	137,437	—	—	—	—	—	300	—
Berekböszörm.	Vargáné Raffai I.	137,437	—	—	—	—	—	400	—
Szemlak	Urbancsek Mihály	122,217	I.	—	—	200	—	—	—
Nyégerfalva	Csatári Lajos . .	43,784	—	—	—	—	—	114	—
Nagyszalonta	Szabó Lajos . .	144,474	I.	—	—	200	—	—	—
Geszt	Ref. iskola . . .	7,504	—	—	—	—	—	638	—
Nagyszalonta	Ref. iskola . . .	144,471	—	—	—	—	—	513	—
Füzesgyarmat	Karakas István .	135,731	—	—	—	—	—	440	—
				5570	—	1100	—	6743	—

Egyházmegyénk közgyűlése esperes jelentését a skontró-ügyekről tudomásul veszi s jegyzőkönyvében kinyomatni rendeli.

11. Esperes beterjeszti számadását az általa 1910 szeptember 23-tól 1911 márc. 24-ig továbbított pénzekről, melyeknek összege 4047·60 kor. A számadást a számvevőszék felülvizsgálta és rendben találta.

„Számadás a továbbított pénzekről 1910 szept. 23-tól márc. 24-ig.

Sorszám	Idő	Megnevezés	Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f
	1910					
1	szept. 23.	E. ker. p.-tár rendes államsegély	1966	—	—	—
2	okt. 26.	Radnalippai egyháznak	—	—	145	—
3	„ 26.	Bugyi János illyei f. ü. lelkésznek	—	—	40	—
4	„ 26.	Szőke Lajos illyei tanítónak . . .	—	—	60	—
5	„ 26.	Török Pál m.-csékei előköny. . .	—	—	100	—
6	„ 26.	Csermői egyháznak	—	—	150	—
7	„ 26.	Feketetóti egyháznak	—	—	5	—
8	„ 26.	Gyoroki egyháznak	—	—	100	—
9	„ 26.	Nagyváradi tanítónőképző int. . .	—	—	400	—
10	„ 26.	E. m. lelkészi gyámintézetnek . .	—	—	886	—
11	„ 26.	Szintyei egyháznak	—	—	160	—
12	nov. 11.	E. ker. p.-tár Baldácsi-alap . . .	101	60	—	—
13	„ 11.	E. m. lelk. gyámintézetnek . . .	—	—	101	60
14	dec. 1.	N.-váradi tan.-nőképző vissza tűzk.	80	—	—	—
15	„ 15.	E. ker. p.-tár ref. s. egylet . . .	950	—	—	—
16	„ 16.	Tóth Imre m.-csékei f. ü. lelk. .	—	—	100	—
17	„ 16.	Pankotai egyháznak	—	—	100	—
18	„ 16.	Belényesi egyháznak	—	—	100	—
19	„ 16.	Bottyán Pál vaskóhi f. ü lelkész	—	—	100	—
20	„ 16.	Vajda M. lelk. Kisháza, Széplak, Dobrest	—	—	150	—
21	„ 16.	Szintyei l. egyháznak	—	—	50	—
22	„ 16.	Fogarassy Bálint szintyei f. ü. lelk.	—	—	100	—
23	„ 16.	Lengyel Imre lelkésznek	—	—	150	—
24	„ 16.	Csermői egyháznak	—	—	100	—
	1911.					
25	márc. 24.	E. ker. p.-tár missziói segély I. f. é.	950	—	—	—
26	„ 24.	Lengyel Imre R.-Lippa	—	—	450	—
27	„ 24.	Szabó József Borossebes	—	—	300	—
28	„ 24.	Bokor Sándor Erdőhegy	—	—	200	—
			4047	60	4047	60

azaz Négyezernegyvenhét K 60 fillér.

Sarkad, 1911. évi március hó 29-ik napján.

Balog Ambrus,
esperes.

Megvizsgáltuk s rendben találtuk.

Dr. Szarka Sándor,
e. m. számvevőszéki tag.

Rácz Gyula,
e. m. számvevőszéki elnök.

Egyházmegyénk közgyűlése esperes számadását a továbbított pénzekről, a számvevőszék jelentése alapján, jóváhagyja s részére a felmentvényt a szokásos fentartással megadja. A számadást egész terjedelmében jegyzőkönyvbe kinyomatni, okmányaival együtt levéltárba helyezni rendeli el.

12. Az egyházmegyei közigazgatási pénztár 1910. évi állapotáról Szabó István pénztáros beterjeszti számadását, melyet egyházmegyénk számvevőszéke megvizsgált s minden tételt helyesnek, okmányokkal igazoltnak talált. Értékek összege (3 drb takarékpénztári betéti könyv és 2 drb kötvény) 13,705 K 58 fill. A kimutatott hátralékok behajtására javasolja a számvevőszék, hogy egyházmegyénk közgyűlése sürgesse meg azok befizetését.

A) *Számadás az egyházmegyei pénztár értékeiről.*

Sorszám	Az érték megnevezése	1910. jan. 1. betétállomány s évközi kamat		Összesen	
		kor.	f.	kor.	f
1	Egyházmegyei közigazgatási költség pénztára a nagyszalontai takarékpénztár 4116. sz. betétkönyvén elhelyezve:				
	betétállomány 1910. január 1-én	7639	72		
	5%-os tőkésített kamat	386	73		
	betétállomány 1911 január 1-én	—	—	8026	45
2	Egyházmegyei tűzkárbiztosítási jutalék pénztára a 3864. sz. betétkönyvön elhelyezve:				
	betétállomány 1910 január 1-én	1174	52		
	évközi betét	3	60		
	5%-os tőkésített kamat	59	57		
	betétállomány 1911 január 1-én	—	—	1237	69
3	Egyházmegyei vegyesek pénztára a 7059. sz. betétkönyvön elhelyezve:				
	betétállomány 1910 január 1-én	3656	46		
	5%-os tőkésített kamat	184	98		
	betétállomány 1911 január 1-én	—	—	3841	44
4	Két darab kötvény értéke	600	—	600	—
	Értékek összege	13,705	58	13,705	58

Szóval: Tizenháromezerhétszázöt korona és 58 fillér.

Geszt, 1911 február hó 20.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

Ezen értékek egyházmegyei közigazgatási pénztárnoknál megvannak: igazoljuk

Nagyszalonta, 1911 március hó.

Dr. Szarka Sándor,
Rácz Gyula,
egyházmegyei számvevők.

B) *Számadás az egyházmegyei közigazgatási költségekről.*

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f
	1910.					
1	jan. 15.	Pénztári maradvány	1442	45	—	—
2	„ 15.	130 darab Jelentő-ív	—	—	4	—
3	„ 15.	ennek portója	—	—	—	10
4	„ 25.	Bagdi J. dékáni úti-általánya .	—	—	22	50
5	„ 25.	ennek portója	—	—	—	20
6	febr. 8.	Kassay B. dékáni úti-átal. . .	—	—	36	—
7.	„ 8.	ennek portója	—	—	—	20
8	„ 15.	Szathmáry I. dékáni úti-átal. .	—	—	48	—
9	„ 15.	ennek portója	—	—	—	20
10	„ 26.	Széll K. nagyváradi tanítónőképzői igazgató biz. tag úti költsége	—	—	10	—
11	„ 26.	ennek portója	—	—	—	10
12	márc. 1.	Csécsi I. dékáni úti-átalánya .	—	—	18	—
13	„ 1.	ennek portója	—	—	—	10
14	„ 1.	Mezőgyániak vizsgálati költs. .	50	—	—	—
15	„ 30.	Időszaki tanács költsége. . .	—	—	58	—
16	„ 30.	M.-Gyánba a vizsg. költs. elküldtem	—	—	50	—
17	„ 30.	Fuvar időszaki tanácsülésre .	—	—	3	—
18	április 6.	Okányiak vizsgálati költsége	80	—	—	—
19	„ 11.	Pénztárnoki napidíj	—	—	8	—
20	„ 11.	Fuvar pénztári számadás vizsgálatkor	—	—	3	—
21	„ 20.	Szathmáry I. gyűl. fuvardíja .	—	—	10	—
22	„ 20.	Szondy G. gyűlési fuvardíja .	—	—	10	—
23	„ 20.	Számvevők napi- s fuvardíja .	—	—	60	—
24	„ 20.	Tanügyi biz. tagok napidíja .	—	—	84	—
25	„ 21.	Esperes s tbírók gyűlési napidij	—	—	58	—
26	„ 21.	Jegyzők gyűlési napidíja. . .	—	—	24	—
27	„ 21.	Tanítóképviselők napi- s fuvardíja	—	—	24	—
28	„ 21.	Bessenyei I. dékáni úti átal.	—	—	36	—
29	„ 21.	Szondy G. dékáni úti átalánya	—	—	36	—
30	„ 21.	Kolumbán Á. dékáni úti átal.	—	—	10	—
31	„ 21.	Fuvar Szalomtára	—	—	3	—
32	„ 24.	Püspöki látogatáskor felmerült költségek	—	—	169	70
33	„ 24.	ennek portója	—	—	—	40
34	„ 25.	Okányi vizsgálat költségei. .	—	—	30	36
		Átvitel	1572	45	816	86

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f
	1910.	Áthozat	1572	45	816	86
35	április 26.	Ennek portója	—	—	—	20
36	május 2.	100 drb esperesi jelentés. . .	—	—	45	—
37	„ 2.	100 drb számadási tervezet .	—	—	70	—
38	„ 2.	E két tétel portója	—	—	—	40
39	„ 4.	Vajda M. lelk. keblezési illeték-részlet	12	90	—	—
40	„ 4.	Vajda M. késedelmi kamat. .	12	10	—	—
41	„ 18.	Naplók az esperesi irodába. .	—	—	11	60
42	„ 20.	Nagy I. ker. képviselő úti átal.	—	—	70	—
43	„ 20.	ennek portója	—	—	—	20
44	„ 20.	Szabó I. ker. képviselő úti átal.	—	—	70	—
45	„ 28.	Bagdi J. egyházlátogatási költsége	—	—	90	—
46	„ 28.	ennek portója	—	—	—	20
47	június 6.	Nagy I. egyházlátogatási költsége	—	—	60	—
48	„ 18.	Hadházy K. okányi jelölésre fuvar	—	—	4	60
49	„ 18.	ennek portója	—	—	—	10
50	„ 23.	Csécsi I. egyházlátogatási költsége	—	—	30	—
51	„ 23.	ennek portója	—	—	—	20
52	július 4.	Balog A. egyházlátogatási költsége	—	—	142	—
53	„ 4.	Esperesi pecsétdíjakból . . .	56	—	—	—
54	„ 4.	Esperesi hivatalos úti költs.	—	—	57	92
55	„ 4.	Szabó I. egyházlátogatási költsége	—	—	60	—
56	„ 4.	Okányi vizsgálati költségekből vissza	—	—	49	44
57	„ 4.	ennek portója	—	—	—	20
58	„ 30.	Belényesújlak közigazg. költség f. é.	16	26	—	—
59	„ 30.	Belényesújlak lelkészi könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
60	aug. 8.	Lelkészi könyvtárdíjakat beküldtem	—	—	450	—
61	„ 8.	ennek portója	—	—	—	60
62	szept. 10.	100 drb esperesi jelentés. . .	—	—	48	—
63	„ 10.	ennek portója	—	—	—	20
64	„ 14.	Szentleányfalva közigazg. költsége f. é.	13	28	—	—
		Átvitel	1692	99	2077	72

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f
	1910.	Áthozat	1692	99	2077	72
65	szept. 14.	Szentleányfalva lelk. könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
66	„ 14.	Tanügyi biz. tagok gyűlési napidíja	—	—	60	—
67	„ 14.	Számvevők gyűlési napidíja .	—	—	24	—
68	„ 15.	Esperes gyűlési napidíja . .	—	—	10	—
69	„ 15.	Tanácsbírák gyűlési napidíja	—	—	32	—
70	„ 15.	Jegyzők gyűlési napidíja . .	—	—	24	—
71	„ 15.	Tanítóképv. gyűlési napidíja	—	—	24	—
72	„ 16.	Esperes tbírói gyűl. napidíja	—	—	10	—
73	„ 16.	Tanácsbírák gyűlési napidíja	—	—	32	—
74	„ 21.	Egyházmegyei jegyzőkönyv nyomatási ára	—	—	616	50
75	„ 21.	ennek portója	—	—	1	—
76	október 8.	Tűzkárbiztosítási jutalék . .	83	55	—	—
77	„ 8.	Erdőgyarak közigazg. költség f. é.	24	86	—	—
78	„ 8.	Erdőgyarak lelkészi könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
79	„ 8.	Tanügyi biz. előadó tiszteletdíja	—	—	60	—
80	„ 8.	Nagyzerind lelkészi könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
81	„ 13.	Közigazgatási államsegély . .	1990	—	—	—
82	„ 13.	ennek általunk fizetett portója	—	—	—	82
83	„ 14.	Szakál közigazg. költség f. é.	4	32	—	—
84	„ 14.	„ lelkészi könyvtdíj f. é. .	10	—	—	—
85	„ 20.	Esperesi pecsétdíjakból . . .	108	—	—	—
86	„ 20.	„ irodai kiadások. . .	—	—	28	20
87	„ 20.	„ vegyes hiv. kiadások	—	—	43	60
88	„ 20.	Szentleányfalva népisk. tanterv	1	—	—	—
89	„ 20.	Mezősas közigazg. költség f. é	31	46	—	—
90	„ 20.	„ lelk. könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
91	„ 20.	„ népiskolai tanterv .	3	—	—	—
92	„ 20.	Erdőgyarak népisk. tanterv.	3	—	—	—
93	„ 22.	Sarkadkeresztúr közigazgatási költség f. é.	20	16	—	—
94	„ 22.	Sarkadkeresztúr lelk. könyvtd.	10	—	—	—
95	„ 22.	Sarkadkeresztúr népisk. tant.	1	—	—	—
96	„ 23.	Pankota népiskolai tanterv .	1	—	—	—
		Átvitel	4024	34	3043	84

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f
	1910	Áthozat	4024	34	3043	84
97	október 23	Pankota közigazg. költs. f. é.	7	34	—	—
98	„ 23	„ lelk. könyvtdíj f. é.	10	—	—	—
99	„ 26	Ant közigazg. költség f. é. .	20	54	—	—
100	„ 26	„ lelkészi könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
101	„ 26	„ népiskolai tanterv . . .	2	—	—	—
102	„ 26	Körösszegapáti közigazgatási költség hátr.	17	20	—	—
103	„ 26	„ közigazgatási költség f. é.	17	20	—	—
104	„ 26	„ lelk. könyvt.-díj f. é.	10	—	—	—
105	„ 26	„ népisk. tant. .	3	—	—	—
106	„ 26	Zsadány közig. költség f. é. .	42	50	—	—
107	„ 26	„ lelk. könyvtdíj f. é. .	10	—	—	—
108	„ 26	„ népiskolai tanterv . .	3	—	—	—
109	„ 27	Ágya közigazg. költség f. é. .	32	46	—	—
110	„ 27	„ lelk. könyvtárdíj f. é. .	10	—	—	—
111	„ 27	„ népiskolai tanterv . . .	5	—	—	—
112	„ 27	Szintye közig. költs. f. é. . .	4	36	—	—
113	„ 27	„ népiskolai tanterv .	1	—	—	—
114	„ 27	Kisháza közigazg. költs. f. é..	3	12	—	—
115	„ 28	Gyorok közigazg. költs. f. é.	5	72	—	—
116	„ 28	„ lelk. könyvtdíj f. é.	10	—	—	—
117	„ 28	„ népiskolai tanterv .	1	—	—	—
118	„ 28	Nagyzerind közigazg. költs.f.é.	45	50	—	—
119	„ 28	„ népisk. tanterv .	4	—	—	—
120	„ 28	Radnalippa közig. költs. f. é.	3	98	—	—
121	„ 28	„ lelk. könyvtdíj f.é.	10	—	—	—
122	„ 28	„ népiskolai tant. .	1	—	—	—
123	„ 28	Vadász közigazg. költs. f. é..	28	50	—	—
124	„ 28	„ lelk. könyvtdíj f. é..	10	—	—	—
125	„ 28	„ népiskolai tanterv . .	3	—	—	—
126	„ 29	Bajj közigazg. költs. f. é. . .	22	90	—	—
127	„ 29	„ lelk. könyvtdíj f. é. . . .	10	—	—	—
128	„ 29	„ népiskolai tanterv . . .	3	—	—	—
129	„ 29	Belényes közigazg. költs. hátr.	55	78	—	—
130	„ 29	„ közig. költs. f. é. .	12	56	—	—
131	„ 29	„ lelk. könyvtdíj f. é.	10	—	—	—
132	„ 29	„ népisk. tanterv . .	2	—	—	—
133	„ 29	Magyarcséke közig. költs. f. é.	2	44	—	—
134	„ 29	Bélzerind közigazg. költs. f. é.	9	02	—	—
135	„ 29.	„ lelk. könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
		Átvitel	4493	46	3043	84

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f
	1910.	Áthozat	4493	46	3043	84
136	október 29.	Bélzerind népiskolai tanterv.	1	—	—	—
137	„ 29.	Borossebes közigazg. költség f. é.	6	90	—	—
138	„ 29.	Borossebes lelkészi könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
139	„ 29.	Borossebes népiskolai tanterv	1	—	—	—
140	„ 29.	Csermő közigazg. költség hátr.	24	68	—	—
141	„ 29.	Csermő közigazg. költség f. é.	10	28	—	—
142	„ 29.	Csermő lelkészi könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
143	„ 29.	Csermő népiskolai tanterv. .	1	—	—	—
144	„ 29.	Feketegyarmat közigazg. költség f. é.	35	84	—	—
145	„ 29.	Feketegyarmat lelkészi könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
146	„ 29.	Feketegyarmat népiskolai tanterv	3	—	—	—
147	„ 29.	Nagyszalonta közigazg. költs. f. é.	228	78	—	—
148	„ 29.	Nagyszalonta lelk. könyvt.-díj	10	—	—	—
149	„ 29.	Nagyszalonta népisk. tanterv	17	—	—	—
150	„ 29.	Tamásda közigazg. költség hátralék	30	80	—	—
151	„ 29.	Tamásda közigazg. költs. f. é.	15	40	—	—
152	„ 29.	Tamásda lelk. könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
153	„ 29.	Tamásda népiskolai tanterv.	2	—	—	—
154	„ 29.	Geszt közigazg. költség f. é.	28	40	—	—
155	„ 29.	Geszt lelk. könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
156	„ 29.	Geszt népiskolai tanterv. . .	4	—	—	—
157	„ 30.	Árpád közigazg. költs. f. é.	27	60	—	—
158	„ 30.	Árpád lelk. könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
159	„ 30.	Árpád népiskolai tanterv. . .	4	—	—	—
160	„ 30.	Fenes közgazg. költség f. é.	22	86	—	—
161	„ 30.	Fenes népiskolai tanterv . .	2	—	—	—
162	„ 30.	Sonkolyos közig. költs. f. é.	7	52	—	—
163	„ 30.	Sonkolyos lelk. könyvt.-díj f. é.	10	—	—	—
164	„ 30.	Sonkolyos népiskolai tanterv.	1	—	—	—
165	„ 30.	Tárkány közigazg. költs. f. é.	25	02	—	—
166	„ 30.	Tárkány lelk. könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
167	„ 30.	Tárkány népiskolai tanterv. .	3	—	—	—
168	„ 30.	Nyégerfalva közig. költs. f. é.	4	28	—	—
		Átvitel	5090	82	3043	84

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f
	1910	Áthozat	5090	82	3043	84
169	október 30.	Nyégerfalva népiskolai tanterv	1	—	—	—
170	„ 30.	Tenke közigazg. költség f. é.	40	80	—	—
171	„ 30.	Tenke lelkészi könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
172	„ 30.	Tenke népiskolai tanterv . .	4	—	—	—
173	„ 31.	Harsány közig. költség f. é.	25	18	—	—
174	„ 31.	Harsány lelk. könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
175	„ 31.	Harsány népiskolai tanterv .	3	—	—	—
176	„ 31.	Kispereg közig. költség hátr.	33	84	—	—
177	„ 31.	Kispereg közigazg. költs. f. é.	33	84	—	—
178	„ 31.	Kispereg lelk. könyvt.-díj hátr.	10	—	—	—
179	„ 31.	Kispereg lelk. könyvt.-díj f. é.	10	—	—	—
180	„ 31.	Kispereg népiskolai tanterv .	5	—	—	—
181	„ 31.	Németpereg közig. költs. f. é.	5	26	—	—
182	„ 31.	Előlegezett késed. kamat visszatérítése	1	48	—	—
183	„ 31.	Arad közigazg. költség f. é. .	123	—	—	—
184	„ 31.	Arad lelkészi könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
185	„ 31.	Arad népiskolai tanterv . . .	1	—	—	—
186	„ 31.	Közalapi pénz küldésekor levélportó	—		—	10
187	novemb. 2.	Ugra közigazg. költség f. é.	37	08	—	—
188	„ 2.	Ugra lelkészi könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
189	„ 2.	Ugra népiskolai tanterv . . .	3	—	—	—
190	„ 2.	Csécsi I. pankotai útiköltsége	—	—	4	14
191	„ 2.	Nagy I. e. ker. úti átalánya	—	—	70	—
192	„ 2.	Fogarassy B. aljegyzői tdíja	—	—	60	—
193	„ 2.	Fogarassy B. tbírói ülésen jegyzői napidíj	—	—	8	—
194	„	e négy tétel portója . . .	—	—	—	50
195	„ 2.	Komádi közigazg. költs. f. é.	124	76	—	—
196	„ 2.	„ lelk. könyvtdíj f. é.	10	—	—	—
197	„ 2.	„ népisk. tanterv . .	10	—	—	—
198	„ 3.	Nagyv. tanítónőképz. fentart. járulék	—	—	80	—
199	„ 3.	ennek portója	—	—	—	20
200	„ 4.	Sarkad közigazg. költs. f. é. .	152	72	—	—
201	„ 4.	„ lelk. könyvtdíj f. é. .	10	—	—	—
202	„ 4.	„ népisk. tanterv . . .	12	—	—	—
203	„ 4.	Simonyifalva közig. költs. f. é.	4	08	—	—
204	„ 7.	dr. Szarka S. pankotai útiköltsé.	—	—	16	20
205	„ 7.	ennek portója	—	—	—	10
206	„ 8.	Feketetót közig. költs. f. é. .	6	36	—	—
		Átvitel	5798	22	3283	08

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f
	1910	Áthozat	5798	22	3283	08
207	novemb. 8.	Feketetót lelk. könyvtdíj f. é.	10	—	—	—
208	„ 8.	„ népisk. tanterv . .	1	—	—	—
209	„ 8.	Balla J. vizsg. költs. megtérít.	11	20	—	—
210	„ 8.	„ bírságpénz	50	—	—	—
211	„ 8.	Jánosfalva közig. költs. f. é..	5	68	—	—
212	„ 8.	„ népisk. tanterv . .	1	—	—	—
213	„ 8.	Szemlak közig. költs. f. é. . .	11	36	—	—
214	„ 8.	„ lelk. könyvtdíj f. é..	10	—	—	—
215	„ 8.	„ népisk. tanterv . . .	2	—	—	—
216	„ 10.	Okány közig. költs. f. é. . .	60	72	—	—
217	„ 10.	„ lelk. könyvtdíj f. é. . .	10	—	—	—
218	„ 10.	„ népisk. tanterv . . .	1	—	—	—
219	„ 10.	„ lelk. jel. költs. megtér.	4	70	—	—
220	„ 10.	Böszörményi L. egyhlát. költs.	—	—	18	—
221	„ 10.	Fuvar Szalontára	—	—	3	—
222	„ 18.	Balla J. birs. tanítónői segély-egyletnek	—	—	50	—
223	„ 18.	ennek portója	—	—	—	20
224	„ 20.	Szabó I. e. ker. képv. útiáltal.	—	—	70	—
225	„ 24.	Kötegyán közigazg. költs. f. é.	50	—	—	—
226	„ 24.	„ lelk. könyvtdíj f. é.	10	—	—	—
227	„ 24.	„ népiskolai tanterv .	5	—	—	—
228	„ 28.	Egyházm. jkönyv nyomat. ára	—	—	392	50
229	„ 28.	ennek portója	—	—	—	60
230	decemb. 1.	Közalapi pénzküld. levélportó	—	—	—	10
231	„ 3.	Belényesújlak népisk. tant. .	2	—	—	—
232	„ 5.	Népisk. tanterv. ára e. kerületi pénztárnak	—	—	145	—
233	„ 5.	ennek portója	—	—	—	40
234	„ 13.	Főjegyző tiszteletdíja	—	—	200	—
235	„ 13.	Vaskóh közigazg. költs. hátr. .	—	70	—	—
236	„ 13.	„ közigazg. költs. f. é. .	—	70	—	—
237	„ 14.	Remete közig. költs. hátralék	15	30	—	—
238	„ 14.	„ közigazg. költs. f. é.	15	30	—	—
239	„ 14.	„ lelk. könyvtárdíj f. é.	10	—	—	—
240	„ 14.	„ népisk. tanterv . . .	1	—	—	—
241	„ 18.	Széll K. két útja nagyváradi tanítónőképző igazg. ülésére	—	—	20	—
242	„ 18.	ennek portója	—	—	—	10
243	„ 20.	Közal. pénz küldésk. levélport.	—	—	—	10
244	„ 21.	Magyarhomorog közig. költs. hátr.	25	18	—	—
		Átvitel	6112	06	4183	08

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f
	1910	Áthozat	6112	06	4183	08
245	decemb. 21.	Magyarhom. közig. költs. f. é.	25	18	—	—
246	„ 21.	Magyarhom. népisk. tanterv	1	—	—	—
247	„ 31.	Pénztárnok tiszteletdíja . . .	—	—	400	—
248	„ 31.	Gyanta közigazg. költs. f. é..	28	86	—	—
249	„ 31.	„ lelk. könyvtdíj f. é. .	10	—	—	—
250	„ 31.	Esperesi hiv. fuvarok	—	—	19	66
251	„ 31.	„ postakönyv ára . .	—	—	5	12
252	„ 31.	„ pecsétdíjakból . . .	32	—	—	—
253	„ 31.	Mezőgyán közig. költs. f. é.	37	68	—	—
254	„ 31.	„ lelk. könyvtdíj f. é.	10	—	—	—
255	„ 31.	„ népisk. tanterv . .	4	—	—	—
256	„ 31.	Gyanta népiskolai tantérv .	1	—	—	—
257	„ 31.	Tálpas közigazg. költs. hátr.	2	06	—	—
258	„ 31.	„ közig. költs. f. é. . .	2	06	—	—
259	„ 31.	Fuvar Szalontára	—	—	3	—
260	„ 31.	Ónody S. 1908. és 1909. évi kamat	72	—	—	—
261	„ 31.	Jegyzők. nyomatáskor portók	—	—	1	50
262	„ 31.	Portóköt. levelekre bélyegek	—	—	—	60
263	„ 31.	Forgóptár időközi kamatja .	26	01	—	—
		Végösszeg	6363	91	4612	96

Mérleg:

Összes bevétel . . . . . 6363·91 K
Összes kiadás . . . . . 4612·96 K
Számadási maradvány 1750·95 K

Szóval: Egyezerhétszázötven korona és 95 fillér.

Geszt, 1911 február hó 20.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

Ezen számadást megvizsgáltuk, helyesen vezetettnek s okmányokkal igazoltnak találtuk.

Nagyszalontán, 1911 márczius hó 7.

Dr. Szarka Sándor,
Rácz Gyula,
egyházmegyei számvevők.

C) *Számadás a vegyes bevételekről és kiadásokról.*

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f
	1910					
1	január 1.	Pénztári maradvány	300	97	—	—
2	„ 6.	Mezőgyán 10 ív számad. nytatv.	—	50	—	—
3	február 21.	„ 100 drb. keresztel. igazolvány	—	80	—	—
4	„ 22.	Tárkány 100 drb kereszt. ig.	—	80	—	—
5	március 1.	Gyanta 25 ív számad. nytatv.	1	25	—	—
6	„ 1.	Gyanta szállítólev. megtérít.	—	12	—	—
7	„ 23.	Árpád 100 drb. kereszt. igaz.	—	80	—	—
8	„ 23.	„ 10 ív számad. nytatv. .	—	50	—	—
9	április 28.	Zsadány 50 drb. ker. igazolv.	—	40	—	—
10	július 30.	Belényesújlak Gusztáv A. perselypénz	—	30	—	—
11	szept. 14.	Szentleányfalva Gusztáv A. perselypénz	—	50	—	—
12	„ 23.	100 drb. portóment. lev.-lap	—	—	—	40
13	„ 29.	Balogh F. tanítói kebl. illeték .	4	20	—	—
14	október 5.	Balogh F. ezut. késed. kamat .	—	34	—	—
15	„ 5.	Nagyszalonta e. m. nyomtatv.	4	12	—	—
16	„ 8.	Erdőgyarak 100 drb. ker. igaz.	—	80	—	—
17	„ 21.	„ tanítói kebl. illeték	4	20	—	—
18	„ 21.	„ 50 drb. esket. igaz.	—	50	—	—
19	„ 23.	Pankota és Uri L. tan. kebl. ill.	8	40	—	—
20	„ 25.	10 drb. pénzeslevélboríték . .	—	—	—	30
21	„ 26	Körösszegapáti tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
22	„ 26.	Sarkadi J. tanítói kebl. ill. .	4	20	—	—
23	„ 26.	Zsadány főisk. kamat f. é. .	55	44	—	—
24	„ 26.	Ant tápintézeti segély. . . .	2	—	—	—
25	„ 27.	Ágya 4 tan. után kebl. illeték	16	80	—	—
26	„ 27.	Négy ágyai tanító kebl. ill.	16	80	—	—
27	„ 27.	Szintye kebl. illeték.	4	20	—	—
28	„ 27.	Szösz Pál keblezési illeték . .	4	20	—	—
29	„ 27.	Közalapi pénz küld. lev.-portó	—	—	—	10
30	„ 28.	Gyorok tanítói kebl. illeték .	4	20	—	—
31	„ 28.	Nagyzerind tan. keblezési ill.	4	20	—	—
32	„ 28.	Molnár P. tanítói kebl. ill. .	4	20	—	—
33	„ 28.	50 drb. postautalvány . . .	—	—	1	—
34	„ 29.	Bajj tanítói kebl. illeték . .	4	20	—	—
35	„ 29.	Bélzerind tanítói kebl. illeték	4	20	—	—
36	„ 29.	Hajdu P. tanítói kebl. illeték	4	20	—	—
37	„ 29.	Bélzerind 14 ív számad. nytatv.	—	70	—	—
		Átvitel	463	24	1	80

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f
	1910	Áthozat	463	24	1	80
38	október 29.	Bodnár L. lelk. kebl. illeték s késedelmi kamat	14	70	—	—
39	„ 29.	Feketegyarmat főisk. kam. f. é.	41	58	—	—
40	„ 29.	„ tan. kebl. ill.	4	20	—	—
41	„ 29.	Nagyszalonta és 2 tan. kebl. ill.	16	80	—	—
42	„ 29.	„ és 1 tanítója kebli változ. illeték	4	20	—	—
43	„ 29.	Nagyszalonta supplicatio-vált.	3	—	—	—
44	„ 29.	Tamásda szavazatbírság . . .	8	—	—	—
45	„ 29.	„ 3 ív számad. nytatv.	—	15	—	—
46	„ 29.	„ 2 ív számad. nytatv.	—	10	—	—
47	„ 29.	Közal. pénz küldéskor. l.-portó	—	—	—	10
48	„ 29.	Geszt supplicatio-váltság . .	1	—	—	—
49	„ 30.	Árpád főisk. kamat f. é.. . .	21	—	—	—
50	„ 30.	Tárkány tan. kebl. illeték. .	4	20	—	—
51	„ 30.	Nyégerfalva tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
52	„ 30.	„ főiskolai kamat . .	4	20	—	—
53	„ 30.	Tenke tanítói kebl. illeték .	4	20	—	—
54	„ 30.	Oláh F. tanítói kebl. illeték .	4	20	—	—
55	„ 31.	Harsány 100 drb. ker. igazolv.	—	80	—	—
56	„ 31.	Németpereg tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
57	„ 31.	Juhász J. tanítói kebl. ill. .	4	20	—	—
58	nov. 2.	Ugra tanítói kebl. ill. . . .	4	20	—	—
59	„ 2.	Tóth J. tanítói kebl. ill.. . .	4	20	—	—
60	„ 2.	Komádi négy tanítói kebl. ill.	16	80	—	—
61	„ 2.	A komádii négy tanító kebl. illetéke	16	80	—	—
62	„ 2.	Komádi e.-m. nyomtatványok	4	12	—	—
63	„ 2.	Harsány supplicatio-váltság .	2	—	—	—
64	„ 3.	Nagy S. tanítói kebl. illeték s késedelmi kamat	4	54	—	—
65	„ 4.	Sarkad szállító-levél megtérítése	—	12	—	—
66	„ 4.	Sarkad 3 tanító után kebl. ill.	12	60	—	—
67	„ 4.	Sarkadi három tanító kebl. illetéke	12	60	—	—
68	„ 5.	Közalapi pénz küldésekor levélportó	—	—	—	10
69	„ 8.	Harsány supplicatio-váltság .	2	—	—	—
70	„ 8.	Szemlak főiskolai kamat f. é.	12	60	—	—
71	„ 8.	Szemlak tanítói kebl. ill.. . .	4	20	—	—
72	„ 10.	Okány lelkészi kebl. ill.. . . .	25	20	—	—
		Átvitel	730	15	2	—

Tételszám	A tétel kelte	A tétel címe	Bevétel K	Bevétel f	Kiadás K	Kiadás f
	1910	Áthozat	730	15	2	—
73	nov. 10.	Urbancsek M. tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
74	„ 10.	Tisza-uradalom tanítói kebl. illeték	4	20	—	—
75	„ 10.	K. Nagy L. tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
76	„ 14.	Karakas I. tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
77	„ 14.	Zsila Gy. tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
78	„ 14.	Közalapi pénz küld. portó	—	—	—	10
79	„ 16.	Kátai Gy. tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
80	„ 24.	Varga K. tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
81	„ 24.	Kósa M. tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
82	„ 30.	Kezelési nyomtatványok	—	—	18	—
83	dec. 21.	Magyarhomorog e.-m., nyomtatványok	1	73	—	—
84	„ 21.	Magyarhomorog lelkészi s tanítói kebl. illetékek	19	57	—	—
85	„ 21.	Balla L. tanítói kebl. illeték s késedelmi kamat	4	87	—	—
86	„ 21.	Mohácsi A. tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
87	„ 21.	Juhász I. lelk. kebl. ill.	10	50	—	—
88	„ 21.	Gusztáv A. perselypénzt beküldtem	—	—	—	80
89	„ 21.	Supplicatio-váltságot beküldt.	—	—	10	—
90	„ 21.	Főiskolai kamatokat beküldt.	—	—	134	82
91	„ 21.	e három tétel portója különkülön	—	—	—	60
92	„ 28.	Énekvezérek Orsz. Egyesületének segély	—	—	10	—
93	„ 28.	ennek portója	—	—	—	10
94	„ 31.	Kötegyán supplicatio-váltság	10	—	—	—
95	„ 31.	Elküldtem Debreczenbe	10	—	—	—
96	„ 31.	ennek portója	—	—	—	10
97	„ 31.	Egyházkerületi kiadv ára f. é.	—	—	399	50
98	„ 31.	ennek portója	—	—	—	60
99	„ 31.	Mezőgyán tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
100	„ 31.	Mezőgyán supplicatio-váltság	2	—	—	—
101	„ 31.	Árpád két tanítói kebl. ill.	8	40	—	—
102	„ 31.	Székely Zs. tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
103	„ 31.	Máthé L. tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
104	„ 31.	Elek S. lelkészi kebl. ill.	25	20	—	—
105	„ 31.	Lovas S. tanítói kebl. ill.	4	20	—	—
106	„ 31.	Mezőgyán suppl.-válts. Debreczenbe portóval	—	—	2	10
		Végösszeg	867	02	588	72

Mérleg:

Összes bevétel	867·02 K
Összes kiadás	588·72 K
Számadási maradvány	278·30 K

Szóval: Kettőszázhetvennyolc korona és 30 fillér.

Geszt, 1911 február hó 20.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

Ezen számadást megvizsgáltuk, helyesen vezetettnek s okmányokkal igazoltnak találtuk.

Nagyszalontán, 1911 március hó 7.

Dr. Szarka Sándor,
Rácz Gyula,
egyházmegyei számvevők.

Mérleg a két számadásról:

Bevétel a közigazg. költségeknél . . .	6363·91 K
Bevétel a vegyes költségeknél	867·02 K
Összes bevétel	7230·93 K

Kiadás a közigazg. költségeknél . . .	4612·96 K
Kiadás a vegyes költségeknél	588·72 K
Összes kiadás	5201·68 K

Összes bevétel	7230·93 K
Összes kiadás	5201·68 K
Összes maradvány	2029·25 K

Szóval: Kettőezerhuszonkilenc korona és 25 fillér.

Geszt 1911 február hó 20.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

Hátralékok kimutatása az 1910. év december 31-ig.

Sor-szám	Tartozók nevei	Egyh. m. közigazg. költség		Kebelezési illetékek		Lelk. könyvt. díjak		Egyéb tartozások		Összesen	
		kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.
1	Kiss Irma	—	—	4	20	—	—	—	—	4	20
2	Berekböszörmény	237	03	—	—	40	—	5	—	282	03
3	Erdőhegy	26	02	8	40	20	—	17	20	71	62
4	Fenes	—	—	—	—	40	—	—	—	40	—
5	Dobrest	1	54	—	—	—	—	—	—	1	54
6	Széplak	2	36	—	—	—	—	—	—	2	36
7	Magyarhomorog	—	—	—	—	40	—	—	—	40	—
8	Ritókh Sándor	—	—	4	20	—	—	—	—	4	20
9	Kosgyán	—	16	—	—	—	—	—	—	—	16
10	Szakál	—	—	—	—	—	—	13	—	13	—
	Összesen	267	11	16	80	140	—	35	20	459	11

Geszt, 1911 február hó 20.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

Megvizsgáltuk és helyeseljük.
Nagyszalontán, 1912 március hó 7.

dr. Szarka Sándor,
Rácz Gyula,
e. m. számvevők.

Egyházmegyénk közgyűlése a számvevőszék jelentése alapján Szabó István egyházmegyei pénztáros számadását a közigazgatási pénztár 1910. évi állapotáról jóváhagyó tudomásul veszi s részére a felmentvényt elismerése és köszönete kifejezése mellett a szokásos fentartással megadja, az egész számadást jegyzőkönyvébe kinyomatni s irattárba helyezni rendeli el.

A hátralékosokat szigorúan utasítja, hogy tartozásaikat a legközelebbi egyházmegyei közgyűlésig múlhatatlanul fizessék be, kiemelvén Berekböszörményt, mely 3 évről 237·03 korona közigazgatási költséggel és 4 évről 40 kor. lelkészi könyvtári díjjal, Erdőhegyet, mely 2 évről 20 kor., Városfenes, mely 4 évről 40 kor., Magyarhomorogot, mely 4 évről szintén 40 kor. lelkészi könyvtári díjjal és végül Szakált, mely 5 év óta tartozik 12 kor. szavazatbírsággal az egyházmegyei közigazgatási pénztárnak.

Berekböszörmény, Várasfenes, Magyarhomorog és Szakál egyházközségek presbitériumait, — mint amelyek egyházmegyénk e tárgyban hozott 1910—10. számú határozatának mai napig sem tettek eleget, — felszólítja, hogy a fent megjelölt határidőig annyival inkább teljesítsék az egyházmegyei közigazgatási pénztárral szemben levő kötelezettségeiket, mivel ellen esetben fegyelmi eljárást lesz kénytelen egyházmegyénk közgyűlése nevezett egyházközségek presbitériumaival szemhen alkalmazni.

13. a) Pénztáros beterjeszti egyházmegyénk 1911. évi költségelőirányzatát, mely szerint szükséglet 4132 kor., a fedezet 5556 kor. 95 fillér, remélhető maradvány 1424 kor. 95 fillér. A számvevőszék a költségelőirányzatot helyesnek találja.

A nagyszalontai ref. egyházmegye költségelőirányzata az 1911. évre.

Sorszám	Megnevezés	Összeg korona	f.
	Szükséglet:		
1	Lelkészi főjegyző tiszteletdíja	200	—
2	„ aljegyző „	60	—
3	Tanügyi bizottsági előadó tiszteletdíja.	60	—
4	Egyházmegyei közpénztárnok „	400	—
5	Négy lelkészi számvevő „ (à 15 kor.) . .	60	—
6	Két e. ker. lelk. képv. útiátalánya (à 70 kor.) két ízben	280	—
7	Egyházlátogató küldöttségek előfogati díja.	402	—
8	Iskolalátogató „ „ „	260	—
9	Esperes (à 10 kor.), lelk. tanácsbírák, vil. jegyzők, lelk. aljegyző s pénztárnok gyűl. napidíja (à 8 kor.)	180	—
10	E. m. tanítóképviselők gyűlési napi- s fuvardíja . .	50	—
11	Tanügyi bizottság tagjainak napidíja (à 6 kor.) . .	100	—
12	Vegyes napi- s fuvardíjak hivatalos alkalmakra . .	200	—
13	Egyházmegyei gyűlések jegyzőkönyveinek ára . . .	1000	—
14	Egyházkerületi jegyzőkönyvek s nyomtatványok ára	400	—
15	Irodai szükségletek s postaköltségek.	200	—
16	Nagyváradi tanítónőképzőnek évi segély.	80	—
17	Előre nem láthatókra	200	—
	Összesen	4132	—

Sorszám	Megnevezés	Összeg korona	f.
	Fedezet:		
1	Közigazgatási pénztár maradványa	1750	95
2	Közigazgatási államsegély	1990	—
3	Az 1911-re kivetett közigazg. költségekből.	1500	—
4	Tűzkárbiztosítási jutalékból.	80	—
5	Kebelezési illetékekből	50	—
6	Esperesi pecsétdíjakból.	50	—
7	600 kor. tőke 6%-os kamatja	36	—
8	Hátralékokból remélhető bevétel	100	—
	Összesen	5556	95

Fedezet összesen . . . . . 5556 kor. 95 flll.
Szükséglet összesen . . . . . 4132 kor. — flll.

Remélhető maradvány 1424 kor. 95 flll.

Geszt, 1911 február hó 20.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

Helyeseljük.
Nagyszalontán, 1911 március hó 7.

dr. Szarka Sándor,
Rácz Gyula,
e. m. számvevők.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott költségelőirányzatot elfogadja, azt nyomtatott jegyzőkönyvében közzétenni és irattárba helyezni rendeli el.

Egyházmegyénk közigazgatási pénztárának kedvező állapota megengedi, hogy esperesi hivatal részére a nagymértékben felszaporodott irodai munkák könnyebb és gyorsabb elvégezhetése végett egy jobbminőségű írógép szereztessék be. Felhívja egyházmegyénk közgyűlése esperest, hogy erre vonatkozólag a nyári közgyűlés elé javaslatot terjesszen be.

13. b) Egyházmegyei közigazgatási pénztárnok beterjeszti az 1910. év II. félévi s általa továbbított adócsökkentési segélyekről szóló elszámolását, melyet a számvevőszék megvizsgált s minden tekintetben helyesnek talált.

Elszámolás az 1910. év II. félévi s az egyházmegyei pénztárnok által továbbított adócsökkentési segélyekről.

Sorszám	Egyház neve	Adócsökkentési segélye		E. megyei tartozásai		Közalapi járuléka		Késedelmi kamatja		Utalvány portója		Összes levonás		Elküldött összeg		Jegyzet
		K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	
1	Ant	634	97	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	633	97	Tartozásait már kifizette.
2	Ágya	851	06	81	06	131	84	—	—	1	—	213	90	637	16	
3	Szintye	203	59	13	76	18	44	—	—	—	40	32	60	170	99	
4	Árpád	374	86	62	60	110	40	1	41	—	40	174	81	200	05	
5	Bajj	414	56	40	10	91	60	—	—	—	40	132	10	282	46	
6	Belényes	324	04	80	34	50	24	—	—	—	40	130	98	193	06	
7	Belényesújlak	585	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	60	584	40	Tartozásait már kifizette.
8	Bélzerind	374	44	29	12	36	08	—	—	—	60	65	80	308	64	
9	Borossebes	315	24	17	90	27	60	—	—	—	40	45	90	269	34	
10	Csermő	343	30	60	66	41	12	—	—	—	40	102	18	241	12	
11	Erdőgyarak	172	44	—	—	—	—	—	—	—	40	—	40	172	04	Tartozásait már kifizette.
12	Erdőhegy	257	35	—	—	—	—	—	—	—	40	—	40	256	95	A segély elküldését kérte.
13	Feketegyarmat	1133	93	94	62	143	36	—	—	1	—	238	98	894	95	
14	Fenes	1222	03	24	86	92	44	—	—	—	—	117	30	1104	73	Bérmentetlen pénzes lev. ment.
15	Geszt	202	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	202	82	Tartozásait már kifizette.
16	Gyorok	373	98	20	92	22	88	—	—	—	60	44	40	329	58	
17	Harsány	652	37	38	98	100	72	—	—	—	60	140	30	512	07	
18	Kispereg	1018	43	92	68	270	72	8	25	1	—	372	65	645	78	
19	Németpereg	220	18	13	66	21	04	1	41	—	40	36	51	183	67	
20	Körösszegapáti	445	83	—	—	—	—	—	—	—	60	—	60	445	23	Tartozásait már kifizette.
21	Kötegyán	1904	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1904	71	A segélyt kérte, bérmentetlen levélben ment.
22	Mezősas	885	64	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	884	64	Tartozásait már kifizette.
23	Nagyszalonta	2297	57	279	78	915	12	—	—	—	—	1194	90	1102	67	Bérmentetlen pénzes lev. ment.
24	Nagyzerind	464	71	57	90	—	—	—	—	—	60	58	50	406	21	
25	Pankota	242	43	—	—	—	—	—	—	—	40	—	40	242	03	Tartozásait már kifizette.
26	Radnalippa	609	55	14	98	15	92	—	—	—	60	31	50	578	05	
27	Sonkolyos	381	21	18	52	30	08	—	—	—	60	49	20	332	01	
28	Szentleányfalva	138	12	—	—	—	—	—	—	—	40	—	40	137	72	Tartozásait már kifizette.
29	Tamásda	498	04	66	45	61	60	—	26	—	60	128	91	369	13	
30	Tárkány	993	33	42	22	101	28	—	—	1	—	144	50	848	83	
31	Nyégerfalva	116	53	13	68	17	32	—	—	—	20	31	20	85	33	
32	Tenke	1574	61	63	20	163	20	—	—	—	—	226	40	1348	21	Bérmentetlen pénzes lev. ment.
33	Ugra	998	05	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	997	05	A segély elküldését kérte.
34	Vadász	1079	08	41	50	114	—	—	—	1	—	156	50	922	58	
	Összesen	22,304	—	1269	49	2577	—	11	33	18	—	3875	82	18,428	18	

Geszt, 1911 február hó 20.

Szabó István,
egyh.-megyei pénztárnok.

Ezen elszámolást megvizsgáltuk s okmányokkal igazoltnak találtuk.

Nagyszalontán, 1911 március hó 7.

Dr. Szarka Sándor,
Rácz Gyula,
e. m. számvevők.

Ezen elszámolást közgyűlésünk tudomásul veszi s jegyzőkönyvében kinyomatja.

14. Esperesi hivatal beterjeszti

a) a magyar országos református egyházi közalap javára az 1910. évben befolyt járulékokról az egyházmegyei pénztárnok által egybeállított, az egyházmegyei közalapi bizottság által meg-

Elszámolás a magyar országos közalap

Tiszántúli egyházkerület.

Sorszám	Az egyházközség neve	Hátralékok					
		Hátralék 1909 december 31-én		Hátralékból befizettetett a folyó évben		5% késed. kamat a hátralék után	
		kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
1	Ant	—	—	—	—	—	—
2	Arad	—	—	—	—	2	06
3	Ágya	—	—	—	—	—	—
4	l. e. Szintye	—	—	—	—	—	—
5	Árpád	110	40	110	40	1	41
6	Bajj	—	—	—	—	—	—
7	Belényes	—	—	—	—	—	—
8	l. e. Magyarcséke	—	—	—	—	—	—
9	f. e. Vaskóh	26	90	26	90	—	—
10	Belényesújlak	—	—	—	—	—	—
11	Bélzerind	—	—	—	—	—	—
12	Berekböszörmény	—	—	—	—	—	—
13	Borossebes	—	—	—	—	—	—
14	Csermő	—	—	—	—	—	—
15	Erdőgyarak	—	—	—	—	—	12
16	Erdőhegy	—	—	—	—	—	45
17	Feketegyarmat	—	—	—	—	—	—
18	Feketetót és Györös	—	—	—	—	—	—
19	Fenes	—	—	—	—	—	—
20	Geszt	—	—	—	—	—	—
21	Gyanta	—	—	—	—	—	48
22	f. e. Dobrest	—	—	—	—	—	—
23	l. e. Kisháza	18	88	18	88	—	61
24	l. e. Széplak	9	44	9	44	—	16
25	Gyorok	—	—	—	—	—	—
26	Harsány	—	—	—	—	—	—
	Átvitel	165	62	165	62	5	29

vizsgált és jóváhagyott s az országos közalap-végrehajtó bizottsághoz felterjesztett elszámolást;

b) az országos református egyházi közalap 1911. évi járulékairól pénztárnok által készített, az egyházmegyei közalapi bizottság s az egyházkerületi elnökség által jóváhagyott és az országos közalap-végrehajtó bizottság által megállapított kimutatást a következő két táblázatban:

javára az 1910. évben befolyt járulékokról.

Nagyszalontai egyházmegye.

rovata		Folyó évi járulékok rovata								Tőke természetű bevételek: reformációi persely-pénz, adományok stb.	
Hátralék maradt 1910 decz. 31-én		Az 1910. évre megállapított közalapi járulék		Folyó évi járulékból befizettetett a folyó évben		5% késed. kamat a f. évi járulék után		F. évi járulékból hátralék maradt 1910 decz. 31-én			
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
—	—	82	16	82	16	—	—	—	—	—	42
—	—	492	—	492	—	—	—	—	—	2	40
—	—	129	84	129	84	—	—	—	—	2	—
—	—	17	44	17	44	—	—	—	—	1	—
—	—	110	40	110	40	—	—	—	—	1	45
—	—	91	60	91	60	—	—	—	—	—	—
—	—	50	24	50	24	—	—	—	—	—	—
—	—	9	76	9	76	—	—	—	—	—	—
—	—	2	80	2	80	—	—	—	—	—	—
—	—	65	04	65	04	—	—	—	—	—	50
—	—	36	08	36	08	—	—	—	—	—	—
—	—	241	36	241	36	—	—	—	—	1	48
—	—	27	60	27	60	—	—	—	—	2	—
—	—	41	12	41	12	—	—	—	—	2	—
—	—	99	44	99	44	—	—	—	—	1	—
—	—	104	08	104	08	—	45	—	—	1	26
—	—	143	36	143	36	—	—	—	—	—	—
—	—	25	44	25	44	—	—	—	—	—	—
—	—	91	44	91	44	—	—	—	—	1	—
—	—	113	60	113	60	—	—	—	—	1	—
—	—	115	44	115	44	—	—	—	—	—	—
—	—	6	16	6	16	—	—	—	—	—	—
—	—	12	48	12	48	—	—	—	—	—	—
—	—	9	44	9	44	—	—	—	—	—	—
—	—	22	88	22	88	—	—	—	—	—	86
—	—	100	72	100	72	—	—	—	—	5	86
—	—	2241	92	2241	92	—	45	—	—	24	23

Sorszám	Az egyházközség neve	Hátralékok					
		Hátralék 1909 deczember 31-én		Hátralékból befizettetett a folyó évben		5% késed. kamat a hátralék után	
		kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
	Áthozat	165	62	165	62	5	29
27	Kispereg	135	36	135	36	6	77
28	l. e. Németpereg	42	08	42	08	1	41
29	Komádi	—	—	—	—	—	—
30	Körösszegapáti	68	80	68	80	3	44
31	Kötegyán	—	—	—	—	—	—
32	Magyarhomorog	164	24	52	70	13	64
33	Mezőgyán	—	—	—	—	—	63
34	Mezősas	—	—	—	—	—	—
35	Nagyszalonta	—	—	—	—	—	—
36	Nagyzerind	—	—	—	—	—	—
37	Okány	—	—	—	—	—	—
38	Pankota	—	—	—	—	—	—
39	Radnalippa	—	—	—	—	—	—
40	Remete	61	20	61	20	—	52
41	szórv. Kosgyán	1	28	1	28	—	06
42	Sarkad	—	—	—	—	—	—
43	Sarkadkeresztúr	80	64	80	64	—	68
44	Sonkolyos	—	—	—	—	—	—
45	l. e. Jánosfalva	22	72	22	72	—	29
46	Szakál	—	—	—	—	—	08
47	Szemlak	45	44	45	44	—	39
48	Szentleányfalva	—	—	—	—	—	—
49	Tamásda	—	—	—	—	—	26
50	Tárkány	—	—	—	—	—	—
51	l. e. Nyégerfalva	—	—	—	—	—	—
52	Tenke	—	—	—	—	—	—
53	Ugra	—	—	—	—	—	—
54	Zsadány	—	—	—	—	—	—
55	Vadász	—	—	—	—	—	—
56	f. e. Simonyifalva	—	—	—	—	—	21
57	f. e. Talpas	21	08	21	08	1	62
	Összesen	808	46	696	92	35	29

rovata		Folyó évi járulékok rovata								Tőke természetű bevételek: reformációi persely-pénz, adományok stb.	
Hátralék maradt 1910 decz. 31-én		Az 1910. évre megállapított közalapi járulék		Folyó évi járulékból befizettetett a folyó évben		5% késed. kamat a f. évi járulék után		F. évi járulékból hátralék maradt 1910 decz. 31-én			
kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
—	—	2241	92	2241	92	—	45	—	—	24	23
—	—	135	36	135	36	—	—	—	—	—	—
—	—	21	04	21	04	—	—	—	—	—	—
—	—	499	04	499	04	—	—	—	—	2	06
—	—	68	80	68	80	—	—	—	—	10	50
—	—	200	—	200	—	—	—	—	—	—	—
111	54	100	72	—	—	—	—	100	72	—	—
—	—	150	72	150	72	—	—	—	—	1	—
—	—	125	84	125	84	—	—	—	—	1	28
—	—	915	12	915	12	—	—	—	—	10	40
—	—	182	—	182	—	—	—	—	—	1	—
—	—	242	88	242	88	—	—	—	—	1	—
—	—	29	36	29	36	—	—	—	—	1	22
—	—	15	92	15	92	—	—	—	—	1	—
—	—	61	20	61	20	—	26	—	—	—	16
—	—	—	64	—	64	—	—	—	—	—	—
—	—	610	88	610	88	—	—	—	—	—	—
—	—	80	64	80	64	—	—	—	—	—	70
—	—	30	08	30	08	—	—	—	—	—	—
—	—	22	72	22	72	—	—	—	—	—	—
—	—	17	28	17	28	—	—	—	—	—	—
—	—	45	44	45	44	—	—	—	—	2	24
—	—	53	12	53	12	—	—	—	—	1	—
—	—	61	60	61	60	—	—	—	—	—	—
—	—	100	08	100	08	—	—	—	—	1	20
—	—	17	12	17	12	—	—	—	—	—	20
—	—	163	20	163	20	—	—	—	—	3	—
—	—	148	32	148	32	—	—	—	—	5	70
—	—	170	—	170	—	—	—	—	—	—	—
—	—	114	—	114	—	—	—	—	—	—	—
—	—	16	32	16	32	—	—	—	—	—	—
—	—	8	24	8	24	—	—	—	—	—	—
111	54	6649	60	6548	88	—	71	100	72	67	89

Leszámolás.

	Tartozás K f	Bevétel K f	Hátralék K f
1909. évi	808·46	696·92	111·54
1910. évi	6649·60	6548·88	100·72
Összesen:	7458·06	7245·80	212·26

A bevételhez jött:

1. Késedelmi kamat az 1909. évi után . . .	35·29
2. „ „ „ 1910. „ „ . . .	—·71
3. Reformációi perselypénz	67·89
Összes bevétel	7349·69

szóval: Hétezerháromszáznegyvenkilenc korona és 69 fillér; mely összeget a következö részletekben küldtem fel postatakarékpénztári lapon a Magyar Földhitelintézethez az országos református közalap javára:

1.	1910 jan. 3.	az 1053. sz.	elismervény szerint	271·08 kor.
2.	1910 okt. 31.	a 31,008. „	„ „	1638·23 „
3.	1910 nov. 2.	a 31,387. „	„ „	1643·14 „
4.	1910 „ 3.	a 31,721. „	„ „	1409·79 „
5.	1910 „ 8.	a 32,411. „	„ „	1492·09 „
6.	1910 „ 18.	a 33,416. „	„ „	591·43 „
7.	1910 dec. 5.	a 35,039. „	„ „	184·12 „
8.	1910 „ 23.	a 36,591. „	„ „	119·81 „
			Összesen:	7349·69 kor.

Geszt, 1911 január hó 6.

Szabó István,
egyházmegyei pénztárnok.

Megvizsgáltuk, jóváhagytuk.

Nagyszalontán, 1911 január 27.

Balog Ambrus,
esperes.

Böszörményi Lajos,
Hadházy Kálmán,
egyházmegyei közalapi végrehajtóbizottsági tagok.

Kimutatás az országos református egyházi közalap 1911. évi járulékairól.

Tiszántúli egyházkerület. Nagyszalontai egyházmegye.

Sorszám	Az egyházközség neve	lélekszáma	Összes hátralék 1910 deczember 31-én kor.	f.	Az 1911. évre kivetett közalapi járulék kor.	f.	Jegyzet
1	Ant	1027	—	—	82	16	
2	Arad	6150	—	—	492	—	
3	Ágya	1623	—	—	129	84	
4	l. e. Szintye . . .	218	—	—	17	44	
5	Árpád	1380	—	—	110	40	
6	Bajj	1145	—	—	91	60	
7	Belényes	628	—	—	50	24	
8	f. e. Vaskóh . . .	35	—	—	2	80	
9	Belényesújlak . . .	813	—	—	65	04	
10	Bélzerind	451	—	—	36	08	
11	Berekböszörmény .	3017	—	—	241	36	
12	Borossebes	345	—	—	27	60	
13	Csermő	515	—	—	41	12	
14	Erdőgyarak	1243	—	—	99	44	
15	Erdőhegy	1301	—	—	104	08	
16	Feketegyarmat . .	1792	—	—	143	36	
17	Feketetót és Györös	318	—	—	25	44	
18	Fenes	1143	—	—	91	44	
19	Geszt	1420	—	—	113	60	
20	Gyanta	1443	—	—	115	44	
21	f. e. Dobrest . .	77	—	—	6	16	
22	l. e. Kisháza . .	156	—	—	12	48	
23	l. e. Széplak . . .	118	—	—	9	44	
24	Gyorok	286	—	—	22	88	
25	Harsány	1259	—	—	100	72	
26	Kispereg	1692	—	—	135	36	
27	l. e. Németpereg .	263	—	—	21	04	
28	Komádi	6238	—	—	499	04	
29	Körösszegapáti . .	860	—	—	68	80	
30	Kötegyán	2500	—	—	200	—	
31	Magyarhomorog . .	1259	212	26	100	72	
32	Mezőgyán	1884	—	—	150	72	
33	Mezősas	1573	—	—	125	84	
34	Nagyszalonta . . .	11439	—	—	915	12	
35	Nagyzerind	2275	—	—	182	—	
36	Okány	3036	—	—	242	88	
37	Pankota	367	—	—	29	36	
	Átvitel	61288	212	26	4903	04	

Sorszám	Az egyházközség neve	lélekszám a	Összes hátralék 1910 deczember 31-én kor.	f.	Az 1911. évre kivetett közalapi járulék kor.	f.	Jegyzet
	Áthozat	61288	212	26	4903	04	
38	Radnalippa	199	—	—	15	92	
39	Remete.	765	—	—	61	20	
40	szórv. Kosgyán .	8	—	—	—	64	
41	Sarkad	7636	—	—	610	88	
42	Sarkadkeresztúr . .	1008	—	—	80	64	
43	Sonkolyos.	376	—	—	30	08	A 87—1910. sz. e. m. végzés ide tette át.
44	l. e. Magyarcséke.	122	—	—	9	76	
45	l. e. Jánosfalva .	284	—	—	22	72	
46	Szakál	216	—	—	17	28	
47	Szemlak	568	—	—	45	44	
48	Szentleányfalva . .	664	—	—	53	12	
49	Tamásda	770	—	—	61	60	
50	Tárkány	1251	—	—	100	08	
51	l. e. Nyégerfalva.	214	—	—	17	12	
52	Tenke	2040	—	—	163	20	
53	Ugra	1854	—	—	148	32	
54	Zsadány	2125	—	—	170	—	
55	Vadász	1425	—	—	114	—	
56	f. e. Simonyifalva.	204	—	—	16	32	
57	f. e. Talpas . . .	103	—	—	8	24	
	Összesen	83120	212	26	6649	60	

Kelt Geszt, 1911. évi január hó 2.

Szabó István,
egyházmegyei pénzkezelő.

Balog Ambrus,
esperes.

3—1911. sz. Jóváhagyta a nagyszalontai egyházmegyei közalap végrehajtó-bizottság 6649 kor. 60 fillér összeggel.

Nagyszalonta, 1911. évi január hó 27.

Böszörményi Lajos,
bizottsági jegyző.

Balog Ambrus,
bizottsági elnök.

772—1911. sz. Jóváhagyta a tiszántúli egyházkerület elnöksége 6649 kor. 60 fillér összeggel. Debreczen, 1911. évi február hó 15.

gróf Degenfeld József,
főgondnok.

dr. Erőss Lajos,
püspök.

1514—1911. sz. Megállapította az országos közalap végrehajtó-bizottság 212 kor. 26 fillér hátralék és 6649 kor. 60 fillér folyó évi járulékkal. Budapest, 1911. évi márczius hó 15.

Baksa Lajos,
bizottsági előadó.

Dókus Ernő,
bizottsági elnök.

Egyházmegyénk közgyűlése az 1910. évben befolyt közalapi járulékok elszámolását és az 1911. évi járulékok kimutatását — melyeket az arra hivatott egyházi hatóságok megvizsgáltak és jóváhagytak — a maga részéről is jóváhagyja, jegyzőkönyvében kinyomatja s pénztárnoknak a felmentvényt, a szokásos fentartás mellett, megadja;

a magyarhomorogi presbitériumot utasítja, hogy úgy hátralékát, mint f. é. járulékát november 1-ig fizesse be;

a presbitériumokat felhívja, hogy f. évi, immár kötelezővé lett járulékaikat a reformáció-ünnepi perselypénzzel együtt f. é. nov. 1-ig az egyházmegyei pénztárnokhoz befizessék;

figyelmezteti az egyházakat, hogy a pénztárnokhoz december 20. után érkező befizetések a f. évre már el nem számolhatók;

végül az egyházmegyei közalapi bizottság tagjaiul — egy évi időtartamra — esperes elnöklete alatt dr. Balogh Elek és Böszörményi Lajos tanácsbírákat, mint rendes tagokat; Hadházy Kálmán tanácsbírót, mint póttagot megválasztja.

15. Az egyházmegyei lelkészi gyámintézeti választmány 1911 április 5-én tartott gyűlésében felülvizsgálta Nagy Imre pénztárnok 1910. évi számadását, melyet előzőleg Szabó István számvevő tételenként megvizsgált. Megvizsgálta a pénztárnok kezéhez az 1910. év folyamán érkezett kölcsön kötelezvényeket a bekebelezési végzésekkel s számba vette a gyámintézet takarékpénztári kezelés alatt levő tőkéjét.

A választmány a számadást pontosan vezetettnek, minden tételében helyesnek, okmányokkal igazoltnak találta s pénztárnok részére az 1910. évi számadás terhe alól a felmentvényt, elismerésének kifejezésével, mindazáltal a szokásos fentartással megadni javasolja.

Egyúttal beterjeszti választmányunk a lelkész-gyámintézeti pénztárnoknak az országos református lelkészi nyugdíj- és özvegyárva gyámintézetbe az 1910. év folyamán befizetett összegekről egybeállított s a választmány által megvizsgált és jóváhagyott számadását. (Lásd végül mellékletben.)

Egyházmegyénk közgyűlése a gyámintézeti választmány jelentését tudomásul veszi s Nagy Imre pénztárnokot az 1910. évi számadás terhe alól teljes elismerésének kifejezése mellett, mind-

azáltal a szokásos fentartással felmenti s jóváhagyott számadását a hátralékosok kimutatásával együtt jegyzőkönyvébe kinyomatni rendeli.

Számadás

a nagyszalontai református egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztáráról 1910 január 1-től 1910 december 31-ig.

Tétel-szám	Tétel megnevezése	Egyes összeg K	f	Főösszeg K	f
	I. Tényleges vagyon.				
	A) *Bevétel.*				
1	1909 dec. 31-én volt a pénztár tényleges állapota kötvényekben és készpénzben. . .			191,827	16
	Ehhez jött 1910 jan. 1-től 1910 dec. 31-ig:				
2	Folyó évi kamatokból	11,759	—		
3	Régibb kamatokból.	1,590	01		
4	Folyó évi tagdíj- s nyugdíj-járulékokból	8,022	59		
5	Régibb „ „ .	1,044	80		
6	Önkéntes adomány.	2,738	54		
7	Késedelmi kamat	270	13	25,425	07
	Összes tényleges bevétel			217,252	23
	B) *Kiadás.*				
1	Gyámdíjak 1910. évr.: özv. Diószegi E.-nének	187	50		
2	„ „ „ Bihari I.-nénak .	250	—		
3	„ „ „ Kiss Károlynénak	375	—		
4	„ „ „ Kincses Pálnénak	375	—		
5	„ „ „ Szaniszló G.-nénak	375	—		
6	„ „ „ Böszörményi P.-k	500	—		
7	„ „ „ Pápay Lajosnénak	375	—		
8	„ „ „ Kíss Györgynének	250	—		
9	„ „ „ Szilágyi S.-nénak	250	—		
10	„ „ Szilágyi Máriának	62	50		
11	„ „ özv. Nagy Sándornénak	500	—		
12	„ „ Nagy Emmának.	10	42		
13	„ „ özv. Dobray F.-nének	162	—		
14	„ „ „ Tabajdy L.-nénak	500	—		
15	„ „ „ Szondy I.-nének .	500	—		
16	„ „ Sipos Rózának. .	125	—		
17	„ „ Sipos Irénnek . .	125	—		
18	„ „ özv. Bernáth L.-nénak	500	—		
19	„ „ Bernáth Eleknek	125	—		
20	„ „ Bernáth Sánd.-nak	125	—		
21	„ „ özv. Hajdu Eleknének	500	—		
22	„ „ Hajdu Ilonának .	73	27		
23	„ „ Hajdu Teréznek .	125	—		
24	„ „ özv. Csiha Márt.-nénak	500	—		
25	Orsz. lelk. gyám- és nyugdíjint. járulékok . .	14,769	60		
	Átvitel	21,640	29		

Tétel-szám	Tétel megnevezése	Egyes összeg K	f	Főösszeg K	f
	Áthozat	21,640	29		
26	Irodai átalány	100	—		
27	Pénztárnoki fizetés	1,200	—		
28	Vegyes kiadások (napidíj, fuvardíj, portó)	205	79	23,146	08
	Levonva a kiadást a bevételből, lesz a pénztár tényleges állapota 1910 dec. 31-én	—	—	194,106	15
	Mely is következőleg van elhelyezve:				
1	Kötv. és tak.-pénzt. betétben, 8, 7, 6, 5 %-ra	192802	17		
2	Készpénzben	1,303	98	194,106	15
	II. Hátralék követelések.				
1	1910. évi kamatban	1,423	72		
2	Régibb kamatban	344	12		
3	1910. évi tagdíjban	332	25		
4	Régibb tagdíjban	42	—		
5	Késedelmi kamatokban	134	64	2,276	73
	Lesz az összes vagyonállag 1910 dec. 31-én	—	—	196,382	88

azaz egyszázkilencvenhatezerháromszáznyolcvankettő korona 88 fillér.

Volt pedig az összes vagyonállag 1909 dec. 31-én 194,407 kor. 80 fill.
Lett „ „ „ „ 1910 „ 31-én 196,382 „ 88 „

Az 1910. évi szaporulat 1,975 kor. 08 fill.

Biharugra, 1911 február 1.

Nagy Imre,
egyházm. lelkészgyámint. pénztárnok.

Nagy Imre pénztárnok 1910. évi zárszámadását, melyet Szabó István számvevő előzőleg megvizsgált, a mai napon tartott választmányi ülésen megvizsgáltuk, okmányaival egyeztettük s azt teljesen rendben vezetettnek találtuk, ennek alapján Nagy Imre pénztárnokot, a fenntartandók fenntartásával, a valóban megérdemelt elismerés kifejezése mellett felmentendőnek véleményezzük.

Nagyszalonta, 1911 április hó 5.

gróf Tisza Kálmán,
gyámint. választmányi elnök.

Széll Kálmán, Balog Ambrus, Böszörményi Lajos,
Hadházy Kálmán, Szabó István,
gyámint. választmányi tagok.

Kimutatás

a nagyszalontai református egyházmegyei lelkészi gyámintézet pénztárába 1910. és előző évekről tagdíj, kamathátralék, országos református lelkészi nyug- és gyámintézeti járulék címen 1911. évi április hó 15-ig be nem fizetett hátralék tartozásokról.

Sorszám	Hátralékos neve, lakása	E.-megyei tagdíj hátralék		Országos nyugdíj- és gyámint. jár. hátralék		Kamat hátralék		Jegyzet
		kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	
1	Tóth János s.-keresztúri lakos	—	—	—	—	8	18	És a befizetés napjáig számítandó késedelmi kamatok.
2	Nyiri Mihály harsányi lakos .	—	—	—	—	—	08	
3	Hevesi Sándor ágyai lakos . .	—	—	—	—	69	76	
4	Balogh Bálintné harsányi lakos	—	—	—	—	—	08	
5	Bíró Lajos feketegyarmati lakos	—	—	—	—	1	12	
6	Milotai Ferencz tamásdai lakos	—	—	—	—	10	54	
7	Molnár Istvánné tamásdai lakos	—	—	—	—	—	10	
8	Tobokár Vaszilie tamásdai lakos	—	—	—	—	—	02	
9	Sz. Kincses Gergely okányi lakos	—	—	—	—	—	48	
10	Budai János b.-böszörményi lelkész	—	—	—	—	44	52	
11	Váczi Dezső köveskállai lelkész	84	—	—	—	35	20	
12	Bokor Sándor erdőhegyi lelkész	—	—	151	52	—	—	
13	Vajda Mihály gyantai lelkész	—	—	344	11	—	—	
14	Kassai Béla tenkei lelkész . .	130	56	85	60	—	—	
15	Bodnár Lajos csermői lelkész .	—	—	100	50	—	—	
16	Kincses Péter okányi lakos .	—	—	—	—	1	28	
17	Semsei Vilmos bajji lakos . .	—	—	—	—	218	16	
18	K. Molnár Károly okányi lakos	—	—	—	—	52	58	
19	Szíjjártó Sándor árpádi lakos	—	—	—	—	8	80	
20	ifj. b) Kovács Sándor bajji lakos	—	—	—	—	43	68	
21	Bakos Virág s.-keresztúri lakos	—	—	—	—	22	06	
22	Borbély László n.-szalontai lakos	—	—	—	—	19	97	
23	Bányai József kötegyáni lakos	—	—	—	—	47	32	
24	Nagy Lajos zsadányi lakos . .	—	—	—	—	181	44	
25	Polyánki Sándor tamásdai lakos	—	—	—	—	—	06	

Sorszám	Hátralékos neve, lakása	E.-megyei tagdíj hátralék		Országos nyugdíj- és gyámint. jár. hátralék		Kamat hátralék		Jegyzet
		kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	
26	Nyágró Pável tamásdai lakos	—	—	—	—	—	21	És a befiz. napjáig számítandó késedelmi kamatok.
27	Gonda László zsadányi lakos	—	—	—	—	—	08	
28	Szilágyi Bálint okányi lakos	—	—	—	—	62	13	
29	Vékony Károly okányi lakos	—	—	—	—	11	03	
30	Szabó Károly okányi lakos .	—	—	—	—	58	86	
31	K. Kincses Mihály okányi lakos	—	—	—	—	1	92	
32	K. Tóth István okányi lakos	—	—	—	—	—	96	
33	Kóra István okányi lakos . .	—	—	—	—	—	41	
34	Kovács József bajji lakos . .	—	—	—	—	23	13	
35	Szőke Imre kötegyáni lakos .	—	—	—	—	64	43	
36	Szokai Benedek kötegyéni lakos	—	—	—	—	25	92	
37	M. Szilágyi Károly okányi lakos	—	—	—	—	—	80	
38	L. Pap Tódor tamásdai lakos	—	—	—	—	—	19	
39	ifj. bádé Kovács Imre bajji lakos	—	—	—	—	63	84	
40	Csermői egyház	—	—	85	85	—	—	
41	Erdőhegyi egyház	—	—	40	—	—	—	
42	Vas József tamásdai lakos. .	—	—	—	—	—	06	

Biharugra, 1911 április 15.

Nagy Imre,
egyházmegyei lelkészi gyámint. pénztárnok.

16. Olvastatott a számvevőszék következő jelentése :

„Jegyzőkönyv,

felvétetett Nagyszalontán, a nagyszalontai református egyházmegye számvevőszékének 1911. évi április hó 19-ik napján tartott gyűléséről.

Jelen voltak : Rácz Gyula elnöklete alatt Bagdi János, Kassay Béla, dr. Szarka Sándor, Varga Zoltán, Borbély László, Tatár Balázs, Perecz István egyházmegyei számvevők, utóbbi úgyis, mint előadó-jegyző.

I. szám. Elnök üdvözölvén az egyházmegyei számvevőszék megjelent tagjait, az ülést megnyitja.

II. szám. Tárgyaltattak a számvevőszékhez beérkezett számadások vizsgálatára vonatkozó számvevői jelentések, amelyeknek során számvevőszékünk

A) kifogástalannak és rendben levőnek találta a következő egyházak számadásait:

1. A *nagyszalontai* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele: 55,611 K 01 f.
kiadása: 53,085 „ 96 f.
maradványa: 2,525 „ 05 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege: 72,465 K 02 f.

E számadással kapcsolatban megjegyezzük, hogy a nagyszalontai református egyházban az 1910. év folyamán 3 új alap létesült, ú. m.: a Megyeri Istvánné Ilyés Zsuzsánna-alap új templomra, a Mogyorós Mihály és neje Szabó Zsuzsánna-alap úrasztali költségre, a K. Balogh József és neje Lajos Mária-alap új templomra.

2. A *sarkadi* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele: 36,085 K 65 f.
kiadása: 34,789 „ 56 f.
maradványa: 1,296 „ 09 f.

b) alapítványi számadásait, a
melyeknek főösszege a rendes kezelésű alapoknál . . . . . 41,809 K 39 f.
a két külön kezelés alatt álló
alapnál . . . . . 1,127 K 86 f.

c) fenyéri birtok számadását,
melynek . . . . . bevétele: 11,798 K 48 f.
kiadása: 11,798 „ 48 f.
maradványa: — K — f.

d) szigeti föld számadását,
melynek . . . . . bevétele: 2,181 K 55 f.
kiadása: 2,181 „ 55 f.
maradványa: — K — f.

e) Szegény- és árvaalap számadását, melynek . . . . . bevétele: 711 K 52 f.
kiadása: 711 „ 52 f.
maradvány: — K — f.

3. A *mezőgyáni* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 7,556 K 52 f.
kiadása : 7,562 „ 33 f.
túlkiadása : 5 K 61 f.

mely a folyó évre átvezetett 806 K 62 f. állandó előlegben nyert fedezetet ;

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 10,793 K 82 f.

c) iskolaépítési költség számadását, melynek . . . . . bevétele : 12,833 K 04 f.
kiadása : 12,763 „ 08 f.
maradványa : 69 K 96 f.

d) iskolaépítési adó számadását, melynek. . . . . bevétele : 5,037 K 60 f.
kiadása : 5,016 „ 28 f.
maradványa : 21 K 32 f.

E számadással kapcsolatban megjegyezzük, hogy a mezőgyáni református egyházban az 1910. év folyamán 104 K tőkével „Harangalap“ létesült.

4. A *körösnagyharsányi* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 8,059 K 60 f.
kiadása : 6,680 „ 99 f.
maradványa : 1,378 K 61 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 988 K 58 f.
és 200 Hl. 64 liter búza.

5. Az *anti* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 5,852 K 94 f.
kiadása : 5,563 „ 94 f.
maradványa : 289 K — f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 848 K 16 f.

c) lelkészlak renoválási számadását, melynek . . . . . bevétele : 4,631 K 60 f.
kiadása : 3,962 „ 23 f.
maradványa : 669 K 37 f.

6. Az *erdőhegyi* református egyház

a) központi számadását, melynek . . . . . bevétele : 7,270 K 88 f.
kiadása : 7,069 „ 98 f.
maradványa : 200 K 90 f.

b) alapítványi számadásait, melyeknek . . . . . főösszege : 8,133 K 56 f.

c) Uj bérház számadását, melynek . . . . . bevétele : 1,600 K — f.
kiadása : 1,433 „ 94 f.
maradványa : 166 K 06 f.

d) házbér és szőlőkisajátítási számadását, melynek . . . . . bevétele : 2,256 K 02 f.
kiadása : 2,256 „ 02 f.
maradványa : — K — f.

e) magtár alapi számadását, melynek bevétele : 29 Hl. 73 liter szemes gabona,
kiadása : 6 Hl. 78 liter szemes gabona,
maradványa : 22 Hl. 95 liter szemes gabona.

7. Az *ugrai* református egyház

a) központi számadását, melynek . . . . . bevétele : 10,470 K 67 f.
kiadása : 9,566 „ 75 f.
maradványa : 903 K 92 f.

b) alapítványi számadásait, melyeknek . . . . . főösszegei 1,603 K 97 f.

8. Az *ágyai református egyház*

a) központi számadását, melynek . . . . . bevétele : 6,111 K 16 f.
kiadása : 6,062 „ 86 f.
maradványa : 48 K 30 f.

b) termény számadását, melynek bevétele: 85 Hl. 08 liter búza, 79 Hl. 10 liter tengeri,
kiadása: 85 Hl. 08 liter búza, 79 Hl. 10 liter tengeri,
maradványa: — Hl. — liter búza, — Hl. — liter tengeri.

c) iskolaépítési pénztári számadását, melynek . . . . . bevétele: 630 K — f.
kiadása: 630 „ — f.
maradványa: — K — f.

d) alapítványi számadásait, melyeknek . . . . . főösszege: 11,716 K 55 f.

9. A *szintyei* református leányegyház

a) közpénztári számadását, melynek . . . . . bevétele: 8,574 K 77 f.
kiadása: 8,150 „ 98 f.
maradványa: 419 K 79 f.

b) alapítványi számadását, melyeknek . . . . . főösszege: 4,320 K 81 f.

E számadással kapcsolatban megjegyezzük, hogy a szintyei református leányegyházban az 1910. év folyamán 182 korona 71 fillér tőkével „Harmónium-alap“ létesült.

10. A *belényessonkolyosi* református egyház

a) közpénztári számadását, melynek . . . . . bevétele: 1,766 K 74 f.
kiadása: 1,666 „ 10 f.
maradványa: 100 K 64 f.

b) alapítványi számadásait, melyeknek . . . . . főösszege: 2,751 K 52 f.
és 116 Hl. 28 liter búza.

11. A *jánosfalvai* református leányegyház

a) közpénztári számadását, melynek . . . . . bevétele: 803 K 37 f.
kiadása: 481 „ 83 f.
maradványa: 321 K 54 f.

b) alapítványi számadásait, melyeknek . . . . . főösszege: 454 K 16 f.

12. A *városfenesi* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 5,777 K 11 f.
kiadása : 4,623 „ 40 f.
maradványa : 1,153 K 71 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 931 K 41 f.

13. A *magyarremetei* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 1,139 K 33 f.
kiadása : 1,131 „ 88 f.
maradványa : 7 K 45 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 156 K — f.
29 köböl 3 véka búza és 30 köböl tengeri.

14. A *gyantai* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 3,183 K 61 f.
kiadása : 2,287 „ 25 f.
maradványa : 896 K 36 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 8,912 K 43 f.

15. A *kisházai* református leányegyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 456 K 49 f.
kiadása : 212 „ 78 f.
maradványa : 243 K 71 f.

16. A *tenkeszéplaki* református leányegyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 533 K 24 f.
kiadása : 484 „ 44 f.
maradványa : 48 K 80 f.

17. A *bihardobrosdi* református leányegyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 1,101 K 50 f.
kiadása : 357 „ 20 f.
maradványa : 744 K 30 f.

18. a *mezősasi* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 10,373 K 38 f.
kiadása : 10,063 „ 54 f.
maradványa : 309 K 84 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 4,625 K 08 f.
és 125 mm. 83 kg. búza

19. A *tenkei* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 14,348 K 03 f.
kiadása : 14,294 „ 50 f.
maradványa : 53 K 53 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 2,245 K 16 f.

20. A *magyarcsékei* református leányegyház

a) központi számadását,
összevontan az 1908., 1909. és
1910. évekről, a melynek összes . bevétele : 5,108 K 31 f.
kiadása : 3,986 „ 97 f.
maradványa : 1,121 K 34 f.

mely összeg, 12 korona 93 fill. kivételével, takarékbetét gyanánt van elhelyezve.

21. A *radnalippai* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 2,402 K 50 f.
kiadása : 2,390 „ 32 f.
maradványa : 12 K 18 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 11,972 K 39 f.

22. A *kötegyáni* református egyház

a) központi számadását, melynek . . . . . bevétele : 12,472 K 40 f.
kiadása : 9,361 „ 60 f.
maradványa : 3,110 K 80 f.

b) alapítványi számadásait, melyeknek . . . . . főösszege : 732 K 70 f.

23. A *geszti* református egyház

a) központi számadását, melynek . . . . . bevétele : 7,616 K 60 f.
kiadása : 7,616 „ 60 f.
maradványa : — K — f.

b) Tisza Kálmán kisdedóvodai számadását, melynek . . . . . bevétele : 2,687 K 02 f.
kiadása : 2,687 „ 02 f.
maradványa : — K — f.

c) alapítványi számadásait, melyeknek . . . . . főösszege : 11,930 K 62 f.

E számadással kapcsolatban megjegyezzük, hogy a geszti református egyházban az 1910. év folyamán 200 korona tőkével „Gyenge Judith"-alap néven új alap létesült.

24. A *szemlaki* református egyház

a) központi számadását, melynek . . . . . bevétele : 3,072 K — f.
kiadása : 2,525 „ 38 f.
maradványa : 546 K 62 f.

b) terménypénzszámadását, melynek . . . . . bevétele : 11,974 lit. búza
kiadása : 7,428 lit. búza
maradványa : 4,546 lit. búza

c) alapítványi számadásait, melyeknek . . . . . főösszege : 17,404 K 61 f.

25. A *kisperegi* református egyház

a) központi számadását, melynek . . . . . bevétele : 8,011 K 76 f.
kiadása : 7,134 „ 88 f.
maradványa : 876 K 88 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 5,741 K 72 f.

26. A *szentleányfalvai* református egyház

a) közpénztári számadását,
melynek . . . . . bevétele : 2,625 K 27 f.
kiadása : 1,787 „ 33 f.
maradványa : 837 K 94 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 319 K 76 f.
azzal a megjegyzéssel, hogy az egyház a szegényalaptól régebben kölcsönvett 133 koronát mind ez ideig az alapnak nem fizette vissza.

27. A *nagyzerindi* református egyház

a) közpénztári számadását,
melynek . . . . . bevétele : 5,003 K 58 f.
kiadása : 4,061 „ 60 f.
maradványa : 941 K 98 f.

b) termény számadását, melynek bevétele : 9880 liter búza, 7322 liter tengeri,
kiadása : 8226 liter búza, 7286 liter tengeri,
maradványa : 1594 liter búza, 36 liter tengeri.

c) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 2,086 K 22 f.

28. A *vadászi* református egyház

a) közpénztári számadását,
melynek . . . . . bevétele : 5,633 K 20 f.
kiadása : 5,613 „ 55 f.
maradványa : 19 K 65 f.

b) termény számadását, melynek bevétele : 952 liter búza, 3907 liter tengeri,
kiadása : 952 liter búza, 3907 liter tengeri;
maradványa : — liter búza, — liter tengeri.

c) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 1,913 K 92 f.

d) magtári számadását, melynek
bevétele : pénz 846 K 47 f, búza 5439 3/4 liter, tengeri 2629 liter,
kiadása : pénz 136 K 83 f, búza 2259 3/4 liter, tengeri 959 liter,
maradványa : pénz 709 K 64 f, búza 3180 liter, tengeri 1670 liter.

29. A *feketetóti* református egyház

a) közpénztári számadását,
melynek . . . . . bevétele : 1,049 K 49 f.
kiadása : 812 „ 71 f.
maradványa : 236 K 78 f.

b) alapítványi számadásait,
melyek . . . . . főösszege : 2,279 K 22 f.

c) takarékmagtári számadását, melynek főösszege : 161 mm. 40 kg. búza, 138 mm. 58 kg. tengeri.

30. Az *árpádi* református egyház

a) közpénztári számadását,
melynek . . . . . bevétele : 6,981 K 09 f.
kiadása : 7,164 „ 83 f.
túlkiadása : 183 K 74 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 17,330 K 11 f.

azzal a megjegyzéssel, hogy a „Szegény-alap állaga“ cím alatt 1909. évi készpénz nem 83 K 36 f, hanem 83 K 86 f, s így keletkezett 50 fillér különbözet a gondnok terhére írandó, amikor aztán a szegény-alap összege 1910. évi december 31-én 930 K 11 f lesz.

31. A *belényesújlaki* református egyház

a) közpénztári számadását,
melynek . . . . . bevétele : 3,835 K 11 f.
kiadása : 2,786 „ 62 f.
maradványa : 1,048 K 49 f.

b) iskolaépítési kölcsön számadását, melynek . . . . . bevétele : 5,184 K 57 f.
kiadása : 3,615 „ 53 f.
maradványa : 1,569 K 04 f.

azzal a megjegyzéssel, hogy Balogh Mihály pénzbeszedőtől a folyó évben még 2 korona 06 fillér bevételezendő, mert ezen összeget beszedte ugyan, de nem számolta be ;

c) kegyadományi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 1,015 K 95 f.
kiadása : 901 „ 52 f.
maradványa : 114 K 43 f.

d) szegényalapi számadását,
melynek . . . . . főösszege: 21 K 57 f.
e) magtári számadását, melynek bevétele: 137 K 18 f.
kiadása: 122 „ 98 f.
maradványa: 14 K 20 f.
és 9 Hl és 5½ liter tengeri, mint magtári készlet.

32. A *komádii* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele: 93,497 K 91 f.
kiadása: 90,042 „ 84 f.
maradványa: 3,455 K 07 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege: 8,225 K 24 f.

33. Az *erdőgyaraki* református egyház

a) központi számadását
melynek . . . . . bevétele: 5,823 K 63 f.
kiadása: 5,199 „ 36 f.
maradványa: 624 K 27 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege: 8,337 K 29 f.
és 110 Hl. 67 liter búza.

34. A *mezőbajji* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele: 6,019 K 32 f.
kiadása: 5,445 „ 11 f.
maradványa: 574 K 21 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege: 2,176 K 72 f.

35. A *gyoroki* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele: 2,121 K 16 f.
kiadása: 1,960 „ 89 f.
maradványa: 160 K 27 f.

b) alapítványi számadását,
melynek . . . . . főösszege: 1,000 K — f.

36. A *sarkadkeresztúri* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele: 2,854 K 41 f.
kiadása: 2,835 „ 92 f.
maradványa: 18 K 49 f.

37. A *belényesi* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele 4,814 K 38 f.
kiadása: 4,814 „ 38 f.
maradványa: — K — f.

38. A *nyégerfalvai* református leány-egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele: 1,226 K 18 f.
kiadása: 906 „ 64 f.
maradványa: 319 K 54 f.

39. A *tárkányi* református egyház

a) központi számadását,
melynek bevétele: 7,421 K 11 f.
kiadása 6,953 „ 07 f.
maradványa: 468 K 04 f.

40. A *magyarhomorogi* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele: 2,691 K 72 f.
kiadása: 1,529 „ — f.
maradványa: 1,162 K 72 f.

b) alapítványi számadását,
melynek . . . . . főösszege: 355 „ 87 f.

41. A feketegyarmati refurmátus egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele 8,130 K 65 f.
kiadása: 6,526 „ 74 f.
maradványa: 1,603 K 91 f.

b) alapítványi számadásait,
melyeknek . . . . . főösszege : 9,272 K 94 f.
azzal a megjegyzéssel, hogy a lelkészi és tanítói földkisajátítási alapokról számadást nem terjesztett be.

Ezen teljesen rendben levő számadásokra vonatkozólag javasolja számvevőszékünk, hogy

egyházmegyénk közgyűlése a felmentvényt, — szokott óvások fentartása mellett, — adja meg, a záró-tételeket az 18—1908. sz. egyházmegyei végzés értelmében jegyzőkönyvébe vétesse fel ;

a nagyszalontai, mezőgyáni, szintyei és geszti egyházak új alapítványait az alapítványok törzskönyvébe vezettesse be s kötelezze nevezett egyházak presbyteriumait, hogy ezen új alapítványokról alapítólevelet terjesszenek be egyházmegyénk következő gyűlésére ;

figyelmeztesse a mezőgyáni és árpádi egyházak presbyteriumait, hogy a jövőben számadásaikat deficittel ne zárják le ;

kötelezze az árpádi egyház gondnokát, hogy a szegény-alap részére, a folyó évi számadás keretében 50 fillért, — a belényesújlaki egyház iskolaépítési adószedőjét, Balogh Mihályt, hogy a folyó évben még 2 kor. 06 fillért az iskolaépítési pénztárba haladéktalanúl fizessenek be ;

végűl útasítsa a feketegyarmati egyház lelkészét és gondnokát, hogy a lelkészi és tanítói földkisajátítási alapokról ; — a tárkányi, nyégerfalvai, belényesi, sarkadkeresztúri egyházak lelkészeit és gondnokait pedig arra, hogy az alapokról folyó évi július 1-ig számadásaikat készítsék el s megvizsgáltatás céljából terjesszék be az egyházmegyei számvevőszék elnökéhez s ennek megtörténtéről egyidejűleg az esperesi hivatalhoz is tegyenek jelentést.

B) egyébként helyesnek és rendben levőnek találta, de mert szegény-alapjok nincsen, kifogásolta a következő egyházak számadásait :

1. A *bélzerindi* református egyház

a) központi számadását,
melynek . . . . . bevétele : 1,178 K 14 f.
kiadása : 974 „ 20 f.
maradványa : 203 K 94 f.

b) építési számadását, melynek bevétele : 1,045 K 31 f.
kiadása : 988 „ 17 f.
maradványa : 57 K 14 f.

c) terménszámadását, melynek
bevétele : 3647½ liter búza, 3467 liter tengeri,
kiadása : 2825— liter búza, 3467 liter tengeri,
maradványa : 822½ liter búza, —— liter tengeri,

d) takarékmagtári számadását, melynek főösszege : 2358 liter búza ;

e) alapítványi számadását, melynek főösszege : 57 K 14 f.

2. A *németperegi* református leányegyház

a) központi számadását, melynek . . . . . bevétele : 2,276 K 50 f.
kiadása : 1,525 „ 04 f.
maradványa : 751 K 46 f.

b) alapítványi számadásait, melyeknek . . . . . főösszege : 5,919 K 75 f.

3. A *borossebesi* református egyház

a) központi számadását, melynek . . . . . bevétele : 3,340 K 44 f.
kiadása : 3,067 „ 83 f.
maradványa : 272 K 61 f.

b) terménszámadását, melynek
bevétele : 908 lit. búza, 2927 lit. tangeri
kiadása : 908 lit. búza, 1086·5 lit. tengeri
maradványa : — lit. búza, 1840·5 lit. tengeri
kötvényen kiadva : 647·67 lit. búza, 2888·5 lit. tengeri
összes termény : 647·67 liter búza, 4729, lit. tengeri

c) alapítványi számadásait, melyeknek . . . . . főösszege : 6,345 K 58 f.
azzal a megjegyzéssel, hogy e számadásnál kifogás alá esik még az is, hogy Horváth Mihály tőketartozása 141 K 18 f., míg ezzel szemben kamathátraléka 84 K 69 f.

4. A *cserm*ő*i* református egyház

a) központi számadását,

melynek . . . . . bevétele : 1,959 K 28 f.
kiadása : 1,888 „ 05 f.
maradványa : 71 K 23 f.

5. A *tamáshidai* református egyház

a) központi számadását,

melynek . . . . . bevétele : 6,140 K 40 f.
kiadása : 5,211 K 53 f.
maradványa : 928 K 87 f.

A bélzerindi, németperegi, borossebesi, cserm*ő*i és tamáshidai egyházak számadásaira vonatkozólag javasolja számvevőszékünk, hogy

egyházmegyénk közgyűlése azokat hagyja jóvá s a felmentvényt a szokott óvások fentartása mellett adja meg, de egyúttal kötelezze nevezett egyházak presbyteriumát, hogy az E. T. I. t.-c. 130. §-ának végrehajtása tárgyában kelt s az 519—1908. sz. egyházkerületi végzésben foglalt szegények és árvák gondozásáról szóló egyházkerületi szabályrendelet 3. §-ának *d*) pontja, valamint a 21—1895. sz. egyházmegyei szabályrendelet 4. §-a értelmében, még ez év folyamán létesítsenek szegény-alapot, amelynek célja, 20 éven át minden 100 lélek után legalább 1 (egy) koronát fordítsanak, az így költségvetésbe felvett összegnek legalább felét, minden esztendő végével tőkésítsék s az ide vonatkozó presbyteri végzést folyó évi július 1. napjáig az esperesi hivatalhoz terjesszék fel,

a borossebesi egyház presbyteriumát ezen kívül még arra is kötelezze egyházmegyei közgyűlésünk, hogy Horváth Mihály alapítványi adós 89 K 64 f. kamathátralékát haladéktalanul hajtassa be s nem fizetés esetében a tőkét is mondja fel és hajtsa be.

C) Kifogásolta a következő egyházak számadásait :

1. az *aradi* református egyház

a) központi számadását,

melynek . . . . . bevétele : 11,442 K 58 f.
kiadása : 9,250 „ 76 f.
maradványa : 2,191 K 82 f.

lenne, úgyde az október havi 8. sz. nyugtánál 8 fillér a gondnok kárára bevezetve nem lett, a jelzett nyugta 8 fillérrel többet igazol. Lesz tehát a kiadások főösszege: 9250 K 84 f., a maradványé pedig: 2191 K 74 f.

b) az alapítványok számadása rendben van, — főösszege az alapoknak 25,830 K 45 fillér.

Egyházmegyei számvevőszékünk az aradi ref. egyház mindkét számadására vonatkozólag javasolja, hogy

egyházmegyénk közgyűlése azokat hagyja jóvá és a felmentvényt a szokott óvások fentartása mellett adja meg, azzal a megjegyzéssel, hogy lelkész és gondnok a közpénztárnál minden valószínűség szerint leírási hibából származott tévedést a folyó évi számadás keretében a számvevőszék által megállapított helyes maradvány bevezetésével igazítsák ki s annak megtörténtéről folyó évi július 1-ig az esperesi hivatalhoz tegyenek jelentést.

2. A *körösszegapátii* református egyház

a) közpénztári számadásánál a 47. f. sz. kiadási tételnél Fekete Sándor tanító fizetése 97 K 40 fillérben van kiadásba téve, a csatolt nyugta azonban csak 17 K 40 fillérről szól, a nyugta a szöveg végén olvashatatlan magyarázattal 97 K 40 fillérre javíttatott. A 105. f. sz. kiadási tételnél „iskolai tanszerek“ címén 103 K 83 f. van kiadva. Számla nincsen mellékelve, csupán egy azonos összegű gyorsárú szállító-levél. A 126. f. sz. kiadási tételnél „Lelkészi- és tanítói földek adóiba“ 174 K van kiadásba téve, míg a csatolt adókönyv 199 K 69 fillért igazol mint befizetett adót. Fekete Sándor fitanító évi failletménye a költségelőirányzat szerint 54 K-ban van megállapítva. E címen 1910 február 7-én ezen összeget felvette s a vonatkozó nyugta 1909 szeptember 1-től 1910 szeptember 1-ig járó failletményről szól. 1910 október 5-én e címen ismét 54 K-t vett fel az egyház pénztárából és ezen nyugta már „1910. évi“ failletményről szól;

b) a leányiskolai építési számadás rendben van, pénzkészlete 1910 december 31-én 1 K 48 f.;

c) az egyház tulajdonát képező földek számadásai is rendben vannak, s ezek pénzkészlete 1910 december 31-én 238 K 43 f.;

d) az alapítványokról számadás nincsen, pusztán az 1910. évi december 31-iki állag van kitüntetve.

Számvevőszékünk javasolja, hogy

egyházmegyei közgyűlésünk a körösszegapátii ref. egyház leányiskolai építési számadását és az egy-

ház tulajdonát képező földek számadását hagyja jóvá és azokra vonatkozólag a felmentvényt, a szokott óvások fentartása mellett, adja meg. A központi számadást ellenben a jelzett hibák kiigazítása céljából adja vissza s utasítsa lelkészt és gondnokot, hogy az így kiigazított számadást okmányaival együtt, valamint az alapokról szóló számadást 1911. évi július 1-ig újabb megvizsgálás céljából a számvevőszék elnökéhez terjesszék be s ennek megtörténtéről egyidejüleg az esperesi hivatalhoz is tegyenek jelentést.

3. A *pankotai* református egyház

a) központi számadásánál a 18-ik kiadási tételnél „Illeték-egyenérték" címén kiadásba helyeztetett 32 K 60 fillér, ami semmivel sincsen igazolva. A 30-ik kiadási tételnél „Parochiális könyvtár" címen kiadatott 10 K 12 fillér, amely már az előbbi 28—29. sz. kiadási tétel összegében benne foglaltatik s így ezen tétel a kiadásból törlendő;

b) az alapítványokról számadás nem adatott be, szegény-alapja nincsen.

Javasolja számvevőszékünk, hogy

egyházmegyénk közgyűlése utasítsa lelkészt és gondnokot, hogy 1. a 18. sz. kiadási tételt igazolják s a vonatkozó adóhivatali nyugtát a számvevőszék elnökéhez terjesszék be; 2. a 30. sz. kiadási tételt a számadásból töröljék, amikor a számadás mérlege a következő lesz:

bevétel:	2,167 K 99 f.
kiadás:	1,497 „ 21 f.
maradvány:	670 K 78 f.

s az így megállapított maradványt az 1911. évi számadás 1-ső bevételi tétele gyanánt vezessék be s ennek megtörténtéről az esperesi hivatalhoz tegyegyenek jelentést folyó évi július 1-ig; 3. az alapok számadását folyó évi július 1-ig készítsék el s megvizsgálás céljából a számvevőszék elnökéhez terjesszék be; 4. szegény-alap létesítéséről a 21—1895. sz. egyházmegyei és az 519—1908. egyházkerületi végzésekben foglalt szabályrendeletek értelmében még az év folyamán gondoskodjanak s a vonatkozó presbyteri végzést folyó évi július 1-ig az esperesi hivatalhoz terjesszék be.

4. Az *okányi* református egyház

a) központi számadásánál hiányzanak az 54., 166. tételszámok nyugtái és a 127. tételszám ellennyugtája. A 8, 25, 91, 129, 130. kiadási tételszámok összege nem 126 K 22 f, hanem 126 K 17 f, a 71. kiadási tételszám összege nem 20 kor., hanem 20 kor. 20 fillér;

b) az alapítványokról számadás nem terjesztetett be.

Javasolja számvevőszékünk, hogy

egyházmegyénk közgyűlése utasítsa lelkészt és gondnokot, hogy a jelzett kiigazításokat a számadáson vezessék keresztül, a hiányzó nyugtát és ellennyugtát csatolják s így elkészített és kiegészített számadást az alapok számadásával együtt újabb felülvizsgálás céljából f. évi július 1-ig terjesszék be a számvevőszék elnökéhez s ennek megtörténtéről egyidejüleg az esperesi hivatalhoz is tegyenek jelentést.

5. A *körösszakáli* református egyház:

a) központi számadásnál a 42. tételszám alatt 680 kor. kiadás szerepel, mint takarékpénztári betét. Ez kiadási tétel lehet ugyan, de mint vagyon, a következő évre maradvány gyanánt viendő át. E 680 koronából 280 kor. még 1908 december 9-én tétetett be a takarékpénztárba, ez tehát nem szerepelhet, mint 1910. évi kiadás. A kiadás 36. tételszáma alatt 10 kor. szerepel, mint befizetés szegény-alapra; a 41. tétel szám alatt ugyancsak 10 kor. kiadás van kiutalva a toronyóra-alapra;

b) az alapítványokról sem számadás, sem kimutatás nem adatott be.

Javasolja számvevőszékünk, hogy

egyházmegyénk közgyűlése a számadást jelen alakjában pótlás végett utasítsa vissza s kötelezze lelkészt és gondnokot, hogy ezt az 1908. és 1909. évi számadásokkal kiegészítve, az alapokról készített számadással együtt folyó évi július 1-ig a számvevőszék elnökéhez terjesszék be s ennek megtörténtéről az esperesi hivatalhoz is egyidejüleg tegyenek jelentést.

6. A *biharzsadányi* református egyház

a) központi számadásánál a jóváhagyott költségelőirányzat szerint a bevétel egyrészét termény képezi. A számadás pedig tisztán csak pénzbevételről és kiadásról számol el. Nem állapítható meg így, hogy a terményekből mennyi folyt be s mennyi

használtatott fel ; s éppen így kétséges az is, hogy mennyi volt a pénzbevétel s így a számadás helyessége egyáltalán nem ellenőrízhető ;

b) a pénzalapokról és a magtári alapokról csak a kimutatás van mellékelve, de sem a kiadás, sem a bevétel elszámolva és igazolva nincsen.

Javasolja számvevőszékünk, hogy

> egyházmegyénk közgyűlése ezen számadást újra készítés céljából adja vissza s kötelezze lelkészt és gondnokot, hogy úgy a közpénztárról, mint az alapítványokról újonnan összeállított számadást folyó évi július 1-ig a számvevőszék elnökéhez terjesszék be s erről egyidejüleg az esperesi hivatalhoz is tegyenek jelentést.

III. sz. A *berekböszörményi* református egyház 1910. évi számadását felülvizsgálat alá nem terjesztette be. Lelkész a számvevőszék elnökéhez intézett levelében jelenti, hogy Kerekes Sándor volt gondnok, az általa készített számadás aláírását s azzal együtt elvállalását megtagadta.

Javasolja számvevőszékünk, hogy

> egyházmegyénk közgyűlése ezen számadásnak a berekböszörményi egyház költségén leendő elkészítésére Perecz István számvevőt küldje ki s egyben utasítsa a berekböszörményi egyház presbyteriumát, hogy az így elkészített számadást tárgyalja le s megvizsgálás céljából folyó évi július 1-ig a számvevőszék elnökéhez terjessze be s a beküldésről egyidejüleg az esperesi hivatalhoz is tegyen jelentést.

IV. szám. Kassay Béla számvevő a számadások megvizsgálásánál követendő egyöntetű eljárás céljából javasolja, hogy a számvevőszék tagjai, minden hozzájuk megvizsgálás céljából áttett számadásról külön-külön határozati javaslatot készítsenek 2—2 példányban, amelyek közül az egyik képezné a számvevőszéknek minden egyes egyházhoz megküldendő jegyzőkönyvét és amely minden következő évi számadáshoz csatolandó lenne ; a másik pedig, mint levéltári példány, a számvevőszék levéltárában a számvevőszék elnökének őrizetére bizatnék. Csatol 4 db. mintát az elkészítendő határozati javaslatokból, amelyeket számvevőszékünk elnöke sokszorosítva, minden számvevőhöz megküldött s kéri, hogy az I. sz. minta, mely a jóváhagyott számadásokra vonatkozik, az egyházmegyei pénztár terhére nyomattassék ki s

kellő számban a számvevőszék tagjainak rendelkezése alá bocsáttassék.

Számvevőszékünk Kassay Béla javaslatát elfogadja azzal a módosítással, hogy az alapok törzskönyve továbbra is vezetendő és hogy a kinyomatandó I. számú minta alján még az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyását feltüntető határozat is nyomtatásban reávezetendő s jelen határozatát megerősítés, illetőleg jóváhagyás céljából az egyházmegyei közgyűlésnek bejelenti. (Két minta a mellékleten.)

V. szám. Egyházmegyei számvevőszékünk az Ónody Sándor lemondásával megüresedett előadó-jegyzői állásra

Perecz István számvevőt választja meg.

VI. szám. Több tárgy nem lévén

elnök az ülést bezárja.

Kmf.

Perecz István.
számvevőszéki előadó-jegyző.

Rácz Gyula,
számvevőszéki elnök.

Hitelesítették :

dr. *Szarka Sándor,*

Varga Zoltán,
számvevőszéki tagok".

Egyházmegyei közgyűlésünk a számvevőszék jelentését, illetőleg jegyzőkönyvét jóváhagyólag veszi tudomásúl ;

a jegyzőkönyv II. és III. száma alatt a számadások megvizsgálása tárgyában beterjesztett határozati javaslatokat elfogadja, az azokban foglalt meghagyásokat, utasításokat határozati erőre emeli ;

a IV. és V. szám alatti bejelentéseket Kassay Béla indítványára és az előadó-jegyző választására vonatkozólag megerősíti, illetőleg tudomásul veszi.

17. Olvastatott a tanügyi bizottságnak következő jegyzőkönyvi jelentése :

„*Jegyzőkönyv.*

Felvétetett a nagyszalontai ref. egyházmegye tanügyi bizottságának 1911 április 19-én Nagyszalontán tartott ülésében.

Elnök Balog Ambrus esperes ; jelen voltak : Széll Kálmán,

Nagy Imre, Böszörményi Lajos, Szabó István, Bagdi János, Szondy Géza, Szathmáry István, Perecz István, Bessenyei Imre, Szűcs Balázs, Szabó Lajos, Kis Gyula, Balog József, Kiss István, Kassay Béla, úgy is, mint a bizottság előadója.

1. szám. Elnök üdvözli a tanügyi bizottság megjelent tagjait s az ülést megnyitja.

2. szám. Olvastatott Kassay Béla tanügyi bizottsági előadó következő jelentése :

Nagytiszteletű Egyházmegyei Tanügyi Bizottság !

Egyházmegyénk népiskoláinak az 1910—11. tanév első felében tapasztalt állapotáról szóló jelentésemet — a hozzám beérkezett jelentőívek alapján — van szerencsém a következőkben előterjeszteni :

A tanügyi bizottság körlátogató tagjai — Bagdi János lelkészdékán helyett Fogarassy Bálint egyházmegyei aljegyző és Forrás József volt tanító-dékán helyett Balog József geszti tanító, mindketten esperesi megbízás folytán, — egyházmegyénk minden iskoláját meglátogatták s jelentésük szerint egyházmegyénk 45 anyaegyháza közül 35-ben vannak felekezeti iskolák, 8-ban (Belényes, Belényessonkolyos, Csermő, Feketetót, Gyanta, Magyarremete, Radnalippa, Szentleányfalva) államiak, 2-ben (Arad, Okány) községiek, 1 helyen (Ant) a fiúiskola felekezeti, a leányiskola községi ; 8 leányegyház közül 3-ban (Szintye, Németpereg, Nyégerfalva) felekezeti, 4-ben (Kisháza, Tenkeszéplak, Jánosfalva, Magyarcséke) állami, 1-ben (Bihardobrosd) az ottani fatermelő társulat által fentartott iskola van ; továbbá van 6 pusztai iskola, ezek közül 3 (Csegőd, Gyanté, Tiszaradvány) a Tisza-uradalom által fentartott felekezeti, az ősi pusztai a sarkadi egyház által községi segély hozzájárulásával fentartott felekezeti, 2 pedig Nagyszalonta község által fentartott pusztai iskola.

Van egy felekezeti jellegű óvodánk is Geszten, a „Tisza Kálmán“ kisdedóvoda.

A felekezeti iskoláinkban működő tanítók összes száma 109, kik közül 17 nőtanító ; csak fiúkat tanít 42, csak leányokat 28, fiúkat és leányokat vegyesen 29.

A községi és állami iskolákba járó református vallású növendékeink vallásban és énekben való oktatását 8 helyen (Csermő, Feketetót, Bihardobrosd, Radnalippa, Belényes, Belényessonkolyos, Gyanta, Magyarremete) az illető lelkészek, utóbbi 4-ben az énektanítást az illető tanítók, 7 helyen (Ant, Jánosfalva, Magyarcséke, Kisháza, Tenkeszéplak, Okány, Szentleányfalva) a ref. vallású községi és állami tanítók, Aradon a s. lelkész és kántor, Nagyszalontán a két pusztai iskolában és a gazdasági ismétlő iskolá-

ban a ref. vallású tanítók teljesítik mindnyájan elismerésreméltó buzgalommal és dícséretes eredménnyel.

Teljes 6 osztályú iskola van 29 helyen (Ágya, Árpád, Berekböszörmény, Biharugra, Erdőhegy, Feketegyarmat, Geszt, Kispereg, Komádi, Körösnagyharsány, Körösszegapáti, Kötegyán, Mezőbajj, Mezőgyán, Mezősas, Nagyszalonta, Nagyzerind, Sarkad, Tenke, Zsadány és Vadász fiú és leány ; Ant fiú és Szintye, Belényesújlak, Borossebes, Erdőgyarak, Körösszakál, Szemlak, Tamáshida vegyes iskoláiban) ; 5 osztályú az iskola 7 helyen (Tárkány, Várasfenes fiú-leány, Bélzerind, Gyorok, Németpereg, Magyarhomorog, Ősi vegyes iskoláiban) ; 4 osztályúak 6 helyen (Csegőd, Tiszaradvány, Gyanté, Pankota, Sarkadkeresztúr, Nyégerfalva vegyes iskoláiban.

Az iskolába járó növendékek összes száma a folyó 1910—11. isk. évben a községi és állami iskolában járó ref. vallású tanulókkal együtt 10,701 és pedig 5501 fiú és 5200 leány, kik közül egyházunk iskoláiba jár 4446 fiú, 4146 leány, összesen 8592, községi és állami iskolába 1055 fiú, 1054 leány, összesen 2109. Az egy tanító keze alatt levő növendékek létszáma 25 és 137 között hullámzik, legkisebb a körösszakáli, legtöbb a magyarhomorogi osztatlan vegyes iskolában. Iskoláink általában népesek, sőt túlnépesek, nagyobb egyházainkban a lélekszám nagy volta, kisebb egyházainkban pedig az osztatlanság miatt, bár az utóbbi 3—4 év alatt új iskolák állítása által e téren is nagy javulás észlelhető. Ezúttal csak az egy tanító vezetése alatt 100-at meghaladó létszámmal biró iskolákat említem fel ; ilyenek a következő egyházak iskolái : Belényesújlak vegyes (114), Berekböszörmény III—VI. fiú (104), Biharugra fiú (110), leány (120), Erdőhegy I—II. vegyes (103), Feketegyarmat fiú (106), leány (107), Komádi két I—II. fiú (111 és 106), Kötegyán III—VI. fiú (106), Magyarhomorog vegyes (137), Nagyszalonta III. leány (108), IV. oszt. leány (112), Nagyzerind fiú (126), leány (112), Sarkad I. fiú (101), I. leány (110), Sarkadkeresztúr vegyes (125), Tamáshida vegyes (105), Tenke I—II. vegyes (107).

Az iskolák közegészségi viszonyait tekintve a tanterem nem elég tágas és nem elég világos: Berekböszörményben I—II. fiú, Biharugra leány ; alacsony és nem világos : Fenes fiú ; tágas, de nem világos : Körösszegapáti fiú és leány (mely utóbbiban az ablakok elhelyezése nem jó), Sarkadkeresztúr vegyes ; nem tágas, de elég világos Körösnagyharsány fiú, Kötegyán III—VI. fiú és Magyarhomorog vegyes iskolája. Nem tiszta Nagyzerind fiú iskolája ; a tanítói lakások tisztán vannak tartva mindenütt. Kisebb-nagyobb mértékben zsúfolt 16 iskola (Berekböszörmény III—VI. fiú, Biharugra fiú, leány, Erdőhegy I—II. vegyes, Feketegyarmat fiú, leány,

Körösnagyharsány fiú, Kötegyán III—VI. fiú, Magyarhomorog vegyes, Nagyzerind fiú, leány, Sarkadkeresztúr vegyes, Tamáshida vegyes, Tenke I—II. vegyes, Vadász fiú, leány iskolája).

A padlózat téglázott Kispereg fiú és leány, Mazőbajj fiú ; részben deszkázott, részben földes Árpád leány ; részben deszkázott, részben téglázott Nagyszalonta 2 leány iskolájában ; cement 1 ; deszkázott 101 tanteremben ; ideiglenes, nem megfelelő helyiségben van elhelyezve Zsadány leány iskolája. A takarítást maguk a növendékek végezik Bélzerind vegyes iskolájában. Úrszék van és tisztán tartatik mindenütt.

Az iskolák felszerelését illetőleg : anyakönyv, felvételi- és mulasztási napló nincs Körösszakálban, másutt vannak és rendben vezettetnek ; haladási és látogatási napló nincs Körösszakál vegyes és körösszegapáti fiú iskolájában. Vezérkönyvek, — Magyarhomorogot kivéve — mindenütt vannak. Az egyházkerület kiadványai használtatnak s azokkal a növendékek kellően el vannak látva mindenütt. A taneszközök hiányosak 7 iskolában (Körösszakál vegyes, Körösszegapáti fiú, Magyarhomorog vegyes, Mezőbajj fiú és leány, Nagyzerind fiú és Sarkadkeresztúr vegyes). Iskolai könyvtár van 20 egyház iskoláinál (Ant), Szintye, Berekböszörmény, Borossebes, Csegőd, Erdőhegy, Feketegyarmat Geszt, Kispereg, Németpereg, Komádi, Körösnagyharsány, Kötegyán, Gyanté, Mezősas, Nagyszalonta, Nagyzerind, Sarkad, Tenke, Vadász).

Az iskolák szellemi életét tekintve a tanítók a kiszabott tantervet megtartják mindenütt ; a tananyagot nem végezték el : Kisháza, Tenkeszéplak vallástanítói a járvány miatt ; Fenes fiú, leány ; Tárkány fiú, Nyégerfalva és Sarkadkeresztúr tanítói, mivel állásukat későn foglalhatták el ; Mezőbajj fiú, leány tanítói, az iskola késői beállítása miatt s önhibájukból Feketegyarmat fiú, Körösszegapáti fiú, Tamáshida vegyes s Vadász fiú-iskolájának tanítói. Nem helyes módszerrel vezették iskoláikat Karakas István feketegyarmati, Kiss Irma mezőbajji, Varga József nagyszalontai, Szilágyi Károly vadászi tanítók és Fazekas Sándor tenkeszéplaki vallástanító. Tananyag-beosztás nincs 9 iskolában. (Ant fiú, Feketegyarmat fiú, Fenes fiú, leány ; Körösszegapáti fiú, Körösszakál vegyes, Nagyzerind fiú és Vadász fiú, leány.)

Mulasztás nagyobb mérvű volt Bélzerind vegyes, Feketegyarmat fiú, leány ; Kispereg fiú, leány és vegyes, Mezőbajj fiú, leány, Nagyzerind fiú, Tárkány fiú, leány és Vadász fiú és leányiskoláiban, többnyire a községi előljáróság gyenge eljárása, vagy mulasztása következtében.

A növendékek egészségi állapota általában véve kielégítő volt. Járvány uralkodott szórványosan, de az iskola nem volt bezárva :

Fenesen, Tenkeszéplakon, Kisperegen, Németperegen. Járvány miatt több-kevesebb ideig zárva volt az iskola: Biharugrán, Csermőn, Csegődön, Kisházán és Pankotán.

Általános ismétlőiskola van 21 anya- és 3 leányegyházban (Ant, Ágya, Szintye, Árpád, Magyarcséke, Belényesújlak, Bélzerind, Berekböszörmény, Biharugra, Borossebes, Erdőgyarak, Fenes, Feketegyarmat, Geszt, Körösnagyharsány, Körösszegapáti, Magyarhomorog, Mezőbajj, Mezőgyán, Szemlak, Tamáshida, Tárkány, Nyégerfalva, Zsadány). Gazdasági ismétlő van 20 anya- és 4 leányegyházban (Arad, Belényes, Belényessonkolyos, Jánosfalva, Feketetót, Gyanta, Kisháza, Tenkeszéplak, Gyorok, Kispereg, Németpereg, Komádi, Kötegyán, Magyarremete, Mezősas, Nagyszalonta, Nagyzerind, Okány, Radnalippa, Sarkad, Sarkadkeresztúr, Szentleányfalva, Tenke, Vadász). Ismétlőiskola nincs 4 egyházban (Csermő, Erdőhegy, Körösszakál, Pankota). A heti óraszám 2—6 között változik; a tanítás egész éven át tart Arad, Belényes, Jánosfalva, Kispereg, Németpereg, Komádi, Mezősas, Sarkadkeresztúr, Tenke gazdasági- és Szintye, Fenes általános ismétlőiskoláiban. Az ismétlőiskolák tanítóinak díjazásáról legtöbb helyen az állam, vagy község gondoskodik. Háziipar — női kézimunka — taníttatik Ágya, Árpád, Geszt és Sarkad iskoláiban.

Ezeknek, — mint általános összesítéseknek — előrebocsátása után áttérek jelentésemnek egyházanként és iskolánként részletezésére, felemlítvén a tapasztalt hiányokat és fogyatkozásokat, úgyszintén a tapasztalt fejlődést és haladást, érintve még a községi és állami iskolákban teljesített vallástanítást is.

Anton a fiúiskolát az egyház, a leányiskolát a község tartja fenn. A fiúiskola tanítója elvégezte ugyan a tananyagot s helyes módszerrel tanít, de a tananyagot nem gyakoroltatta be eléggé növendékeivel és tananyag-beosztást nem készített. A községi iskolában a vallást és éneket a tanítónő tanítja, ki még kezdő s oktatása még mindig hagy fenn kívánnivalót.

Aradan az állami és községi iskolákban a vallás és- énektanítást a segédlelkész és énekvezér végezte megfelelő eredménnyel.

Ágya és

Szintye iskolái rendben vannak.

Árpádon a leányiskola még mindig a régi rozzant, tűrhetetlen állapotban van. Az I. és II. oszt. vegyes iskolában a beszéd- és értelemgyakorlathoz szükséges szemléltető képek hiányzanak.

Belényesben a folyó tanév elején a fiúiskola is átadatván az államnak, mindkét nemű növendékek az állami iskolákba járnak, hol a vallástanítást lelkész, az énektanítást az állami tanító — ki énekvezér is — végzi, mindketten megfelelő eredménnyel.

Belényessonkolyos állami iskolájában a vallástant lelkész, az éneket az állami tanító tanítja, mindketten jeles eredménnyel.

Jánosfalva állami iskolájában a vallástant és éneket Tóth Lajos állami igazgatótanító — ki előkönyörgő is — tanítja nagy buzgósággal és kiváló sikerrel.

Magyarcséke állami iskolájában a vallástant és éneket az állami tanító — ki előkönyörgő is — tanítja megfelelő eredménnyel.

Belényesújlakon a látogatáskor még csak egy tanító működött. Azóta a második tanerő is beállíttatott.

Bélzerinden a takarítást, vízhordást és téli fűtést maguk az iskolásgyermekek végzik. A mulasztás sok s ellene a községi előljáróság semmit sem tesz.

Berekböszörmény I—II. oszt. fiúiskolája nem tágas és nem világos, I—II. oszt. leányiskolájának ajtaja rossz ; III—IV. oszt. fiúiskolája zsúfolt.

Biharugra mindkét iskolája zsúfolt, harmadik iskola felállítása okvetlen szükséges.

Borossebesen a növendékek az éneklésben gyakorlatlanok.

Csermőn az állami iskolában a vallás- és énektanítást a lelkész végzi. Az egy hónapig tartó járvány miatt a tananyagot nem tudta elvégezni. Ismétlő iskola nincs.

Erdőgyarak és

Csegőd iskolái rendben vannak.

Erdőhegy I. és II. oszt. vegyes iskolája, — mivel a tanító az első osztályból sok gyermeket ismétlésre utasít — zsúfolt ; ismétlőiskolája még most sincs.

Feketegyarmaton mindkét iskola zsúfolt ; a mulasztás tetemes ; a fiúiskola vezetője a tananyagot csak részben végezte el s az elvégzettek begyakorlása is hiányos és nem mindenben helyes módszerrel vezeti az iskolát, pl. a magyar nyelvtant a III—VI. osztálynak együtt tanítja. A 3-ik iskola felállítása elkerülhetetlen.

Feketetót állami iskolájában a vallást és éneket a segédlelkész tanítja megfelelő eredménnyel.

Geszt iskolái rendben vannak. A „Tisza Kálmán kisdedóvoda“ úgy célszerűségével, mint kellő felszereltségével a törvényes követelményeknek megfelel ; a szakképzett s gyakorlott óvónő a január havi szünet leszámításával egész éven át foglalkozott kis növendékeivel, akiknek száma most 38 fiú és 31 leány, összesen 69, amely szám tavasz jöttével rendesen emelkedni szokott. Az óvodagondnok számadását a presbyterium megvizsgálta, jóváhagyta s felülvizsgálás végett az egyházmegyei számvevőszékhez felterjesztette. (Lásd a számvevőszék jelentését.)

Tiszaradvány pusztai uradalmi iskolája kifogástalan.

Gyanta állami iskoláiban a vallást lelkész, az éneket a kán-

torúl alkalmazott állami tanító tanítja, mindkettő jeles eredménnyel.

Kisházán járvány miatt az egész első félévben zárva voltak az állami iskolák.

Tenkeszéplakon a vallást és éneket Fazekas Sándor állami tanító — ki előkönyörgő is — tanítja. Hosszabb ideig járvány uralkodott, de az iskola nem volt bezárva. Kívánatos, hogy az előkönyörgő nagyobb gondot fordítson a vallás- és énekoktatásra. Az I. osztályban tanítsa meg az imákat s beszélgetés alakjában közöljön tanítványaival vallásos ismereteket, a II. és III. osztályt ne vonja össze és a tantervben kiszabott énekeket tanítsa meg mind énekelni.

Bihardobrosdon a vallást és éneket Vajda Mihály gyantai lelkész tanítja kiváló sikerrel.

Gyorok iskolája most is 5 osztályú.

Kisperegen a mulasztás tetemes, a községi előljáróság mit sem tesz ellene.

Németpereg vegyes iskolája rendben van.

Komádi két iskolája még most is zsúfolt, egyébként mind a 10 iskolája kifogástalan.

Körösnagyharsány fiúiskolája 81 növendék számára nem elég tágas.

Körösszakál lelkész által vezetett vegyes iskolájában iskolai anyakönyv, felvételi, mulasztási, haladási és látogatási napló és tananyag-beosztás nincs, a taneszközök hiányosak, ismétlő iskola nincs.

Körösszegapátiban a tantermek nem elég világosak, a fiiskolában haladási napló nincs, a taneszközök hiányosak, a tananyagot is csak részben végezte el a tanító.

Kötegyán iskolái a III—VI. osztályú fiiskola túlzsúfoltságától eltekintve, rendben vannak.

Magyarhomorog vegyes iskolája 137 növendékkel zsúfolt, vezérkönyvek nincsenek, taneszközökkel hiányosan van felszerelve. Az iskola csak 5 osztályú, a II-ik iskola felállítása óhajtandó.

Magyarremetén a két állami iskolában a vallást, s az I—II. osztályban az éneket is a lelkész, az éneket a III—IV. osztályban az állami tanító tanítja, mindketten kitűnő eredménnyel.

Mezőbajj mindkét iskolájában a szülők közönye és önzése miatt csak november hóban kezdetett meg a tanítás, s e miatt az egyik iskolában sincs elvégezve a tananyag. A leányiskola tanítónője az iskolát nem helyes módszerrel vezeti s különösen az énektanítást hanyagolja el. Mindkét iskola hiányosan van taneszközökkel felszerelve.

Mezőgyán és

Gyanté iskolái rendben vannak.

Mezősas mindhárom iskolája kifogástalan.

Nagyszalonta a folyó tanévre tervbe vett két fiiskolát az egyház felállította, úgy, hogy a folyó tanévben már 9 fiiskola és 7 leányiskola szolgálta ezen egyházunkban a tanügyet. Minden iskolája kifogástalan, csupán az I. B) fiúosztály kezdő tanítója mutatott fel gyenge eredményt. Körlátogató figyelmeztette a módszeresebb s szorgalmasabb tanításra.

Nagyzerinden a fiú- és leányiskola zsúfolt. A fiiskola tanterme nem tiszta, s taneszközökkel hiányosan van felszerelve, tanítója tananyagbeosztást nem készített; a mulasztás ezen iskolában tetemes s a községi előljáróság csak figyelmezteti, de nem bünteti a mulasztók szüleit. A 4-ik iskola felállítása szükséges.

Okány községi iskoláiban a vallás- és énektanítást a református vallású tanítók végzik jó eredménnyel.

Pankotán az iskola 6 hétig járvány miatt zárva volt, mindazonáltal tanító nemcsak elvégezte a tananyagot, hanem igen szép eredményt is mutatott fel. Ismétlő iskola még most sincs.

Radnalippán a vallás- és énektanítást a lelkész végzi jeles eredménnyel.

Sarkadon dícsérettel kiemelendő az egyház azon újabban hozott nagymérvű áldozata, hogy a leányiskolai tantermeket átalakíttatta, 2-őt kibővíttetett s egy egészen új tantermet is építtetett, melyet azonban nem nyithatott meg, mivel az új tanítói álláshoz a fizetéskiegészítési államsegélyt eddigelé nem kapta meg. Kiemelendő az is, hogy a leányiskolákban már a II-ik osztálytól kezdve az illető tanítónők a női kézimunkát igen szép sikerrel tanítják.

Ősi pusztai iskolája rendben van.

Sarkadkeresztúron az új tanító csak december 20-án foglalhatta el állását, s mivel az iskolát nagyon elhanyagolt állapotban vette át, a tananyagot elvégeznie, elődje mulasztásait pótolnia lehetetlen volt. Körlátogatók útasították, hogy 6 osztályba beosztott növendékeit ossza be 4 osztályba a folyó tanévre s így próbáljon eredményt felmutatni. Taneszközök még mindig nincsenek, állítólag már megrendelték.

Szemlak iskolája jó.

Szentleányfalva állami iskolájában a vallás- és énektanítást Kiss Lajos állami igazgató-tanító végzi, a szokott dícséretes buzgalommal és kitűnő eredménnyel.

Tamáshida vegyes iskolája zsúfolt. A jelentés szerint két tanerős állami iskola felállítása van tervezve.

Tárkányban a leánytanító október 1-én foglalta el állását, a fitanító pedig saját hibáján kívül csak 6 hétig taníthatott rend-

szeresen. Az előbbi iskola megfelelt a kívánalmaknak, de az utóbbin csak az igyekezet s a 6 heti foglalkozás látszik. Sok a mulasztás is, melynek megszüntetésére a községi előljáróság nem jár el elég eréllyel. Mindkét iskola csak 5 osztályú.

Nyégerfalván az új tanító csak január 15-én foglalta el állását, úgy, hogy a látogatásig csak egy hónap óta tanított rendszeresen, s az eredmény mégis megfelelő. Az iskola csak 4 osztályú.

Tenke iskolái, az I—II. osztályú vegyes iskola zsúfoltságától eltekintve, kifogástalanok.

Zsadányban a 3-ik iskola ideiglenes helyiségben 1911 január 1-én nyílt meg. Tantermet a folyó évben fognak építeni, s taneszközökkel is akkor szerelik föl.

Vadász fiú- és leányiskolája zsúfolt; a taneszközökből csak a legszükségesebbek vannak meg, a fiúiskola vezetője az énekből nem végezte el a tananyagot, s a számtan és a nyelvtan tanításában nem helyes módszert használt. Mulasztás tetemes, a községi előljáróság lanyhán teljesíti kötelességét. Harmadik iskola felállítása szükséges.

Városfenesen mindkét iskolánál tanítóváltozás volt, s az új tanítók későn foglalhatták el állásaikat, e miatt a tananyagot el nem végezhették; mindkét iskola 5 osztályú.

Tanügyi bizottságunk, — midőn örvendetes tudomásúl veszi, hogy egyházmegyénk iskoláinak nagyobb része kifogástalan rendben van, — a mutatkozó hiányok orvoslása végett a következő intézkedések megtételét tartja szükségesnek, s ajánlja a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés figyelmébe:

Egyházmegyénk közgyűlése felkéri Bihar vármegye közigazgatási bizottságát, hogy Tárkányban és Arad vármegye közigazgatási bizottságát, hogy Bélzerinden, Feketegyarmaton, Kisperegen, Nagyzerinden és Vadászon a nagymérvű mulasztások megszüntetésére nézve a törvényhatóság útján intézkedjék; továbbá — azon meghagyással, hogy szeptember 1-ig ezek megtörténtéről esperesnek jelentést tegyen, — felhívja és útasítja az illető presbyteriumot, hogy:

Antonban gondoskodjék, hogy a fiúiskola vezetője tananyagbeosztást készítsen s a tananyagot növendékeivel kellően begyakoroltassa és hogy a községi iskolában a tanítónő a vallás- és énektanításra több gondot fordítson.

Árpádon a rozzant leányiskola helyett új iskolát építtessen, s az I—II. osztályú vegyes iskolájában a hiányzó szemléltető képeket szerezze be.

Bélzerinden a takarítás, vízhordás és téli fűtésnek iskolaszolga vagy a harangozó által teljesítéséről és a VI. osztály felállításáról gondoskodjék.

Berekböszörményben az I—II. leányiskola rossz ajtaját haladéktalanúl csináltassa meg s az I—II. fiiskola jobb megvilágításáról gondoskodjék.

Biharugrán a 3-ik iskolát egyházmegyénk többször ismételt fehívására még a folyó évben állítsa fel.

Borossebesen az iskola tanítóját az éneklés gyakorlására útasítsa.

Csermőn az állami iskolaszék, esetleg a tanfelügyelő által az ismétlő iskolát állíttassa fel.

Erdőhegyen, most már másodízben, hogy az ismétlő iskolát állítsa fel, és az I—II. osztály vezetőjét figyelmeztesse, hogy az I-ső osztályból ne útasítson oly sok gyermeket ismétlésre, mivel ez iskoláját zsúfolttá teszi.

Feketegyarmaton a 3-ik iskola felállításáról gondoskodjék, s a fiiskolavezetőjét tananyagbeosztás készítésére, a tananyag teljes elvégzésére, kellő begyakorlására, s az iskola helyes módszerrel vezetésére, s kivált a magyar nyelvtannak osztályonként külön betanítására útasítsa.

Tenkeszéplakon az előkönyörgőt figyelmeztesse, hogy a vallás- és énektanításra nagyobb gondot fordítson, már az I. osztályban kezdje meg imák s vallásos beszélgetések tanítása által, a II. és III-ik osztályt ne vonja össze, s a tantervben kiszabott énekeket mind tanítsa meg énekelni növendékeinek.

Gyorokon a VI. osztály felállításáról gondoskodjék.

Körösnagyharsányban a fiiskola újraépítéséről intézkedjék.

Körösszakában az összes előírt naplók, a hiányzó taneszközök beszerzéséről, tananyagbeosztás készítéséről, az ismétlőiskola felállításáról gondoskodjék.

Körösszegapátiban a tantermek világossá tételéről, a hiányzó taneszközök beszerzéséről intézkedjék, a fiiskola vezetőjét haladási napló vezetésére, tananyagbeosztás készítésére, s a tananyag teljes elvégzésére útasítsa.

Magyarhomorogon a vezérkönyvek és a hiányzó taneszközök beszerzéséről, a VI-ik osztály és a II-ik iskola felállításáról gondoskodjék.

Mezőbajjon az iskoláztatást szeptember első felében mindig feltétlenül kezdesse meg, ha ebbeli törekvése hiábavaló lenne, azonnal jelentse azt az esperesnek ; a leányiskola tanítónőjét az iskola helyes módszerrel vezetésére, az éneklés gondosabb tanítására figyelmeztesse s mindkét iskolába a hiányzó tanszereket szerezze be.

Németperegen a VI. osztályt állíttassa fel.

Nagyzerinden a fiiskola tisztán tartásáról, a hiányzó taneszközök beszerzéséről, a 4-ik iskola felállításáról, s a fiiskolában tananyagbeosztás készítéséről gondoskodjék.

Pankotán az ismétlő iskolát állíttassa fel.

Sarkadkeresztúron a most kényszerűségből 4 osztályúvá tett iskolában a mostani hiányokat pótoltassa, s iskoláját fokozatosan ismét 6 osztályúvá fejlessze, a hiányzó tanszereket szerezze be és a tanterem világossá tételéről gondoskodjék.

Tárkányban az iskoláztatás rendes időben megkezdéséről és a VI. osztály felállításáról gondoskodjék.

Nyégerfalván az V. és VI. osztály felállításáról intézkedjék.

Vadászon a hiányzó taneszközök beszerzéséről, a 3-ik iskola felállításáról gondoskodjék, s a fiiskola vezetőjét a tananyag teljes elvégzésére, különösen a számtan és nyelvtan tanításánál helyes módszer használására és mindegyik tanítóját tananyagbeosztás készítésére figyelmeztesse.

Városfenesen figyelmeztesse mindkét tanítóját az első félévben el nem végzettek pótlására, s a következő iskolai évben a VI. osztály felállítására, s tananyagbeosztás készítésére.

3. szám. Esperes jelenti a tanügyi bizottságnak, hogy Forrás József körösnagyharsányi tanító nyugdíjba vonulásával a biharugrai kör tanító dékánsága betöltésre vár.

Tanügyi bizottságunk javasolja a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlésnek, hogy a biharugrai körbe Balog József geszti tanítót dékánul megválasztani méltóztassék.

4. szám. Olvastatott a cserméi református egyháztanács 1911 február 26-án tartott ülésében hozott 32—911. számú határozata, melyben, — tekintettel arra, hogy Csermőn állami iskola van, s a vallást és éneket lelkész maga tanítja, s ez egy tárgynak meg-

vizsgálására elegendő a rendes esperesi látogatás, tekintettel a 2-szeri egyházmegyei látogatás anyagi oldalára is, — kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy Csermőn a dékáni látogatást a jövőben szüntesse meg.

Tanügyi bizottságunk — figyelmébe ajánlva a cserméi egyháztanácsnak, hogy maradjon saját hatáskörében s törvényalkotásba ne bocsátkozzék, — a kérés teljesítését nem javasolhatja az egyházmegyei közgyűlésnek, mert a dékáni látogatás a tanév I-ső feléről vesz számot, különösen a tanítás módszerét, mikéntjét vizsgálva, az esperesi látogatás pedig a tanév II. feléről a tanítás eredményét tekintve, s így mindkét látogatásra feltétlen szükség van, ami pedig a kérdés anyagi oldalát illeti, az — ha helyesen járnak el, — fedezetet talál a normál költségvetésben.

5. szám. Vaday József nagyváradi községi igazgatótanító kéri az esperesi hivatalt s általa az egyházmegyei közgyűlést, hogy „Földrajzi előfogalmak és Bihar vármegye Térképes Földrajza" című, a népiskolák III. osztálya számára készített földrajzi tankönyvét a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésnek approbatiora ajánlani méltóztassék.

Tanügyi bizottságunk, — miután tagjainak nagyobb része ismeri és jónak tartja Vaday József szóban forgó földrajzi tankönyvét, — javasolja a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlésnek, hogy azt a főtiszteletű egyházkerületi tanügyi bizottságnak, s általa a közgyűlésnek approbatiora melegen ajánlani méltóztassék.

6. szám. Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Kmf.

Balog Ambrus,
esperes, tanügyi biz. elnök.

Kassay Béla,
tanügyi bizottsági előadó".

Egyházmegyénk közgyűlése a tanügyi bizottság jelentését, illetőleg jegyzőkönyvét jóváhagyólag tudomásúl veszi, a benne foglalt javaslatokat határozati erőre emeli, a jegyzőkönyvet hitelesítettnek nyilvánítja s azt egész terjedelmében az egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvébe felvétetni és kinyomatni határozza.

18. Egyházmegyénk közgyűlése a folyó 1911. évi egyházkerületi közgyűlésekre

lelkészi részről: Nagy Imre tanácsbírót és Szabó István főjegyzőt;

világi részről: dr. Balogh Elek és Hadházy Kálmán tanácsbírákat rendes tagokul; — póttagokul pedig:

lelkészi részről: Böszörményi Lajos és Csécsi Imre tanácsbírákat;

világi részről: gróf Tisza Kálmán tanácsbírót és Tatár Balázs világi főjegyzőt választja meg.

19. Előadó olvassa a missiói bizottság következő jelentését:

A)

„Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Nagytiszteletű Esperes úr 42—1911. sz. a. véleményadás végett áttette bizottságunkhoz azon tervezetet, melyet a konventi előadó a konvent 119—1910. sz. határozata értelmében a missiói körökről szóló évi jelentések egyöntetű szerkesztésére vonatkozólag készített. E tervezet szerint a missiói lelkészek a következő nyolc (8) cím alatt tennék meg évi jelentéseiket:

I. Általában.

II. A szervezetet illetőleg. Melléklete három (3) kimutatás. Az 1. számú a missiói körhöz tartozó polgári községek, tanyák, puszták, azaz a szórványok neveit, fekvését, a központtól való távolságát, a missiói kör múltját feltüntető 10 rovatot tartalmazza. A 2. szám alatti 33 rovatban a polgári lakosság népmozgalmi viszonyairól kíván felvilágosítást, különös tekintettel a református hívekre. A 3. számú kimutatás 12 rovatban a missiói körben alkalmazott belhivatalnokok és más tisztviselők stb. létszámát és személyes viszonyait ismerteti, javadalmát sorolja fel.

III. A hitéletre nézve. E címhez négy (4) darab kimutatás tartozik. A 4. sz. alatti 18 rovatot foglal magában áttértek, kitértek, úrvacsorával élők, istentiszteleten résztvevők és az új házasok számára. Az 5. számú 28 rovattal a lelkész munkásságát tünteti fel a felnőttek körül és az iskolában. A 6. sz. alatti kérdő-ív 6 ponttal a missiói lelkész által a lelkigondozás körében teljesített eljárás felsorolásának céljára. Kívánja, hogy missiói lelkész egyenként nevezze meg azon családokat, sőt egyéneket is, kiket meglátogatni s helyes útra téríteni kellett; az eltévedtekkel szemben tett intézkedéseit is számon kéri. Az egyház- és iskolalátogatási jegyzőkönyveket is ide kell csatolni.

IV. A missiói vagyon helyzete. Ide jön vagyon leltár és rovatos ív másolata.

V. E cím mellékletét képezi a 7. számú kimutatás, melynek 23 rovata a háztartási és adózási viszonyokat tünteti fel bő részletezéssel.

VI. Világi hatóságokkal való érintkezés.

VII. Missiói segély. Ennek, valamint a megtett útnak elszá-

molása a 23 rovatot magában foglaló úti naplón történik (8. sz. alatti melléklet).

VIII. Javaslat és kérelem s ezek indokolása.

Ezen tervezetet Csécsi Imre missiói bizottsági elnök kiadta a missiói lelkészeknek.

A beérkezett nyilatkozatok szerint Bokor Sándor erdőhegyi missiói lelkész a tervezetre semmi észrevételt nem tesz, azt elfogadhatónak tartja, Lengyel Imre radna-lippai és Szabó József borossebesi missiói lelkészek azonban kihagyandónak tartják a 2. számú mellékletnek a kivándorlásra vonatkozó 23, 24, 25, 26. sz. rovatait, mivel a missiói lelkészek nem képesek kideríteni azt, hogy a polgári községből hányan vándoroltak ki, elég, ha csak a református hívekről adnak számot, sőt ezeket is az elköltözöttek rovataiban (27, 28. sz.) óhajtják kitüntetni. Szabó József előadja még, hogy a tervezet nehézkes, bonyodalmas, nem egyszerűsíti, de még inkább szaporítja a lelkész munkáját; maradjon meg a használatban levő útazási napló s táblás kimutatás; a 8 melléklet közűl csak a legszükségesebbeket kell életbe léptetni, ezeket sem egyszerre, hanem fokozatosan, mert ha ez egyszerre történik, a missiói körökben a legnagyobb zűrzavar áll elő.

Missiói bizottságunk úgy találja, hogy a tervezet szerint lelkész részletes jelentést adhat ugyan a vezetése alatt álló missiói kör évi állapotáról, de az nem számol a lelkész helyzetével, idejével és erejével s azon szempontból indúl ki, hogy missiói lelkészeink mellett vallástanítók, énekvezérek és más tisztviselők is működnek. A missiói körök túlnyomó részében azonban a missionáriusok egymagukban kisegítő nélkül kénytelenek végezni minden munkát. Ami a helyzetüket illeti, vagy városi és nagyobb gyülekezetekben szolgáló rendes lelkészek, kik székhelyükön nagyon lekötve vannak s kiktől rendes gyülekezetük hívei elvárják, hogy állandóan rendelkezésükre álljanak; vagy ha kisebb gyülekezetek lelkészei is, legtöbb esetben oly nagy a missiói körük, hogy a központi adminisztráció, sürgős lelkészi funkciók (keresztelés, esketés, temetés), valamint a helyi és vidéki különböző iskolákba járó református tankötelesek vallásos oktatása miatt alig jut idejök a felnőttek meglátogatására, az intenzívebb lelkigondozásra. A missiói munka különben sem könnyű dolog, ahoz nagy lelkierő, megfelelő gyakorlat, emberismeret és különös hivatás szükséges. A magyarországi missiói körök pedig a közelmúltban szerveztetvén s kevés kivétellel már meglevő egyházakhoz osztatván be, nem egy lelkésznek öreg korában szakadt vállaira a missió, ez már ilyen korban aligha tudja magát beletalálni a missiói tevékenységbe; másutt meg ifjú Timótheus kerül a csekély javadalommal ellátott missió élére, kellő emberismeret és gyakorlat nélkül s bizony-

bizony kezdetben csak kísérletez s nem kevés idő telik el, míg munkakörébe belegyakorolja magát. Ezen okok magyarázzák meg azt, hogy a konventi jegyzőkönyvek szerint a jelenleg kívánt, kisebb igényű jelentések, táblás kimutatások, úti naplók is hiányosok, pontatlanok és egymásnak ellentmondók. Intenzívebb és pontosabb missiói munka folytatására kíván ösztönözni az előttünk levő tervezet, mely számos kimutatásaival s ezeknek bőven, — sokszor az aprólékosságig — részletező rovataival mintegy útmutatást akar nyújtani missiói lelkész tevékenységének sokféle ágában. Minthogy azonban e tervezet lelkészt olyan adatok gyűjtésére is kötelezi, melyek nem éppen szükségesek (1. sz. km. 6, 11, 12; 3. sz. km. 1—12; 5. sz. km. 23, 24, 25; 6. sz. km. 1—6; 7. sz. km. 1—23.), sőt feleslegesek is (2. sz. km. 23—26.), útinaplója pedig hiányos, jónak láttuk az új és régi kimutatások felhasználásával egy rövidebb tervezetet készíteni. Kihagytuk ebből a mellőzhető rovatokat, de felvettünk néhány szükséges tételt.

Tervezetünk szerint a jelentés mellékletét ezen okmányok képezik:

I. Első és főokmány az úti napló; az indulás, megérkezés helyének és idejének, a lelkész munkásságának (a gyülekezet előtt, a családok körében, az iskolában), az eltávozás idejének, a missiói segélyből felhasznált költségeknek és az útazás igazolásának rovataival. A lelkészi munkánál nem részletezzük, hogy ima, éneklés vagy prédikáció volt-e, hanem ezeket egy rovatban foglaljuk össze így: „istenitiszteletet tartott", mert feltesszük, hogy ha a lelkész a szórványba kifárad és ott a gyülekezet előtt funkciót végezhet, bizonyára teljes istenitiszteletet fog tartani.

II. Jegyzőkönyv. Ezt lelkész minden útjára magával viszi s az úti naplóba fel nem vehető adatokat (keresztelési, esketési, beköltözöttekről, kiköltözöttekről stb. szóló adatokat), megfigyeléseit, tapasztalatait minden egyes alkalommal naplószerűleg ebbe feljegyzi.

Az úti napló és jegyzőkönyv alapján készíti el lelkész évnegyedes jelentéseit, valamint év végén általános jelentését is.

III. *a*) A népmozgalmi viszonyokról; *b*) munkásságról és a vagyoni állapotról; *c*) a hitéletről szóló táblás kimutatásait, melyekben egyenként sorolja fel a szórványokat, mindegyik adatait bejegyzi s végül összesíti.

Ezen tervezet a mellett, hogy ebben minden szükséges adat feltalálható, rövidebb, könnyebben áttekinthető és teljesebb, mint a VIII. kimutatásból és 158 rovatból álló konventi javaslat.

A missiói munka megosztása és intenzívebbé tétele céljából szükségesnek tartjuk:

a) vallástanító alkalmazását minden missiói lelkész mellett ;

b) a nagy népességű gyülekezetek lelkészeinek a missiói munka alól való felmentését s ezek helyett önálló missiói lelkészek beállítását ;

c) végűl azt, hogy az újonnan választandó vagy kinevezendő missiói lelkészek alkalmat nyerjenek arra, hogy hivataluk elfoglalása előtt gyakorlott missionárius mellett a missiói tevékenység különböző ágában kellőleg kiképezhessék magukat.

Kiváló tisztelettel vagyunk

Arad, 1911. évi április hó 6.

Csécsi Imre
missiói biz. elnök.

Fogarassy Bálint,
előadó.

Szondy Géza,
bizottsági tag".

Egyházmegyénk közgyűlése a missiói bizottság tervezetét elfogadja és azt pártolólag terjeszti felhasználás végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez.

20. *B*)

„Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés !

A 204—1911. sz. esperesi megbízás alapján a missiói működéssel megbízott lelkészek jelentését, útazási naplóját és táblás kimutatását megvizsgálva, az egyházmegyei missiói bizottság részéről az 1910. évre vonatkozó jelentésünket a következőkben terjesztjük elő :

I.

Az 1910. év folyamán a borossebesi missiói körben Szabó József lelkész végezte a teendőket. Jelentésében kiemeli, hogy a hívek vallásukhoz ragaszkodnak, az istenitiszteleteken megjelentek, úrvacsorával éltek rendesen. A szertartásokat nem mellőzték, a vegyes párok mindig vallásunk javára kötöttek egyezséget. A vallásoktatásról gondoskodva van.

A körnek 36 szórványa van ; a szórványokban lelkész megfordult 71 alkalommal, 26-szor látogatást tett, 45-ször szolgálatokat teljesített. Vallástanítást végzett 4, imát tartott 18, bibliamagyarázatot 3, prédikációt 4, esketést 7, keresztelést 22, temetést 8, konfirmált 3, úrvacsorát osztott 7, törvénytelenül együtt élők ügyében eljárt 2 esetben. Kiosztott 4 énekeskönyvet, 6 vallástant, 99 egyéb vallásos iratot 14.76 korona megtérűlt értékben. Egyházi célokra adakoztak 23·69 koronát.

A szórványok lélekszáma: 331 fi, 306 nő, összesen 637.

Csatolva útazási naplója, táblás kimutatása, 4 darab évnegyedes és 1 általános évi jelentés. A napló igazolással el van látva. Összesen megtett lelkész a szórványok terűletén 908·6 kilométer útat.

Számadását a következőkben tünteti fel:

Missiói segély évi összege	600	korona.
Kiadás: fuvardíjakra	244	„
napidíjakra	180	„
ellátásra	176	„
egyéb költségre	—	„
Összesen:	600	korona.

II.

Az erdőhegyi körben Bokor Sándor lelkész az 1910. év folyamán a különböző szórványokban 62 alkalommal fordult meg. (Jelentése szerint 61 alkalommal, de ez téves adat, mert az 50. sorszámot kétszer veszi fel a Naplóban.) A körnek 21 szórványát mutatja ki Kisjenővel együtt, ez azonban, az évi jelentésben foglaltak szerint is, a központtal, Erdőhegygyel képez egy egyházközséget, e helyről tehát az adatokat itt nem kellene ezután feltüntetni.

Minden útazása alkalmával lelkészi szolgálatokat végzett. Imát tartott 34, bibliaolvasást 7, bibliamagyarázatot 14, prédikációt 17, esketést 4, keresztelést 18, temetést 3, úrvacsoraosztást 9 esetben, házasokat békéltetett 3 alkalommal. Kiosztott 8 bibliát, 22 énekeskönyvet, 2 vallástant, 81 egyéb vallásos olvasmányt 54·46 korona értékben, ebből megtérült 6·56 korona. Adakozások nem történtek egy szórványban sem.

A szórványok lélekszáma a kisjenői 274 lélekkel együtt 987.

Csatolva az útazási napló, a táblás kimutatás, 1 általános és 4 darab évnegyedes jelentés, 1 külön kimutatás a lélekszámról. A naplóban jelzett útak igazolva vannak. Az összes út 661½ kilométer volt.

Panaszolja lelkész, hogy Székelyudvaron és Eleken nemcsak a románság, hanem a róm. kath. egyház is fenyegeti híveinket, főként a gyermekeket. Egyik helyen — a község nevét nem említi, — az iskola igazgatója a róm. kath. plébánossal egyetértve, az 5—6 református vallású növendéket misére csalogatja. Azonban jelzi, hogy elveszett hívünkről eddig még nincs tudomása. A hívek megjelentek az istenitiszteleteken, az úrvacsoraosztáson, szertartást nem mellőznek, idegen lelkész szolgálatát nem veszik igénybe.

Sürgeti református hitoktató mielőbbi beállítását és javasolja

az aradmegyei tanfelügyelőség felkérését arra nézve, hogy a székudvari állami iskola elemi tanteréből a kereszt távolíttassék el.

A következő számadást terjeszti be:

Missiói évi segély	. . . . .	400·—	korona.
Kiadás: fuvardíjakra	. . . . .	182·—	„
napidíjakra	. . . . .	152·—	„
ellátásra	. . . . .	24·—	„
egyéb költségre	. . . . .	61·50	„
	Összesen:	419·50	korona.

A hiány tehát, az 1909. évi 2 korona túlkiadással együtt: 21 korona 50 fillér.

III.

A radnalippai missiói körben Lengyel Imre lelkész végezte a különböző lelkészi szolgálatokat. A 14 szórványban 77 útat tett az 1910. év folyamán. (Az összes út 2437·8 kilométer.)

Vallástanítást végzett 57, prédikáció ttartott 14, esketést 1, keresztelést 10, temetést 7, konfirmációt 4, úrvacsoraosztást 6, visszás házasokat békéltetett 1 esetben. Táblás kimutatásában a radnalippai központ adatait is feltünteti, azért ennek a kimutatásnak adatai eltérnek a napló adataitól.

Kiosztott 9 bibliát, 6 énekeskönyvet, 23 vallástant, 145 egyéb vallásos iratot 30·20 korona értékben, melyből megtérült 4·10 korona. Vagyona csak a központi egyháznak van.

A szórványok lélekszáma a külön kimutatás szerint 280, a táblás kimutatás szerint azonban 245. (500-at jegyez be, de ebből 255 a radnalippai egyházra esik.)

Csatolva az útazási napló, a táblás kimutatás, 1 általános és 4 évnegyedes jelentés, 1 kimutatás a lélekszámról. A napló igazolva van.

Lelkész jelentése szerint a hitélet úgy a központban, mint a szórványokban emelkedőben van. 119 református növendéket részesített vallásoktatásban. Segítséget óhajt, mert egy erő a lippai nagy feladat és a szórványok távolsága miatt minden tekintetben eredményes munkát végezni legjobb igyekezet mellett is képtelen.

Számadását ekként terjeszti be:

Bevétel: 1910. évi segély	. . . . .	900·—	korona.
Koszorú füzetekből	. . . . .	11·60	„
	Összesen:	911·60	korona.

Kiadás:	vonatra és fuvarra	538·—	korona.
	napidíjakra	304·—	„
	ellátásra	75·—	„
	meg nem térült könyvérték. .	26·10	„
	Összesen:	943·10	korona.

Hiány tehát 31·50 korona, melyet napidíjakból fedezett.

E jelentésünk megtétele után legyen szabad a nagytiszteletű közgyűlés figyelmét felhívnunk egy nevezetes körülményre. Az Aradhoz tartozó szórványokban a 10 év előtti népszámlálás kimutat közel 600 lelket. Az aradi 8000 lélek gondozása mellett a szórványok lakóinak gondozására nincs idő, nincs erő és költség. Hitoktatás nagy nehézséggel, csak a mikalakai állami iskolában teljesíthető, más helyen nem. Ez állapoton csak úgy lehetne segíteni, ha Aradon egy második hitoktatói állás szerveztetnék egyetemes egyházi költségen, mert erre az aradi egyház anyagi helyzete miatt képtelen, vagy pedig úgy, hogy Aradnak Gáj nevű, távolra eső külvárosában, hol 4—500 ref. lélek található, a szórványok bevonásával missziói központ létesíttetnék, mely esetben e nagy missiói területen (Arad- és Temes megyében) ellátható lenne a lelkigondozás és a vallásoktatás. Jelenben, lelkész idejének nagy lekötöttsége mellett, csak a legszükségesebb lelkészi szolgálatok teljesíthetők e szórványokban lakó híveinkre nézve. Az is bizonyosra vehető, hogy 10 év lefolyása alatt e helyeken a lélekszám szaporodott. Kelt Aradon, 1911 április hó. Csécsi Imre missiói bizottsági elnök. Szondy Géza, Fogarassy Bálint missiói bizottsági tagok".

Egyházkmegyei közgyűlésünk a bizottsági jelentést tudomásúl véve,

a) a borossebesi, erdőhegyi és radnalippai körök lelkészeinek számadását jóváhagyja, Szabó József, Bokor Sándor és Lengyel Imre lelkészek részére az 1910. évi számadásokra vonatkozólag, szokott fentartással, a felmentést megadja;

b) Bokor Sándor lelkészt felhívja, hogy miután a segélyt nemcsak a felnőttek lelkigondozásáért kapja, hanem vallástanításért is, e segélyt pedig a konvent 100 koronával emelte a közeli időben, missiói munkája körébe vonja be a vallástanítást is, legalább hetenként vagy kéthetenként; felhívja továbbá, hogy jelentésével ellentétesen Kisjenőt ne említse ezután kimutatásaiban a szórványok között;

c) Az 1910. évi áprilisi közgyűlés 19. számú határozatának záradékára való hivatkozással felkéri esperest, hogy majd az új népszámlálási adatok

alapján, különös tekintettel az Aradhoz tartozó szórványok helyzetére is, a missiói körök rendezésére vonatkozólag, az illetékes lelkészek meghallgatásával, terjesszen javaslatot és tervezetet az egyházmegye elé.

21. Tóth János felügyelő lelkész beterjeszti a magyarcsékei leányegyház presbyteriumának 1910. évi szeptember hó 25-én 3. jegyzőkönyvi szám alatt a lelkészi díjlevél tárgyában hozott határozatát, melyben az egyháztanács kimondja, hogy lelkészének jelenleg természetbeli lakást adni nem tud, de kötelességének ismeri arról tőle telhetőleg gondoskodni. Addig is azonban, míg az építkezést az egyház anyagi viszonyai megengedik, úgy a lelkészi teendők ellátása, mint a szervezés munkájának eredményesebbé tétele végett czélszerűnek tartaná ideiglenesen segédlelkészi állás szervezését. A segédlelkész évi fizetését 240 korona lakbérben és 100 korona készpénz fizetésben állapítja meg.

Felügyelő lelkész a megoldás legkönnyebb módjának azt tartaná, ha Magyarcsékét újból Belényeshez, mint állandó káplántartó helyhez csatolnók s ez esetben a belényesi segédlelkész működnék Magyarcsékén is.

Bármennyire óhajtja is egyházmegyénk közgyűlése a magyarcsékei egyház még mindig függőben levő ügyeinek sürgős rendezését, mindaddig, míg ez a szervezés előföltételét képező munkálatait saját hatáskörében végre nem hajtja, a vonatkozó nélkülözhetetlen okmányok hiánya folytán a felsőbb egyházi hatóságnál érdekében el nem járhat. Segédlelkész beállítása a megajánlott javadalom mellett lehetetlen, különben is ez a terv a kitűzött cél elérését csak hátráltatná. Az egyház felügyelő lelkésze, kinek több évi gyakorlata és tapasztalata van, a szervezés előkészítését eredményesebben végezheti, mint a pályája kezdetén álló s gyakran változó ifjú segédlelkész. Ugyanazért egyházmegyénk közgyűlése azt tanácsolja a magyarcsékei egyháznak, hogy

a) egyházmegyénk 81—1910. sz. határozatához képest a lelkészi díjlevelet szabályszerűen állíttassa ki. Míg a lelkészi lakást felépítheti, egyelőre ideiglenesen lakáspénzt állapíthat meg. Lehetetlen, hogy a buzgó magyarcsékei egyház, főként, ha a csatlakozni szándékozó vidéki ref. híveket is bevonja, ezen pár évre terjedő új terhet meg ne birja. A jogerős lelkészi díjlevél alapján lehet csak kérni a nagy-

méltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter úrtól a kongruás egyházak sorába való felvételt ;

b) templom- és lelkészlak építési alapját (1909. év végén 3343 kor. 03 fill.) igyekezzék saját erőforrásainak is felhasználásával minél nagyobb összegre fejleszteni ; legalább a lelkészlak tervét, költségvetését készíttesse el és bocsássa egyházmegyénk jóváhagyása alá, hogy ennek alapján a közalapi tőkesegélyezés pár év múlva kezdődő új ciklusára a hiányzó építési összeg megszavazásáért a fokozatos felsőbb egyházi hatóságok útján folyamodhassanak a konventhez ;

c) a vidéken lakó ref. hívekkel lépjen érintkezésbe s ezeknek bevonásával alakítsa meg a magyarcsékei missiói kört, mutassa ki ennek terűletét, lélekszámát, hogy a konvent Magyarcsékét is előjegyezhesse missiói segélyre.

Ha mindezekkel készen lesz, terjessze be munkálatait nagytiszteletű esperes úrhoz, akinek útján közgyűlésünk mindent megtesz arra nézve, hogy a felsőbb egyházi hatóságok a magyarcsékei egyházat minél nagyobb mérvű támogatásban részesítsék.

Nagytiszteletű esperes urat felkéri és megbízza egyházmegyénk közgyűlése, hogy a magyarcsékei lelkészi díjlevelet — ha azt idejében beterjesztik — nevében jóváhagyja és megerősítés végett már a folyó évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésre felterjessze.

Felügyelő lelkészt pedig felhívja közgyűlésünk, hogy a magyarcsékei egyházat is tekintse saját gyülekezetének, itt lakó híveit látogassa meg több ízben, úrvacsoraosztás napján tartson istenitiszteletet; ha vasárnaponként nem mehet, alkalmas időben hétköznap gyűjtse össze az egyház tagjait s buzdítsa őket a hitben való kitartásra, serkentse a ker. jócselekedetek gyakorlására, szoktassa egyházias-ságra ; a presbyteri gyűléseket évnegyedenként tartsa meg s itt az egyház ügyeit rendszeresen kezeljék.

22. A debreceni egyházmegye esperesi hivatala közgyűlésünk elé terjesztés és hozzájárulás végett megküldi esperesi hivatalunkhoz 1910. évi augusztusi közgyűlésének 126. számú határozatát, melyszerint az egyházlátogatásról szóló esperesi jelentés panaszos keserűséggel állapítja meg azt a szomorú jelenséget, hogy szerető

s féltő gonddal ápolt s rengeteg anyagi áldozattal fentartott vetemények kertjeinkben — iskoláinkban — idegen lábak tapodnak; az állam alsóbb- és felsőbb rendű közegei a helyi egyházi hatóság megkerülésével vagy mellőzésével iskoláinkban látogatást tesznek, indokolatlan kifogásokat emelnek, rendelkeznek, parancsolnak, sőt nem ritkán a legcsekélyebb ok miatt is az államsegély megvonásával fenyegetőznek; nem annyira az iskola szellemi előhaladását vizsgálják meg, mint inkább mindenféle kicsinyes külsőségbe kötnek bele. Ugyanazért áthatva a helyzet rendkívüli bántó komolyságától, felír a főtiszteletű egyházkerületre s kéri, hasson oda a szakminiszternél, hogy:

1. egyházunk iskolai autonomiája tiszteletben tartassék;

2. utasítsa közegeit, hogy az iskolafentartó egyház képviselőjének tudta nélkül az iskolába be se lépjenek;

3. iskolafentartó egyházaink túlzott követelésekkel ne terheltessenek; a törvényes kívánalmak fokozatos teljesítésére pedig idő engedtessék;

4. tisztáztassék az a kérdés, hogy autonom iskolai előljáróságunk kivel érintkezzék?

E megállapodás hozzájárulás végett közöltetik a társegyházmegyékkel.

> Egyházmegyénk közgyűlése előrebocsátja és hangsúlyozza, hogy tanügyi téren éppen úgy, mint egyházi téren szigorúan ragaszkodik önkormányzati jogához, féltő gonddal őrködik afelett s illetéktelen beavatkozás vagy éppen megtámadtatás esetén kész azt minden tőle telhető erővel megvédelmezni; mivel azonban egyházmegyénkben a világi hatóságok részéről ilyen szándékot nem tapasztaltunk s az állam ellenőrző közegeinek olyan sérelmes eljárásáról, mely autonómiánk épsége ellen irányulna, tudomással nem birunk; sőt mondhatjuk, hogy úgy a tanfelügyelőségek, mint más hivatalos közegek a legnagyobb figyelmességet és előzékenységet tanúsítják irántunk, úgy hogy nálunk állam és egyház kölcsönös bizalommal és egyetértéssel vállvetve szolgálják a kultura jól felfogott érdekeit: ugyanazért a debreczeni egyházmegye átiratában jelzett actióhoz való hozzájárulásnak szükségessége részünkről fenn nem forog.

23. Tatár Balázs egyházmegyei főjegyző a következő javaslatot terjeszti az egyházmegyei közgyűlés elé s kéri annak elfogadását: „Egyházmegyénk közgyűlése utasítja a fennhatósága alá tartozó

ref. egyházak presbyteriumait, hogy a kezelésük alatt álló azon alapokról is terjesszenek fel az egyházmegyéhez alapító-leveleket, amely alapok nem alapítvány természetűek. Ezen alapító-levelek három példányban állítandók ki s egy példány az esperesi, egy példány az illető egyház levéltárában helyezendő el megőrzés végett s egy példány átadandó az egyházmegyei számvevőszék elnökének, hogy így az a számvevőszéknek mindig rendelkezésére álljon s azok alapján az egyes alapok szabályszerű kezelése biztosabban legyen ellenőrizhető".

Egyházmegyénk közgyűlése a nem alapítvány természetű alapokról nem tartja szükségesnek az alapító-levelek kiállítását. Az egyes egyházak vagyonkönyvében ugyanis minden alapnak szerepelni kell az összeg s a rendeltetés pontos kitüntetésével. Ezek másolata tehát alkalmas arra, amit a tett javaslat célozni kíván.

Utasítja a kanonika vizitáció tagjait, hogy egyházlátogatásaik alkalmával szigorúan vizsgálják meg, vajjon a vagyonkönyv a tényleges állapotnak megfelel-e ? Az így átrevideált vagyonkönyvek hiteles másolatát juttassa el esperes a számvevőszék elnökéhez.

24. Az aradi ref. egyház beterjeszti a kezelése alatt levő következő alapítványokra vonatkozó alapító-leveleket : 1. Gáji persely-alap, értéke 389 K 60 f. 2. Templomfűtési-alap, ért. 1100 K 26 f. 3. Vasárnapi szövetség-alap, ért. 296 K 79 f. 4. Szegény- és árva-alap, ért. 3488 K 57 f. 5. Aranykönyv egyház fent.-alap, ért. 20,087 K 30 f.

Egyházmegyénk közgyűlése utasítja az aradi ref. egyház presbyteriumát, hogy a „Vasárnapi szövetség" és „Szegény és árva-alap" c. alapítványokról az egyházkerületi utasítás szigorú figyelembe vételével készítsen új alapító-leveleket, amelyekben részletesen és félre nem magyarázható módon írja körül azokat a feltételeket és módozatokat, amelyek az alapítványok fejlesztésére s kezelésére vonatkoznak s tüntesse ki határozottan, hogy a szabályszerű kezelésért úgy erkölcsileg, mint anyagilag ki a felelős.

Az így kiállított alapító-leveleket három egyező példányban ide terjessze fel megerősítés végett.

A „Gáji persely-alap", „Templomfűtési-alap", „Aranykönyv egyházfentartási-alap" című alapok-

ról, mint amelyek nem alapítványi természetűek, alapító leveleket nem kell felterjeszteni.

25. Az ágyai református egyház beterjeszti három egyező példában a kezelése alatt levő következő alapítványok alapító-leveleit: 1. Egyházfentartási-alap, értéke 6356 K. 2. Szegény-alap, ért. 1933 K 05 f. 3. Templom-alap, ért. 1181 K 23 f.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-leveleket jóváhagyja és megerősíti. Ezekből egy-egy példányt a tiszántúli egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai ref. egyházmegye levéltárába s egyet az ágyai ref. egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

26. A szintyei ref. leányegyház felügyelő lelkésze és gondnoka beterjesztik három egyező példányban az egyház kezelésében levő következő alapítvány alapító-levelét: 1. Egyházfentartási-alap, értéke 3784 K 70 f.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-levelet jóváhagyja és megerősíti. A három példányból egyet a tiszántúli ref. egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai ref. egyházmegye levéltárába s egyet a szintyei ref. leányegyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

27. Az árpádi ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik az egyház kezelése alatt levő alapítványok alapító-leveleit három egyező példányban. Az alapító-levelek a következő alapítványokra vonatkoznak: 1. Régi alap, értéke 8400 K; 2. Tulkai puszta-alap, ért. 4000 K; 3. Tóth Katalin alap, ért. 4000 K.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-leveleket jóváhagyja és megerősíti. Az alapító-levelekből egy példányt a tiszántúli ref. egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai ref. egyházmegye levéltárába s egyet az árpádi ref. egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

28. A bajji ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik jóváhagyás végett az egyház kezelése alatt levő alapítványok alapító-leveleit három egyező példányban. Az alapító-levelek a következő alapítványokra vonatkoznak: 1. Iskolai pénztár-alap, értéke 600 K; 2. Semsei K. és a bajji egyházfentartási-alap, ért. 1654 K 09 f; 3. Egyházi szegény-alap, ért. 154 K 51 f.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-leveleket jóváhagyja és megerősíti. Azokból egy példányt a tiszántúli ref. egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai ref. egyházmegye levéltárába s egyet a bajji ref. egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

29. A belényesújlaki ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik az egyház kezelése alatt levő „Államkölcsön-alap“ alapító-levelét három egyező példányban jóváhagyás végett.

Mivel ezen alap nem alapítvány természetű, róla alapító-levelet nem kell kiállítani.

30. A borossebesi ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik jóváhagyás végett az egyház kezelése alatt álló következő alapítványok alapító-leveleit három egyező példányban: 1. Molnár Ferenc-alap, értéke 800 K; 2. Malom-alap, ért. 5000 K; 3. Pálfi-alap, ért. 174 K 34 f; 4. Magtár alap, ért. 771 K 26 f; 5. Harang-alap, ért. 40 K; 6. Szabó-alap, ért. 40 K; 7. Pathó-alap, ért. 80 K; 8. Bodocz-alap, ért. 40 K.

A Magtár-alap és Harang-alap nem alapítvány természetűek, azért ezekről alapító-levelet kiállítani nem kell.

A többi alapító-leveleket egyházmegyénk közgyűlése jóváhagyja és megerősíti s azokból egy példányt a tiszántúli ref. egyházkerület levéltárába, egyet a borossebesi ref. egyház levéltárába s egyet a nagyszalontai ref. egyházmegye levéltárába helyez el megőrzés végett.

31. Az erdőhegyi ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik jóváhagyás végett három egyező példányban az egyház kezelése alatt levő következő alapítványok alapító-leveleit: 1. Bakonyi Jánosné-alap, értéke 238 K 32 f; 2. Egyházi- és iskolai-alap, ért. 1941 K 57 f; 3. Joó István-alap, ért. 154 K 57 f; 4. Joó István szószék-alap, ért. 1212 K 16 f; 5. Joó István tan. özv.-alap, ért. 648 K 11 f; 6. Jónás János-alap, ért. 509 K 82 f; Magtári-alap, ért. 1243 K 68 f; 8. Papi-telek alap, ért. 662 K 89 f; 9. Papp Juliánna-alap, ért. 177 K 30 f; 10. Templom-alap, ért. 100 K; 11. Zöldi Ferenc-alap, ért. 415 K 65 f.

Ezen alapok közül az egyházi- és iskolai-alap, a Joó István-alap, a Joó István szószék-alap, a Papp Juliánna-alap, a Templom-alap és a Zöldi

Ferenc-alap nem alapítvány természetűek s azért ezekről alapító-levelet kiállítani nem kell.

A többi alapító-leveleket egyházmegyénk közgyűlése jóváhagyja, megerősíti s azokból egy példányt tiszántúli ref. egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai ref. egyház levéltárába s egyet az erdőhegyi ref. egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

32. A feketegyarmati ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik az egyház kezelése alatt levő következő alapítványok alapító-leveleit három egyező példányban jóváhagyás végett: 1. Kölcsön magtár-alap, értéke 8614 liter búza és 26 K; 2. Orgona-alap, ért. 151 K 51 f; 3. Lelkészi föld kisajátítási-alap, ért. 1260 K — f; 4. Építtetési-alap, ért. 1242 K 70 f; 5. Tanítói földvétel-alap, ért. 2393 K 64 f; 6. Egyházi szegény-alap, ért. 177 K 76 f.

Ezen alapok közül az Orgona-alap, a Lelkészi földkisajátítási-alap, a Tanítói földvétel-alap nem alapítvány természetűek s azért alapító-leveleket nem kell kiállítani.

A többi alapító-leveleket egyházmegyénk közgyűlése jóváhagyja és megerősíti s azokból egy példányt a tiszántúli egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai ref. egyházmegye levéltárába s egyet a feketegyarmati ref. egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

33. A geszti ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik jóváhagyás végett az egyház kezelése alatt álló következő alapítványok alapító-leveleit három egyező példányban: 1. Gróf Teleki Julia-alap, értéke 2000 K; 2. Szegény-alap, ért. 206 K 18 f; 3. Gróf Tisza Lajos-alap, ért. 2000 K; 4. Kisajátítási-alap, ért. 314 K 50 f; 5. Gyenge Judit-alap, ért. 200 K; 6. Takarékmagtár-alap, ért. 1200 K; 7. Biró M. és Erdei Ilona-alap, ért. 139 K 76 f.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-leveleket jóváhagyja és megerősíti s azokból egy pédányt a tiszántúli ref. egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai ref. egyházmegye levéltárába s egyet a geszti ref. egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

34. A gyantai ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik jóváhagyás végett három egyező példányban az egyház kezelése alatt álló következő alapítványok alapító-leveleit: 1. Egyházfentartási-alap, értéke 2057 K 09 f; 2. Orgona-alap, ért. 140 K;

3. Szegény-alap, ért. 230 K ; 4. Harang-alap, ért. 554 K 54 f ; 5. Temető-alap, ért. 665 K 25 f ; 6. Boros Ferenc-alap, ért. 216 K 34 f ; 7. Köteles Mihály-alap, ért. 259 K 62 f ; 8. Boros Sára-alap, ért. 848 K 70 f ; 9. Dusesdi-alap, ért. 2217 K 50 f ; 10. Recsegi Etelka-alap, ért. 583 K 64 f.

Ezen alapok közül az Orgona-alap, Harang-alap, Temető-alap, Boros Ferenc-alap, Köteles Mihály-alap, Boros Sára-alap, Recsegi Etelka-alap nem alapítvány természetűek s azért ezekről alapító-leveleket nem kell kiállítani.

A bemutatott többi alapító-leveleket egyházmegyénk közgyűlése jóváhagyja és megerősíti s azokból egy példányt a tiszántúli ref. egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai ref. egyházmegye levéltárába s egyet a gyantai ref. egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

35. A gyoroki ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik jóváhagyás végett három egyező példányban az egyház kezelése alatt levő következő alapítványok alapító-leveleit : 1. Rózsa P. Ede-alap, értéke 1000 K ; 2. Csák József-alap, ért. 600 K ; 3. Apaffy Mihály-alap, ért. 504 K.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-leveleket jóváhagyja és megerősíti s azokból egy példányt a tiszántúli ref. egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai ref. egyházmegye levéltárába, egyet a gyoroki ref. egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

36. A kisperegi ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik jóváhagyás végett három egyező példányban az egyház kezelése alatt álló következő alapítványok alapító-leveleit : 1. Danka J. és Jantó Klára-alap, ért. 260 K 27 f ; 2. Vigh István egyházfentartási-alap, ért. 220 K 02 f ; 3. Egyházfentartási törzsvagyon, ért. 648 K 98 f ; 4. Egyházi építkezési-alap, ért. 123 K 36 f ; 5. Iskolafentartási-alap, ért. 220 K ; 6. Szegény-alap, ért. 130 K ; 7. Danka I. isk.-alap, ért. 400 K 79 f ; Szondy Margitka-alap, ért. 439 K 54 f ; Korka Ferenc iskolai-alap, ért. 404 K 03 f ; 10. Kovács Bálint templom-alap, ért. 250 K 24 f ; 11. Gulyás Zsuzsánna templom-alap, ért. 312 K 81 f ; 12. Tabajdi József iskola-alap, ért. 2177 K 17 fillér.

Ezen alapok közül a Kovács Bálint templom-alap nem alapítvány természetű s azért nem kell alapító-levelet kiállítani.

A bemutatott többi alapító-leveleket egyházmegyénk közgyűlése jóváhagyja és megerősíti s azokból egyet a tiszántúli ref. egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai ref. egyházmegye levéltárába s egyet a kisperegi ref. egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

37. A németperegi ref. leányegyház felügyelő lelkésze és gondnoka beterjesztik három egyező példányban jóváhagyás végett az egyház kezelése alatt álló következő alapok alapító-leveleit: 1. Egyházfentartási- és építési-alap, ért. 2714 K 22 f; 2. Templomépítési-alap, ért. 882 K 85 f.

Ezen alapok egyike sem alapítvány természetű, azért ezekről nem kell alapító-leveleket kiállítani.

38. A komádii ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik jóváhagyás végett három egyező példányban az egyház kezelése alatt álló következő alapítvány alapító-levelét: Kárász—Zilahy-alap, értéke 1072 K 10 f.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-levelet jóváhagyja és megerősíti. A három példányból egyet a tiszántúli egyházkerület levéltárába egyet a nagyszalontai ref. egyházmegye levéltárába, egyet a komádii ref. egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

39. A körösszegapátii ref. lelkész és gondnok beterjesztik jóváhagyás végett három egyező példányban az egyház kezelése alatt levő következő alapítványok alapító-leveleit: 1. Gróf Csáky Antal-alap, értéke 200 K; 2. Gróf Csáky Petronella-alap, értéke 3000 korona.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-leveleket nem hagyja jóvá. Utasítja a presbytériumot, hogy a gróf Csáky Antal-alapítványról készítsen az egyházkerület által kiadott utasításnak megfelelő alapító-levelet, a gróf Csáky Petronella-alapítvány alapító-levelében pedig tüntesse ki, hogy a jövedelem azon részét, mely az alapító-levélben kikötött kiadás után fennmarad, kinek a rendelkezése alapján s mire fordítja?

40. A mezőgyáni ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik jóváhagyás végett három egyező példányban az egyház

kezelése alatt álló következő alapítvány alapító-levelét: Szegény iskolás gyermekek tankönyv alapja, értéke 200 K.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-levelet jóváhagyja és megerősíti. A három példányból egyet a tiszántúli ref. egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai ref. egyházmegye levéltárába, egyet a mezőgyáni ref. egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

41. A nagyzerindi ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik három egyező példányban jóváhagyás végett az egyház kezelése alatt álló következő alapítványok alapító-leveleit: 1. Kertész G. és neje alap, értéke 200 K; 2. Vida Mária-alap, ért. 1065 K 69 f; 3. Balogh-alap, ért. 701 K 64 f; 4. Bányai Mihály-alap, ért. 50 K; 5. Tabajdi D. és neje alap, ért. 200 K.

A Bányai Mihály-alap nem alapítványi természetű s azért arról alapító-levelet nem kell kiállítani. A bemutatott többi alapító-leveleket egyházmegyénk közgyűlése megerősíti és jóváhagyja s azokból egy példányt a tiszántúli ref. egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai ref. egyházmegye levéltárába, egyet a nagyzerindi ref. egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

42. A pankotai református egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik jóváhagyás végett három egyező példányban az egyház kezelése alatt álló következő alapítvány alapító-levelét: Simon Bálint és neje alap, értéke 200 korona.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-levelet jóváhagyja és megerősíti. A három példányból egyet a tiszántúli református egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai református egyházmegye levéltárába, egyet a pankotai református egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

43. A lippai református egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik három egyező példányban jóváhagyás végett az egyház kezelése alatt álló következő alapítványok alapító-leveleit: 1. Temető-alap, értéke 359 korona 89 fillér; 2. Templom-alap, értéke 2563 korona 57 fillér; 3. Szegény- és árva-alap, értéke 1391 korona; 4. Ezeréves-alap, értéke 6297 korona 77 fillér.

A Temető- és Templom-alapok nem alapítványi természetűek, azért ezekről alapító-levelet nem kell kiállítani.

A bemutatott másik két alapító-levelet egyházmegyénk közgyűlése jóváhagyja és megerősíti s azokból egy példányt a tiszántúli református egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai református egyházmegye levéltárába s egyet a lippai református egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

44. A remetei református egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik három egyező példányban az egyház kezelése alatt álló következő alapítványok alapító-leveleit: 1. Magtár-alap, értéke 20 köböl búza, 30 köböl tengeri; 2. Szegény- és árva-alap, 156 korona.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutetott alapító-leveleket jóváhagyja és megerősíti, azokból egy példányt a tiszántúli református egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai református egyházmegye levéltárába s egyet a remetei református egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

45. A sarkadi református egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik három egyező példányban jóváhagyás végett az egyház kezelése alatt álló következő alapítványok alapító-leveleit: 1. Kétegyházai takarékmagtár-alap, értéke 4887 korona 70 fillér; 2. Boldog Zsuzsánna-alap, értéke 345 korona 17 fillér; 3. Dobay János-alap, értéke 9 darab sarkadvidéki takarékpénztári részvény és 80 korona 59 fillér; 4. Veres Sándor-alap, értéke 709 korona 84 fillér; 5. Temető-alap, értéke 613 korona 92 fillér; 6. Képiró Zsuzsánna-alap, értéke 276 korona 98 fillér; 7. Harang-alap, értéke 929 korona 24 fillér; 8. Orgona-alap, értéke 5563 korona 65 fillér; 9. Regále-alap, értéke 3104 korona 06 fillér; 10. Hagyomány-alap, értéke 3350 korona 42 fillér; 11. Osváth Imre-alap, értéke 420 kor. 51 fillér; 12. Veres Albert-alap, értéke 331 korona 66 fillér; 13. Zakar Ferencz-alap, értéke 611 korona 56 fillér; 14 Fenyér-alap, értéke 6325 korona 16 fillér és 86 kat. hold 858 □-öl föld; 15. Szegény- és árva-alap, értéke 5548 korona 13 fillér; 16. Csutha—Képiró-alap, értéke 420 korona 76 fillér. 17. Zakar János-alap, értéke 343 korona 90 fillér; 18. Szigeti földvétel-alap, értéke 816 korona 21 fillér és 24 kat. hold 284 □-öl föld; 19. Nagy Ferenc-alap, értéke 174 korona 13 fillér; 20. Trajánovics Ágoston-alap, értéke 114 korona 84 fillér.

Ezen alapok közűl a Temető-, Harang-, Orgona-, Fenyér-, Szigeti földvétel-alapok nem alapítványi természetűek s azért ezekről alapító-leveleket nem

kell kiállítani. A Szegény- és árva-alap alapító-levelét egyházmegyénk közgyűlése nem hagyja jóvá, hanem útasítja a presbytériumot, hogy ezen alapítványról új alapító-levelet állítson ki úgy, hogy a mostan bemutatott alapító-levél harmadik pontjának harmadik kikezdésében csak az első mondat maradjon meg, a kikezdés többi része elhagyandó. A többi bemutatott alapító-leveleket egyházmegyénk közgyűlése jóváhagyja és megerősíti, ezekből egy példányt a tiszántúli református egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai református egyházmegye levéltárába s egyet a sarkadi református egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

46. A szemlaki református egyház lelkésze és gondnoka beterjeszti jóváhagyás végett három egyező példányban az egyház kezelése alatt levő következő alapítvány alapító-levelét : Schilling Frigyes-alap, értéke 2282 korona 40 fillér.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-levelet jóváhagyja és megerősíti, a három példányból egyet a tiszántúli református egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai református egyházmegye levéltárába, egyet a szemlaki református egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

47. A szentleányfalvai református egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik jóváhagyás végett három egyező példányban az egyház kezelése alatt álló következő alapítványok alapító-levelét : Templom-, harang-, óra-alap, értéke 171 korona 08 fillér.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-levelet jóváhagyja és megerősíti. A három példányból egyet a tiszántúli református egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai református egyházmegye levéltárába s egyet a szentleányfalvai ref. egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

48. A tenkei református egyház lelkésze és gondnoka beterjeszti három egyező példányban jóváhagyás végett az egyház kezelése alatt álló következő alapítványok alapító-leveleit : 1. Lelkész kisajátítási-alap, értéke 1079 korona 54 fillér ; 2. Fitanítói kisajátítási-alap, értéke 486 korona 10 fillér ; 3. Leánytanítói kisajátítási-alap, értéke 433 korona 52 fillér ; 4. Szegény-alap, értéke 110 korona 20 fillér.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-leveleket jóváhagyja és megerősíti s azokból egy példányt a tiszántúli református egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai református egyházmegye levéltárába, egyet a tenkei református egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

49. Az ugrai református lelkész és gondnok beterjesztik három egyező példányban jóváhagyás végett az egyház kezelésében levő következő alapítványok alapító-leveleit: 1. Szegény-alap, értéke 657 korona 88 fillér; 2. Adócsökkentési-alap, értéke 317 korona 92 fillér; 3. Orgona-alap, értéke 523 korona 83 fillér; 4. Harang-alap, értéke 25 korona.

Az Orgona- és Harang-alap nem alapítványi természetűek s azért ezekről nem kell alapító-levelet kiállítani.

A másik két alapító-levelet egyházmegyénk közgyűlése jóváhagyja, megerősíti s azokból egy példányt a tiszántúli református egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai református egyházmegye levéltárába s egyet az ugrai református egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

50. A belényessonkolyosi református lelkész és gondnok beterjesztik jóváhagyás végett három egyező példányban az egyház kezelése alatt levő s a következő alapítványokra vonatkozó alapító-leveleket: 1. Egyházfentartási-alap, értéke 692 korona 32 fillér; 2. Takarékmagtári-alap, értéke 11,638 liter búza; 3. Szegény- és árva-alap, értéke 37 K 62 f; 4. Lelkészlakásépítési-alap, értéke 1347 korona 51 fillér; 5. Iskola- és énekvezéri lakásépítési-alap, értéke 674 korona 16 fillér.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-leveleket jóváhagyja és megerősíti. Ezek közűl egy példányt a tiszántúli református egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai református egyházmegye levéltárába s egyet a belényessonkolyosi református egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

51. A jánosfalvai református l. egyházfelügyelő lelkésze és gondnoka beterjesztik három egyező példányban jóváhagyás végett az egyház kezelésében levő következő alapítványra vonatkozó alapító-levelet: Egyházfentartási alap, értéke 454 korona 16 fillér.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott alapító-levelet jóváhagyja s a három példányból egyet a tiszántúli református egyházkerület levéltárába, egyet a nagyszalontai református egyházmegye levéltárába s egyet a jánosfalvai református egyház levéltárába helyez el megőrzés végett.

52. A tenkei református egyház lelkésze és gondnoka beterjesztik három egyező példányban jóváhagyás végett az egyház kezelése alatt álló következő alapítvány alapító-levelét: Egyházfentartási alap, értéke 379 korona 38 fillér.

Ezen alap nem alapítványi természetű s így erről nem kell alapító-levelet kiállítani.

53. Egyházmegyei tanítói Segély-egyesület elnöke beterjeszti a vallás- és közoktatásügyi minisztérium által a Segély-egyesületnek örök tőkéül adott 1000 korona elhelyezéséről és kamatai felhasználásáról szóló kimutatást, mely szerint 500 korona Veres Sándor feketegyarmati és ugyancsak 500 korona Dezső Mojsza tamáshidai lakosoknak van jelzálog biztosíték mellett kiadva. Az évi 80 korona kamatjövedelmet az egyesületi alapszabályok útasítása szerint jelenben 34 segélyezett tag között osztotta ki a vezetőség egyenlő arányban.

Egyházmegyénk közgyűlése segélyegyesületi elnök kimutatását a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium által az egyesület céljaira adományozott 1000 korona elhelyezéséről és kamatainak felhasználásáról jóváhagyó tudomásúl veszi s a tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatala útján felterjeszti a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumhoz.

54. Sulyok István bihari esperes, — mint a nagyváradi tanítónőképző-intézet igazgatótanácsának elnöke, — megküldi esperesi hivatalunkhoz egyházmegyénk közgyűlése elé terjesztés, tudomásúl vétel és jóváhagyás végett az igazgatótanács 1910. augusztus 31-iki gyűlése jegyzőkönyvének 6. és 7. számú, s az 1911 március 9-iki gyűlése jegyzőkönyvének 3. számú határozatait, melyek a tanítónőképző és a leányinternátus 1910—11. tanévi költségelőirányzatait, a számvizsgáló jelentését, mindkét intézet alapítványait, számadása végső tételeit s a pénztárnoknak és az igazgatónőnek adott felmentvényt foglalják magukban következőleg:

„*Kivonat*

a nagyváradi református tanítónőképző-intézet igazgatótanácsának 1910. évi augusztus hó 31-én tartott gyűlése jegyzőkönyvéből.

6. szám. Elnök tisztelettel jelenti, hogy az 1910—1911. iskolai évre a tanítónőképző-intézet költségvetését elkészítette, és pedig következőleg:

A nagyváradi református tanítónőképző költségelőirányzata az 1910—1911. iskolai évre.

I. Szükséglet.

Személyi kiadás.

1. Sáfrány Lajos	fizetése	K	3200	
	igazgatói járúléka	„	400	
	I—II. korpótléka .	„	400	
	lakbére	„	700	= 4,700
2. özv. Bögös Lajosné	fizetése	„	2600	
	I. korpótléka . .	„	200	= 2,800
3. Vozáry Ilona	fizetése	„	2600	
	I. korpótléka . .	„	200	= 2,800
4. Cseplák Vilma	fizetése	„	2400	= 2,400
5. Ritókh István	fizetése	„	2400	
	lakbére	„	560	= 2,960
6. Varga Dezső	fizetése	„	2000	
	lakbére	„	490	= 2,490
7. Török Erzsébet	fizetése	„	1000	1,000
8. Berenkey Árpád	óradíja	„	1700	1,700
9. Kiss Károly	óradíja	„	800	800
10. Szolga	fizetése	„	600	600
	Összesen:	K		22,250

Dologi kiadás.

1. Nyugdíj járulék	K	2,000	
2. Fűtés és világítás	„	1,000	
3. Felszerelés	„	1,000	
4. Könyvtár	„	300	
5. Irodai szükségletek	„	400	
6. Adó, tűzbiztosítás	„	100	
7. Előre nem láthatókra	„	150	
8. Kölcsön törlesztése	„	4,615	= 9,565
Személyi és dologi összesen:	K		31,815

II. Fedezet.

1. Pénztári maradvány	K	2442·79
2. Államsegély 1911 januártól—augusztusig.	„	6666·64
3. Egyházkerületi segély 1911 januártól—aug.-ig	„	3333.36
4. Egyházmegyék segélye	„	2000·—
5. Internátustól segély	„	2000·—
6. Internátustól pótlás 1909—10-re	„	666·72
7. Tandíj 120 növendék után	„	9240·—
8. Vegyesekből	„	500·—
Összesen :	K	26,849·51

III. Mérleg.

Kiadás	K	31,815·—
Bevétel	„	26,849·51
Hiány :	K	4,965·49

A 4965·49 korona hiányt, ha arra az elnökség fedezetet nem találna, végső esetben az internátus fedezi. Kéri elnök, hogy az előterjesztett költségelőirányzatot igazgatótanács fogadja el.

Igazgatótanács az előterjesztett költségelőirányzatot elfogadja, egyben elrendeli, hogy az egy példányban az egyházkerülethez felterjesztessék, egy példányban az intézet pénztárosának kiadassék

Kmf.

Sulyok István, elnök. *Ritókh István*, h. igazgató, jegyző".

„*Kivonat*

a nagyváradi református tanítónőképző-intézet igazgatótanácsának 1910. évi augusztus hó 31-én tartott gyűlése jegyzőkönyvéből.

7. szám. Elnök felhívja internátusi igazgatónőt, hogy az 1910—1911. iskolai évi internátusi költségvetést terjessze elő. — Özv. Bögös Lajosné internátusi igazgatónő felolvassa a következő költségvetési tervezetet :

A nagyváradi református leányinternátus költségelőirányzata az 1910—1911. iskolai évre.

I. Szükséglet.

a) *Személyi kiadás :*

1. Igazgatónő évi fizetése	K	2000
2. Orvos tiszteletdíja	„	300
3. Két nevelőnő évi fizetése	„	1200

4. Betegápoló évi fizetése	K	450	
5. Házvezetőnő évi fizetése	„	540	
6. Alkalmazottak fizetése	„	2000	= 6490

b) *Dologi kiadás:*

1. Háztart. élelmi szerek 82 növ. à 290 kor.	K	23,780	
2. Tüzelő anyag	„	2000	
3. Világítás	„	1200	
4. Épület fenntartása	„	400	
5. Beszerzések	„	500	
6. Adó, biztosítás	„	140	
7. Házbér egyháznak (harangozó)	„	240	
8. Posta, irodai szerek	„	100	
9. Szünidei átalány (3 személy)	„	220	
10. Előre nem látott	„	120	
11. Kölcsön törlesztés	„	4615	= 33,315
Személyi és dologi együtt:	K		39,805

II. Fedezet.

a) Ellátási díjak:

1. 46 növendék	à 500 korona	K	23,000			
2. 28 „	à 400 „	„	11,200			
3. 6 „	à 300 „	„	1800			
4. 1 „	à 250 „	„	250			
5. 1 „	à 600 „	„	600	=	36,850	
b) Orvos-díj, bútorhasználat 82 növendék à 14 korona		K	1148			
c) Mosás: 70 növ. à 20 korona . . .		„	1400			
d) Zeneszerek használatáért		„	500	=	3,048	
Összes fedezet:		K			39,898	

III. Egyenleg.

Bevétel	K	39,898	
Kiadás	„	39,805	
Maradvány:	K	93	

Igazgatótanács özv. Bögös Lajosné által előterjesztett költségvetést elfogadja, egyben elrendeli, hogy az egy példányban a pénztárosnak kiadassék.

Kmf.

Sulyok István,
elnök.

Ritókh István,
h. igazgató, jegyző".

Kivonat

a nagyváradi református tanítónőképző-intézet igazgatótanácsának 1911. évi március hó 9-én tartott gyűlése jegyzőkönyvéből.

3. szám. Elnök előterjeszti a múlt évi számadás adatait. Felhívja Ritókh István h.-igazgatót, hogy Zakar Béla számvizsgáló jelentését olvassa fel; a jelentés szószerint a következő:

„Nagytiszteletű Esperes úr!

Van szerencsém mellékelve a református tanítónőképző 1909—1910. évi számadásait átvizsgálva megküldeni; miután azokat átnéztem s rendben találtam, indítványozom, hogy a felmentvény úgy Füredy László pénztáros úrnak, valamint özv. Bögös Lajosné igazgató úrnőnek megadassék.

Az általam betekintett takarékpénztári könyvecskékben a számadás kapcsán kimutatott fedezet megvan.

Nagyvárad, 1910 december 20.

Alázatos szolgája

Zakar Béla".

Elnök jelenti, hogy a számadást ő is átnézte s rendben találta.

I. Múlt évi határozat alapján a pénztáros az alapítványokat elkülönítetten tüntette ki. Felolvassa elnök az alapítványokról szóló jelentést, mely szerint a tanítónőképző-intézetet illető alapítványok: 1. Zsigó Endréné-alapítvány a Nagyváradi Hitelbanknál 720. sz. a. elhelyezett takarékpénztári betétkönyv szerint 1177 korona 52 fillér; 2. Sulyok István-alapítvány ugyanott 1062. sz. alatt elhelyezett takarékpénztári betétkönyv szerint 324 kor. 40 fillér; 3. Telegdy Józsefné-alapítvány ugyanott 1207. sz. a. elhelyezett takarékpénztári betétkönyv szerint 214 korona 30 fill; 4. Katona Erzsike-alapítvány ugyanott 1321. sz. a. elhelyezett takarékpénztári betétkönyv szerint 105 korona 60 fillér; 5. Reiner Gyula hagyatékából 1781. sz. a. elhelyezett takarékpénztári betétkönyvön 860 korona. Összesen 2681 korona 82 fillér. Kijelenti elnök, hogy a Reiner Gyula hagyatékából nyert 860 korona alapítvány természetű lesz, de most még ne hozzon az igazgatótanács ez ügyben véghatározatot, kezeljük újabb intézkedésig úgy, mint alapítványi összeget.

A tanítónőképző-intézet bevétele 25,936 korona 65 fillér. Kiadás 23,493 korona 86 fillér. Maradvány 2442 korona 89 fillér. Pénztáros 2 fillérrel kevesebbet tüntet ki, de a tévedést ő maga észrevette. Amennyiben a tanítónőképzőre vonatkozó számadások szabályszerűen átvizsgáltattak, indítványozom, hegy a felmentés

Füredy László pénztárosnak s törvényes örökösének megadassék, de a 2 fillér többlet jövő évi számadás során a maradványhoz számítva, előjegyzésbe vétessék.

Jelenti elnök, hogy Sáfrány Lajos igazgató az 1909. évben tévedésből 125 koronával több lakbért vett fel, mint illette volna ; a 125 koronát özv. Sáfrány Lajosné az intézetnek megtérítette.

Jelenti továbbá elnök, hogy az államsegélyre vonatkozó számadások nyugtái a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjesztettek. Egyidejűleg azt is kérte elnök, engedje meg a miniszter, hogy a Sáfrány Lajos névre kiútalt fizetéskiegészítési államsegélyt 1910. évi december hó 1-től dologiakra fordíthassa az intézet.

II. Az internátusi számadásnak két része van : egyik a pénztáros által kezelt összegek elszámolása, másik az igazgatónő által havonként beterjesztett számlák elbírálása. Özv. Bögös Lajosné internátusi igazgatónő 1910. évi április havi számadásában 40 fillér különbözet találtatott, tehát nevezett a 40 fillér megtérítésére kötelezendő. Az alapítványok itt is külön tüntettettek ki, az áthozatok az előző évről pontosak. 1. Ritoók-alapítvány a Nagyváradi Takarékpénztár 5656. sz. betétkönyve szerint 5151 korona 82 fill. ; 2. Nagy Imre-alapítvány a Keresk. Ip. Term. H.-bank 22,442. sz. betétkönyve szerint 253 korona 01 fillér ; 3. Tisza Kálmán-alapítvány ugyanott 23,246. sz. a. elhelyezett takarékpénztári betétkönyv szerint 3088 korona 28 fillér. Összesen 8492 korona 34 fillér.

Ezen alapítványokat nem volna kívánatos igénybe venni addig, míg nem fedezik teljesen egy internátusi növendék ellátását. Csak a Nagy Imre alapítványt nem kell tovább tőkésíteni, mert ennek a kamata az alapító szerint minden évben a legjobb vallástanulónak adandó ki ; elnök eddig azért növelte, hogy a kamat legalább 10 koronát kitegyen.

Pénztáros kezéhez befolyt 32,456 korona 68 fillér. Kiadás volt 3640 korona 88 fillér. Maradvány 28,815 korona 80 fillér. Alapítványok összegével együtt az internátus összes készpénze : 37,308 korona 14 fillér.

Az internátus megtakarított 28,815 korona 80 fillérnyi tőkéje félre teendő ; az volna ugyanis kívánatos, hogy növeltessék egy oly tőke, amely a nagy építési kölcsön (80,000 korona 5·75% annuitás) kamatját biztosítja. Ha a növelendő alaptőkére nem lesz az intézet rászorúlva, akkor lehet vele rendelkezni más módon is. Kívánatos volna t. i. az internátus fejlesztése, honnan minden évben 20—30 folyamodót kell visszaútasítani.

Igazgatótanács özv. Bögös Lajosné internátusi igazgató és Füredy László pénztáros és nevezettek törvényes örökösei részére

a felmentést, a szokásos fenntartással, megadja, elnöknek az alapítványok és az internátus alaptőkéje kezelése tárgyában tett javaslatait elfogadja. A számadásokra vonatkozó határozat a fenntartó egyházmegyéknek és a pénztárosnak megküldendő.

Kmf.

Sulyok István,
elnök.

Ritókh István,
h. igazgató, jegyző".

Egyházmegyénk közgyűlése a tanítónőképző és a leányinternátus folyó tanévi költségelőirányzatait alapjaik kimutatását tudomásúl veszi ; a pénztárnok és az igazgatónő részére a felmentvény megadásához — a szokott fenntartással — a maga részéről is hozzájárúl.

55. Tóth János nyégerfalvai felügyelő-lelkészt egyházmegyénk közgyűlése 79—1910. sz. a. hozott határozatával javaslat készítéssel bízta meg arra nézve, hogy a belényesvidéki szórványok bevonásával közalapi és kongrua segítséggel miként lehetne Nyégerfalván missiói lelkészi állást létesíteni. Felügyelő-lelkész a megbízásnak eleget tett s jelentését közgyűlésünkhöz beterjesztette. E szerint Nyégerfalván a felekezeti iskola fentartása mellett lelkészi állás szervezése szinte legyőzhetetlen akadályokba ütközik. Az egyház maga is, 40—45 adófizető tagja is szegény s saját erejökből a lelkész számára telket sem tudnak venni, annál kevésbé lakását felépíteni s fizetésére sincs semmi fedezetük. Pedig az egyház jól felfogott érdekében a jelen állapoton változtatni kellene ; állandó tanítója az egyháznak évek óta nincs, a folyó tanévben is háromszor volt változás, közben hosszabb ideig tartó szünetekkel, ami mind az istenitiszteletek megtartására, mind a tanításra gátlólag hatott.

A nyégerfalvai egyház tagjai a megoldás egyetlen módjának azt tartják, ha iskolájukat államosítanák. Ezen esetben a felszabadúló iskolai épület lelkészi lakásúl szolgálna, énekvezér az állami tanító lenne 100 korona évi díj mellett, lelkész fizetéséhez pedig évi 500 koronával járúlna az egyház.

Egyházmegyénk közgyűlése felügyelő lelkész jelentéséből sajnálattal látja, hogy a nyégerfalvai egyház semmiféle olyan anyagi alappal nem rendelkezik, mely a lelkészi állás felállítását lehetővé tenné. Ily körülmények közt ezen tetemes költséget igénylő cél elérése nem lehet egy-két év munkája. Az alapozást maguknak az egyháztagoknak kell megkezdeni. A lelkesedés nagy tettek végrehajtására, különösebb

áldozatok meghozatalára sarkalja a híveket. Igyekezzenek pénz- és gabonaadományokból tőkét gyűjteni s ezt gyümölcsöztetni, gyarapítani. Ha az alap számba vehető összegre emelkedik, készítsék el a lelkészi lakás tervét és költségvetését s a hiányzó összeg fedezésére kérhetnek közalapi tőkesegélyt, akkor t. i., mikor a közalap végrehajtó-bizottsága a már tárgyalás alatt levő kérvények elintézése után a kérvényezésre új ciklust nyit.

Egyházmegyénk közgyűlése az iskola államosítását ellenzi. ez legalább meg van s ennek tanítója, ha megszakításokkal is, tanítja a tankötelesekét s végzi az istenitiszteleteket, de az iskola feladásával még mindig nincs biztosítva a lelkészi állás felállítása, 500 korona fizetés a lelkésznek nem elég s ma már a kongrua kieszközlése is sok nehézséggel jár, kivált csekély lélekszámmal biró új egyházak részére.

Azon reményben van egyházmegyénk közgyűlése, hogy a nyégerfalvai egyház tagjainak kitartása és buzgó áldozatkészsége a nehézségek dacára sem fog lankadni s viszont számot tarthatnak arra, hogyha ők mindent megtesznek céljuk elérésére s eredményt mutatnak fel, mindazon munkájukban, melyhez felsőbb hatósági segítség szükséges, egyházmegyénk támogatása elmaradni nem fog.

56. Az egyházmegyei lelkészi gyámintézeti választmány 1911. évi április hó 5-én tartott gyűlése 8. számú határozatával az országos reform. lelkészegyesület árvaháza (Kálvineum) részére a humanus célra tekintettel 500 (ötszáz) koronát szavazott meg.

Egyházmegyénk közgyűlése a választmány határozatát jóváhagyja s a gyámintézeti elnököt az utalványozás eszközlésére felkéri.

57. Az egri ref. egyház képviseletében dr. Lipcsey Péter főgondnok és Tóth István lelkész templom- és iskolaépítésre segélyért folyamodnak egyházmegyénk közgyűléséhez s egyúttal annak kimondását kérik, hogy az egri egyháznak nevezett célra kibocsátandó gyűjtő-íveit kebelbeli gyülekezeteink presbyteriumainak és egyháztagjainak támogatásába ajánlja.

Egyházmegyénk közgyűlése nincs azon helyzetben, hogy az egri ref. egyháznak templom- és iskolaépítésre segélyt nyujthasson, mert e célra semmiféle alappal, fedezettel nem rendelkezik, a kibocsátandó

gyűjtő-ívet azonban gyülekezetei presbyteriumainak és egyháztagjainak munkás szeretetébe és támogatásába készséggel ajánlja.

58. A mezőgyáni egyház lelkésze és gondnoka útján harmadik iskolája telkének megvétele- és felépítéséből eredt nagy terheire tekintettel a „Népiskolák tőkesegély alapja"-ból 8500 korona tőkesegélyt kér. Kérelmét azzal indokolja, hogy az új iskola felállítására a hatóság kényszerítette (1—2. sz. melléklet); a telekvétel és építkezés 17,000 koronába került, ezt a nagy összeget kölcsönből állította elő s az adósság fedezésére minden pár után 16 korona személyi és 8%-os pótadót vetett ki; a kettő együtt az állami egyenes adó 150%-át teszi; a teljesen vagyontalan egyháztagok adója behajthatatlannak mutatkozik annyira, hogy 4500 korona teljesen bevehetetlen lesz; a súlyos teher alatt roskadozó nép az iskola államosítását követeli. E törekvésnek csak úgy lehetne gátat vetni, ha az egyházi felsőbb hatóság népiskolai tőkesegély engedélyezésével könnyítene az egyháztagok túlságos nagy terhén. A kérvény felszerelése teljes és szabályszerű. A presbyterium és egyházközségi közgyűlés csatolt határozatai szerint (6, 7. sz. alatt) a tőkesegély évi 1½% törlesztésére 32 éven keresztül kötelezi magát az egyház. Mellékelve van az építkezésre vonatkozó „Jelentő-lap" is.

Egyházmegyénk közgyűlése a törekvő mezőgyáni egyházat súlyos terheire tekintettel 4500 korona népiskolai tőkesegélyre melegen ajánlja s kérvényét pártolólag terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre.

59. A körösszegapátii egyházhoz tartozó Körmösd-pusztán lakó Dömény Zoltán állami iskolai gondnok esperesi hivatalhoz beadványt intéz, melyben elpanaszolja egyházi tekintetben való nagy elhagyottságukat; gyermekeik vallás- és énektanítás nélkül nőnek fel, pedig — tudomása szerint — ezeknek tanításaért a körösszegapátii lelkész kap évi 80 koronát, melyet átad a körmösdi állami tanítónak, aki meg gör. kel. vallású lévén, nem tanítja, de nem is taníthatja vallástanra a mi gyermekeinket; intézkedést kér e tekintetben; továbbá azon óhajtását fejezi ki, hogy a körösszegapátii lelkész menjen ki hozzájuk kéthetenként istentisztelet tartása s a rendes alkalmakkor délután úrvacsoraosztás végett.

Egyházmegyénk közgyűlése ezen egyoldalú beadvány alapján nem alkothat magának tiszta képet a valódi tényállásról; ugyanazért Dömény Zoltán levelét az esperesi hivatal útján átteszi a körös-

szegapáti presbyteriumhoz azon felhívással, hogy arra vonatkozó jelentését 15 nap alatt terjessze be az esperesi hivatalhoz a Körmösd-pusztai református lelkek és tankötelesek számának kimutatásával; esperest pedig felkéri a megismert tények alapján a további intézkedések megtételére.

60. Kassay Béla és Fráter Emil számvevőszéki tagok, mint egyházmegyei kiküldöttek a 60—1910. sz. egyházmegyei határozat értelmében Feketetóton a ref. egyházi magtár-alap ügyében eljártak s jelentésüket a folyó évi március hó 28-án a helyszínen felvett s közgyűlésünkhöz beterjesztett presbyteri jegyzőkönyvbe foglalták össze. Eszerint a magtáradósok tartozásairól szóló iratokat az 1910. évi számadás alapján a presbyteriummal együtt átvizsgálták s megállapították, hogy teljesen bevehetetlen tartozás 2 adósnál 156 kgr. búza és 404 kgr. tengeri; kétes, de még nem reménytelen követelés 1 adósnál 674 kgr. tengeri; magtári vagyon 183 mm. 66 kgr. búza és 141 mm. 58 kgr. tengeri, melyből készletben van mintegy 50 mm. búza és 40 mm. tengeri.

A presbyterek az egyháztanács (1899 dec. 31—5. jkvi sz.) és az egyházközségi közgyűlés (1900 jan. 1—3. jkvi sz.) által elfogadott s csatolt magtári alapszabállyal igazolják, hogy ők ezen magtárt az egyháztagok külön megterhelésével létesítették a lelkész 11 mm. búza, 11 mm. tengeri és 100 korona pénzbeli javadalmának fedezésére s ha az egyházmegye kívánságára a tőkét 25 mm. búzára és 25 mm. tengerire szállítják le, az évi jövedelemből az előírt szükségletet előállítani nem tudják, ugyanazért közgyűlésünk beleegyezését kérik ahoz, hogy az alapot jelenlegi állományában fentarthassák.

Az egyházmegyei kiküldöttek felvilágosításai után mégis abban állapodtak meg, hogy a magtári tőke természetben 100 mm. búza és 100 mm. tengeri legyen, az alap többi részét az 1910. és 1911. években beszedik és pénzzé teszik s a befolyó összeget, mint az alap pénztőkéjét, takarékpénztárba helyezik; az évi jövedelemből — az eddig 25%-os kamat helyett 20%-ot számítva — a lelkész gabona- és készpénzfizetését kiadják, a fennmaradó részt pedig a takarékpénztári tőkéhez csatolják.

A presbyterium ünnepélyesen igéri, hogy a magtár kezelésére különös gondot fordít s azt elveszni nem engedi.

Az 1 mm. 56 kgr. búza- és 4 mm. 04 kgr. tengeri tartozást, mint bevehetetlen adósságot — törli, a 6 mm. 74 kgr. tengeriből álló kétes tartozást az 1911. év folyamán behajtani vagy legalább megfelelő kezesek által biztosítani törekszik a presbyterium.

Egyházmegyei közgyűlésünk a feketetóti magtári tőkét a beterjesztett igazolás elfogadásával a feketetóti ref. egyházközség által az egyházi közteher megváltására az egyháztagok külön megterhelésével létesített alapnak jelenti ki. (Egyh. törv. III. t.-c *b*) 3-ik bekezd. 101. lap.)

Az alapszabályt a következő módosításokkal hagyja jóvá :

a) az alap gabonából és pénzből áll. A gabonatőke állaga 100 mm. búzánál és 100 mm. tengerinél nagyobb nem lehet, az ezen felül levő részt pénzzé kell tenni, sőt a 100 mm. búza és 100 mm. tengeritőkéből is azon készletet, melyet kellő biztosíték mellett természetben kiadni nem tudnak ; a pénztőkét takarékpénztárilag vagy az egyházkerület által megállapított szabályzat szerint kezeljék, ennek jövedelmét is felhasználhatják az előírt célra ;

b) a természetben kiadott kölcsöntőkét pénzértékben állítsák be a kötvénybe a gabona folyó ára szerint. Az így előálló pénztőke után csak 8%-os kamatot lehet venni, ezenfelül kezelési költség címén legfölebb még 2%-ot számíthatnak. Az adósok ezen módozat mellett is fizethetik természetben a kamatot, ha ők ezt magukra nézve előnyösnek tartják, de az egyház az országos törvény rendelkezéseitől el nem térhet.

A pénz és gabona tőke jövedelméből a törvényes kamatláb alkalmazásával is kitelik az évi szükséglet.

Az 1 mm. 56 kgr. búza- és 4 mm. 04 kgr. tengeritőkének, mint behajthatatlan követelésnek leírását tudomásúl veszi ugyan egyházmegyei közgyűlésünk, de kötelezi a feketetóti presbyteriumot, hogy ezen alap és jövedelme felett őrködni tartsa állásából folyó kötelességének, mert többé beleegyezését semminemű tőketörléshez nem adja, hanem a bevehetetlen adósságot a presbyterium gondatlanul gazdálkodó tagjain hajtja be.

Egyebekben a jelentést helyeslőleg veszi tudomásúl közgyűlésünk.

61. A zsadányi ref. egyház még a múlt évi őszi egyházmegyei közgyűléshez folyamodott a harmadik tanítói lak és tanterem részére megvásárolt telek vételének jóváhagyásáért. Egyházmegyei közgyűlésünk 73. szám alatt hozott határozatával a vételt jóvá-

hagyva, utasította presbyteriumot, hogy mutassa ki, miből és miként akarja fedezni a vételárat s a tervezetet kellő előzetes eljárás után ide terjessze fel jóváhagyás végett. A presbyterium ezen határozatra felterjeszti most a múlt év augusztus 21-én tartott presbyteri s ugyanazon hó 27-én tartott egyházközségi közgyűléseknek egyhangúlag hozott azon határozatát, hogy a telekvétel s a tanítóilak és tanterem felépítésére szükséges tízezer koronát rendkívüli egyházi adóból akarja fedezeni, olyformán, hogy minden önálló gazda fizet tíz koronát, minden házzal biró gazda négy koronát és az állami adó 100%-át. Ilyen fedezet mellett a tízezer koronát kölcsönvenné a biharzsadányi hitelszövetkezettől, öt év alatt leendő visszafizetésre hatos % mellett.

Kéri erre az egyházmegye jóváhagyását.

Egyházmegyénk közgyűlése mielőtt a kölcsön engedélyezése felett érdemlegesen döntene, utasítja a zsadányi ref. egyház presbyteriumát, hogy sürgősen készíttesse el a tervezett tanítói-lak és tanterem építési tervét és költségvetését. Ezek alapján mutassa ki, hogy a telekvételre s az építkezésre mennyi összegre van szüksége. A szükséges összegnek rendkívüli egyházi adóból leendő fedezésére dolgozzon ki részletes tervezetet, amelyben pontosan ki legyen tüntetve a teher teljes letörlesztéséig az évi bevétel és kiadás.

Mindezeket tárgyaltassa az egyházközségi közgyűléssel s aztán terjessze fel ide jóváhagyás végett.

. Egyházmegyénk közgyűlése felhatalmazza esperest és az egyházmegyei építtető bizottságot, hogy ha a terveket a kivitelre jóknak találja, az építkezésre a felhatalmazást adja meg.

Az elnökséget pedig felhatalmazza, hogy ha a rendkívüli egyházi adókulcs és törlesztési tervezet a követelményeknek meg fog felelni, azokat az egyházmegye nevében hagyja jóvá, a kölcsön felvételére az engedélyt adja meg s ha a kölcsön-ügy idejében beérkezik, végső megerősítés végett terjessze fel az egyházkerületi közgyűléshez.

62. A magyarcsékei ref. leányegyház nevében és megbízásából Tóth János felügyelő lelkész és Balogh István gondnok kérik az egyházmegyei közgyűlést, hogy erősítse meg és hagyja jóvá a presbyterium és egyházközség azon egyhangúlag hozott határozatát, melyszerint nevezett egyházközség templom és lelkészlak telkéül megveszi 3200 koronáért a magyarcsékei 372. sz. telek-

jegyzőkönyvben 5—6 hrsz. alatt felvett 700 □-öl területű beltelket. A vételárat az egyházközség az e célra társadalmi úton összegyűjtött tőkéből fogja fedezni. Mellékelik a presbyteri és egyházközségi közgyűlési jegyzőkönyveket s az adásvevési szerződést.

Egyházmegyénk közgyűlése a magyarcsékei ref. leányegyház presbyteri s egyházközségi közgyűlésének ezen határozatát jóváhagyja, az adásvevési szerződést megerősíti s végső megerősítés végett felterjeszti az egyházkerületi közgyűléshez.

63. A tenkei ref. egyház lelkésze és gondnoka beterjeszti az „Ótemető" parcellázására vonatkozó 30 db adásvevési szerződést jóváhagyó presbyteri s az egyházközségi közgyűlést helyettesítő nagy bizottság gyűlésének jegyzőkönyvét.

Bemutatják a presbyteriumnak a percellázásból befolyt összeg felhasználására vonatkozó javaslatát, mely szerint az összesen 26,410 K 40 f vételárból 6500 K „Ótemető-alap" címén külön fog kezeltetni s annak évi kamata az Ótemetőből eddig befolyt évi 328 K 20 fillér haszonbér fedezésére a közpénztár bevételei közé fog beutaltatni. A fenmaradó 19,910 K 40 f-t pedig, mint „Építési-alapot" külön fogja a presbyterium kezelni s ennek évi jövedelmét az egyháztanács által az esperestől esetről-esetre kikérendő engedély mellett a normális költségvetésben fedezetet nem nyert egyházi kiadásokra fogja fordítani, úgy, hogy a fel nem használt kamatjövedelem mindenkor a tőkéhez lesz csatolandó.

Egyházmegyénk közgyűlése a bemutatott adásvevési szerződéseket jóváhagyja, megerősíti s végső megerősítés végett felterjeszti az egyházkerületi közgyűléshez. Jóváhagyja és megerősíti az eladási ár felhasználására vonatkozó presbyteri határozatot s végső megerősítés végett ezt is felterjeszti az egyházkerületi közgyűléshez.

Utasítja a presbytériumot, hogy a felsőbb jóváhagyás megnyerése után azonnal állítsa ki a két alap alapító-levelét s azokat terjessze fel ide megerősítés végett.

64. Az anti ref. egyház lelkésze és gondnoka az egyházmegye jóváhagyását kérik az anti ref. egyháztanács 1911. évi április hó 2-án hozott azon határozatára, amellyel engedélyt adott arra, hogy az anti 106. sz. betétben a III. 1. sor- 191—1. helyrajzi számú 289 □-öl és az A. V. 190. helyrajzi számú 184 □-öl terület, mint amely területek — az egyháztanács szerint — soha az egy-

ház tulajdonát nem képezték, s a betétszerkesztés alkalmával csak tévedésből írattak az egyház nevére, Horváth Kis János és testvérei nevére átírassanak, illetve bekebeleztessenek, mint akiket ez a két terület jogosan megillet. Az egyháztanács azonban téved a határozat alapját képező feltevésében.

Az anti 106. sz. betétben A III. 1. sor 191—1. helyrajzi szám alatt felvett 289 □-öl terület ugyanis már az 1857-ben összeállított telekkönyvben, mint a 32. sz. telekjegyzőkönyvben 180. helyrajzi szám alatt felvett ingatlan egy része, világosan a ref. iskola javára van telekkönyvezve, mint faiskola. Itt tehát az egyház tulajdonjoga aligha vitatható.

Az A. V. 190. helyrajzi szám alatt felvett 184 □-öl területre vonatkozólag pedig a tényállás az, hogy ez az 1897-ki betétszerkesztés alkalmával még senki javára telekkönyvelve nem volt, azonban a betétszerkesztésnél jelen volt bizalmi-férfiak, maga a község előljárósága is, egyhangúlag azt állították, hogy ez a terület mindig a ref. egyház tulajdonát képezte s ezen állítás alapján íratott az a betétszerkesztés alkalmával az egyház nevére.

Ha vitatható is itt a tulajdonjog kérdése, azt semmi esetre sem lehet bírósági határozat nélkül beismerni, hogy ez a terület soha nem volt a ref. egyházé.

Egyházmegyénk közgyűlése az anti ref. egyháztanács azon határozatát, mellyel engedélyt ad arra, hogy az anti 106. sz. betétben A III. 1. sor 191—1. helyrajzi számú 289 □-öl és az A. V. 190. helyrajzi számú 184 □-öl területet Horváth Kiss János és testvérei a maguk nevére telekkönyveltessék, nem hagyja jóvá s nem erősíti meg.

Utasítja egyházmegyénk ügyészét, hogy ezt az ügyet alaposan vizsgálja meg s eljárása eredményéről az őszi egyházmegyei közgyűlésen tegyen véleményes jelentést.

65. Nagyzerindi lelkész jóváhagyás végett beterjeszti a lelkészi hivatal módosított díjlevelét négy egyező példányban; mellékli a régi díjlevél másolatát két példányban, melyeknek összevetéséből megállapítható, hogy az egyház a terménybeli javadalmazást szabályszerű módon készpénzre változtatta át; a régi díjlevél 6. pontja alatti 20 öl tűzifából — az egyházkerület 203—1871. számú végzése értelmében — 8 öl fa kárpótlási összegét: 40 frt. (= 80 koronát) az új díjlevél 1. pontja alatti készpénzhez tette át; a régi díjlevél 8. pontja alatti „közlegelőbeli arány lagos járandóság" helyett a díjlevél 8. pontja alatt 32 hold legelőt vett fel. Az új díjlevélre rá van vezetve, hogy: „elfogadtatott az

1911. évi március 12-én tartott egyházi gyűlés 11. számú határozatával". Mellékelve van az egyházközségi közgyűlésnek lelkész és egyházjegyző aláírásával ellátott elfogadó határozata.

Egyházmegyénk közgyűlése, mivel az új díjlevél 6. pontja alatt 12 öl tűzifának megfelelő 48 köbméter helyett mind a négy példányban — nyilván tollhibából — 88 köbméter tűzifa áll ; a természetben használt földek haszonélvezeti értéke s a stóla átalánya kimutatva nem lévén, a díjlevél tételeinek összegezése is hiányzik ; a presbyterium elfogadó határozatára a díjlevelen csak utalás van, de maga a kivonat mellékelve nincs ; az egyházközségi közgyűlés határozatáról a szabályszerű gondnoki aláírás és pecsét hiányzik : visszateszi a díjlevelet a presbyteriumhoz azon utasítással, hogy a tévedésből eredt hibát kiigazítva, a hiányokat pótolva (teljesség szempontjából a fizetést teljesítő pénztárt és a fizetésnek idejét is felvéve a szövegbe) sürgősen adja be a díjlevelet esperesi hivatalhoz ; mely esetben felhatalmazza esperest, hogy az egyházmegyei jóváhagyó végzést rávezetve, megerősítés végett terjessze fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre.

66. Mezőbajji lelkész jóváhagyás végett beterjeszti a lelkészi hivatal módosított díjlevelét három egyező bélyeges példányban ; mellékli a régi díjlevelet, amellyel való összehasonlításból kitűnik, hogy az egyház a terménybeli járandóságot és szolgálmányt szabályszerű módon készpénzre változtatta át s így az új díjlevél végösszege 97 kor. 01 fillérre emelkedést mutat ; csatolja a presbyterium és egyházközségi közgyűlés elfogadó határozatait.

Egyházmegyénk közgyűlése a szabályszerűen kiállított új díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

Egyúttal felhívja díjlevél-kiállító egyházaink figyelmét a 623—1910. számú egyházkerületi végzésben közölt 43,438—1910. számú pénzügyminiszteri leiratra, melynek értelmében a díjlevelek felbélyegzése szükségtelen.

67. Mezőbajji lelkész a presbytérium 1910 december 29-iki 2. számú határozatát s ennek alapján a Tatay Ambrus tanító és Kiss Irma tanítónő 5—5 példányban kiállított díjlevelét egy-

házmegyénk espereséhez címzett hosszabb levél kapcsán terjeszti be.

A presbytérium a már említett 2-ik számú határozatában a belhivatalnokok búzaváltságdíját literenként 11 fillérben, a zabét és tengeriét 6—6 fillérben, a fafizetés váltságdíját pedig ölenként 12 koronában, a szántóföldek holdjának haszonbéri értékét 16 koronában állapítja meg s ezen becslés alapján készítette el a presbytérium Tatay Ambrus tanító díjlevelét.

Tatay Ambrus tanító a presbytérium fentemlített 2-ik számú határozatát magára nézve sérelmesnek találván, a megállapított díjlevél 7-ik és 8-ik pontja ellen felebbezést adott be egyházmegyénk közgyűléséhez. Felebbezésében elismeri, hogy 2 év óta 12 korona kényszerváltságdíjat vett fel ugyan ölenként, de csak azért, hogy a viszálykodást kerülje az egyház tagjaival szemben, s reménykedett abban, hogy a presbytérium tagjai idővel belátják, hogy a 12 korona a fa öleiért nem megfelelő váltságdíj, mivel a leggyengébb minőségű tűzifa is a helyszínen kerül 20—26 koronába s ezen felül járul hozzá még a szállítási díj. Kéri a fafizetést vagy természetben kiszolgáltatni, vagy pedig ehelyett a javadalmi jegyzőkönyvben megállapított 192 korona pénzegyenértéket.

Felebbező tanító a díjlevél 8-ik pontja alatt foglalt 17 kat. hold 859 □-öl föld értékének a presbytérium által 280 koronában való megállapítását is sérelmesnek tartja magára nézve, mivel ezzel nyugdíjigényének megállapításánál érzékenyen károsodnék s felebbező szerint földfizetésének kataszteri holdanként 16 koronára való értékelése oly földért, melynek adóját az egyház fizeti, annyira csekély összeg, melyet ő el nem fogadhat, hanem kéri a javadalmi jegyzőkönyvben megállapított 630 korona egyenértéket felvétetni a díjlevélbe ; kéri ezeket annyival inkább, mivel szerinte ezzel az egyházra semmi újabb teher nem hárúl, földfizetését természetben élvezi, a fafizetést, mint eddig oly sok éven át, — ha az egyház sokalja a javadalmi jegyzőkönyvben megállapított értékdíjat — ezután is kész természetben elfogadni.

Lelkész levelében Tatay kívánságának teljesítését veszedelmesnek tartja, mert ez maga után vonná a lelkészi földek ilyen magas becslését, ezzel elveszítené a lelkész a kongruához való minden jogát, elveszítené nemcsak a most élvezett 380 korona kongruát, de elüttetnék a jövőbeli 800 koronás fizetéstöbblettől is, amikor t. i. a lelkészi fizetések 1600 koronáról 2400 koronára egészíttetnének ki. Kéri Tatayt kérelmével elútasítani.

Egyházmegyénk közgyűlése a mezőbajji presbytérium 1910. december 29-iki 2. számú határozatát megsemmisíti, s útasítja nevezett presbytériumot, hogy a Tatay Ambrus tanító díjlevelét az 1908. évi

június 12-ik napján felvett s ugyanazon év december 2-án Bihar vármegye közigazgatási bizottsága által helyben hagyott javadalmi jegyzőkönyv adatainak mindenben megfelelően, — továbbá egyházmegyénk közgyűlésének 103—1910. számú e tárgyban hozott határozatát szem előtt tartva, állapítsa meg és készítse el 5 példányban.

Az 1907. évi XXVII. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 76,000. sz. miniszteri útasítás 19. §-a kimondja, hogy minden iskolafentartó tartozik a törvény 12. §-ában megjelölt határidőn belül az általa működésben tartott iskola minden egyes tanítója részére névre szóló díjlevelet kiállítani.

Ugyanezen §. 3-ik bekezdése előírja, hogy a díjlevélnek az illető tanítói állásról felvett javadalmi jegyzőkönyvben felsorolt összes adatokkal úgy tételenként, valamint a pénzbeli értékek feltüntetése tekintetéből teljesen és szigorú pontossággal meg kell egyezni.

A javadalmi jegyzőkönyv, vagy annak bármelyik tétele ellen jogában lett volna az említett törvény 8-ik §. 4-ik bekezdése alapján úgy lelkésznek, mint az ott hivatali állásából kifolyólag jelen volt Semsey Kálmán presbyternek is felebbezéssel élni Bihar vármegye közigazgatási bizottságához, és azután a m. kir. közigazgatási bíróságához, nevezettek ezen jogukkal nem éltek, pedig a most kifogásolt javadalmi jegyzőkönyvet alá is írták. A presbytérium által kifogásolt javadalmi jegyzőkönyv tehát törvényes s mint ilyen érvényes alap a díjlevél kiállítására.

A felebbezés alatt álló díjlevél kiállítása a hivatolt törvény és miniszteri rendelet követelményeinek nem felel meg, miért is azt és az alapját képező törvénytelen presbyteri határozatot meg kellett semmisíteni.

Utasítja a mezőbajji presbytériumot, hogy Tatay Ambrus tanító díjlevelét egyházmegyénk e határozatának kézhezvételétől számított 8 nap alatt az idevonatkozó egyházi és világi törvények útasításainak mindenben megfelelően készítse el és terjessze fel esperesi hivatalhoz.

Tatay Ambrus díjlevelére vonatkozólag figyelmezteti még egyházmegyénk közgyűlése a presby-

tériumot, hogy a díjlevél 3-ik pontját képező „Idegen, vagy más vallású gyermekek tanításáért a szülőktől 40 korona“ ilyen alakjában az 1908. évi XLVI-ik t.-c. 1. §-ával ellenkezik, miért e tétel is vagy aszerint módosíttassék : „Tandíjváltság az állampénztárából“, vagy „az egyház pénztárából“ 40 korona stb.

A díjlevél 4-ik pontja alatti fizetési tárgy értéke pedig, — mit a felebbező sem kifogásol, — nem 226·93, hanem a javadalmi jegyzőkönyv szerint 206·30 korona.

Kiss Irma tanítónő díjlevelét sem hagyja jóvá egyházmegyénk közgyűlése, mivel a javadalmi jegyzőkönyv a díjlevélhez mellékelve nincs.

Felhatalmazza egyházmegyénk közgyűlése esperest, hogy Tatay Ambrus és Kiss Irma díjleveleit, — amennyiben azok a törvényes kellékeknek mindenben megfelelően lesznek kiállítva, — egyházmegyénk nevében hagyja jóvá és végleges megerősítés végett terjessze fel a tiszántúli református egyházkerületre.

68. Berekböszörményi lelkész jóváhagyás végett beterjeszti Kutassy Ferenc és Asztalos Ferenc tanítók névre szóló díjleveleit, 5—5 példányban kiállítva.

Egyházmegyénk közgyűlése a beterjesztett díjleveleket jelen kiállításukban jóvá nem hagyja, mivel az ezeket megállapító presbyteri határozat keltét illetőleg ellentmondás van a díjlevél elején és végén. A díjlevél elején ugyanis a presbytérium 1883—5. számú, a végén pedig 1910 december 18-iki 6. sz. határozatával fogadja el és állapítja meg a díjleveleket. A kétféle időpont közül az 1883-iki semmi esetre sem lehet a jelen díjlevelek kiállítási ideje, mivel az azok alapjául szolgáló javadalmi jegyzőkönyveket részint 1908-ban, részint 1909-ben hagyta jóvá Bihar vármegye közigazgatási bizottsága, miért is útasítja egyházmegyénk közgyűlése a berekböszörményi presbytériumot, hogy a díjlevelekben a presbytérium elfogadó határozatának idejéül 1910 dec. 18-iki 6. számot tüntesse ki s az erről szóló hiteles jegyzőkönyvi kivonatot mellékelje.

Kutassy Ferenc javadalmi jegyzőkönyv másolata, — dacára Budai János lelkész hitelesítésének,

— nem hiteles, mivel a X-ik rovatnak vagy a tételei, vagy a végösszege hibás.

Utasítja a presbytériumot, hogy a díjleveleket a fentiek figyelembevétele mellett újból állítsa ki s mellékelje azokhoz a javadalmi jegyzőkönyvek másolatát s úgy terjessze fel esperesi hivatalhoz, mely esetben felhatalmazza esperest, hogy a díjleveleket egyházmegyénk nevében hagyja jóvá s végleges megerősítés végett terjessze fel a tiszántúli református egyházkerületre.

69. Belényesújlaki lelkész beterjeszti jóváhagyás végett Széchényi Endréné Csáky Ilona tanítónő névre szóló díjlevelét a presbytérium 1909 december 31-iki III. számú határozata alapján.

A díjlevélben kitüntetett 250 korona szét nem választható fizetés a be nem számítható járandóságok közé tartozik, miért is útasítja egyházmegyénk közgyűlése a belényesújlaki presbytériumot, hogy nevezett tanítónő díjlevelét ilyen értelemben állítsa ki ; egyházmegyénk közgyűlése pedig felhatalmazza esperest, hogy a helyesen kiállított díjlevelet egyházmegyénk nevében erősítse meg s terjessze fel végleges jóváhagyás végett a tiszántúli református egyházkerületre.

70. Magyarhomorogi lelkész a presbyterium 1911. március 5—3. számú határozata folytán beterjeszti a Mohácsy Ambrus kántortanító díjlevelét 5 egyező példányban kiállítva, kéri annak egyházhatósági jóváhagyását.

Egyházmegyénk közgyűlése Mohácsy Ambrus magyarhomorogi tanító díjlevelét — bár az a javadalmi jegyzőkönyv tételeivel mindenben megegyezik — jelen alakjában jóvá nem hagyja, mivel a díjlevél 9-ik *a*) és *b*) pontja az 1908. évi XLVI-ik, az elemi népiskolai oktatás ingyenességéről szóló t.-c. 1. §-ával ellenkezik. A nevezett törvény 1. §-a határozottan elrendeli, hogy a hitfelekezeti elemi iskolákban tandíj nem szedhető, tehát a díjlevél 9-ik *a*) pontja alatt foglalt fizetési tétel: „Minden gyermektől 1—1 véka árpa a szülőktől à 2 kor (135 gyermek után) 270 kor., ilyen alakban a díjlevélben helyet nem foglalhat.

A 9-ik fizetési tétel *b*) pontja: „Beíratási díj minden gyermek után 80—80 fillér, összesen 80 K“,

szintén nem lehet a tanítói fizetés tárgya, mivel említett törvény 1. §-ának második bekezdése minden kétséget kizárólag intézkedik a beíratási díjakról, melyeket 50 fillér erejéig a beíratkozott tanulóktól minden iskolafentartó szedhet ugyan, de ezt tisztán az ifjúsági és tanítói szakkönyvtár gyarapítására kell fordítani.

Utasítja a magyarhomorogi presbyteriumot, hogy a tanítói díjlevél 9-ik pontját vagy aképen módosítsa, hogy „Tan- és beíratási díj kárpótlása az állampénztárból 350 kor., vagy pedig — amennyiben az egyház ezen kárpótlást nem kérte volna, akkor „az egyház pénztárából". Ezen esetekben felhatalmazza esperest, hogy a díjlevelet egyházmegyénk nevében hagyja jóvá és végleges megerősítés végett terjessze fel a tiszántúli református egyházkerületre.

71. Sarkadkeresztúri lelkész a presbytérium 1910. október 30-iki 2. számú határozata alapján beterjeszti Dobos Géza rendes tanító díjlevelét 5 példányban kiállítva, kéri annak jóváhagyását.

Egyházmegyénk közgyűlése utasítja a sarkadkereszttúri presbyteriumot, hogy a tanítói díjlevelet mindenben a javadalmi jegyzőkönyv értékelési és egyéb rovatai szerint állítsa ki és szétválaszthatlan fizetést ne mutasson ki, mivel az a javadalmi jegyzőkönyvben sincs.

Felhatalmazza esperest, hogy a helyesen kiállított díjlevelet egyházmegyénk nevében hagyja jóvá és végleges megerősítés végett terjessze fel a tiszántúli református egyházkerületre.

72. Vadászi lelkész beterjeszti a presbyterium 1910. november 15—I. számú határozatából kifolyólag a Szilágyi Károly fiú- és Balogh József leánytanítók díjleveleit 5—5 példányban kiállítva, kéri azoknak megerősítését.

Egyházmegyénk közgyűlése a Szilágyi Károly névre szóló díjlevelet, — mivel az a mellékelt javadalmi jegyzőkönyv tételeivel mindenben megegyezik, — jóváhagyja s végleges megerősítés végett a tiszántúli református egyházkerületre terjeszti fel.

A Balogh József díjlevelében kitüntetett „Szét nem választható fizetés" 400 kor. a javadalmi jegyzőkönyv szerint be nem számítható járandóságok

közé tartozik, miért is útasítja a presbyteriumot, hogy a Balogh József tanító díjlevelét ilyen értelemben állítsa ki s küldje be esperesi hivatalhoz, hogy esperes azokat egyházmegyénk nevében jóváhagyva, végleges megerősítés végett a tiszántúli református egyházkerületre terjeszthesse fel.

73. Várasfenesi lelkész beterjeszti jóváhagyás végett Jákob István kántortanító 5 példányban kiállított díjlevelét.

Egyházmegyénk közgyűlése a díjlevelet nem erősítheti meg, mivel annak kiállítására alapul szolgáló javadalmi jegyzőkönyv mellékelve nincs.

Utasítja a várasfenesi presbytériumot, hogy a javadalmi jegyzőkönyvet felterjesztéséhez mellékelje, mely esetben felhatalmazza esperest, hogy amennyiben a díjlevél a javadalmi jegyzőkönyvvel mindenben megegyezik, — egyházmegyénk nevében hagyja jóvá s végleges megerősítés végett terjessze fel a tiszántúli református egyházkerületre.

74. Mezősasi lelkész beterjeszti jóváhagyás végett a Lovász József, Nyeste Gyula és Gellér Karolina névre szóló díjleveleit.

Egyházmegyénk közgyűlése a nevezett tanítók, illetve tanítónő díjleveleit — mivel azok a mellékelt javadalmi jegyzőkönyvek tételeivel mindenben megegyeznek, kiállításuk szabályszerű — jóváhagyja s végleges megerősítés végett felterjeszti a tiszántúli ref. egyházkerületre.

75. A névre szóló tanítói díjlevelek kiállítását az 1907. évi XXVII-ik t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 76,000. számú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteri rendelet írja elő, mely díjlevelet minden tanítónak 1 példányban kezéhez kell juttatni. A díjlevelek haladék nélkül való kiállításához iskolaügyünk s tanítóink fontos anyagi érdeke fűződik s mivel egyházmegyénk évi két rendes közgyűlésének nagy távolsága lehetetlenné teszi a díjlevelek sürgős elintézését, szükségessé vált, hogy erre vonatkozólag egyházmegyénk külön intézkedést vegyen foganatba.

Egyházmegyénk közgyűlése megbízza és felhatalmazza esperest, hogy azon tanítói díjleveleket, melyekben a tanító nevén kívül semmi változás nem történt és a javadalmi jegyzőkönyvvel különben mindenben megegyeznek, egyházmegyénk nevé-

ben hagyja jóvá s végleges megerősítés végett terjessze fel a tiszántúli református egyházkerületre.

Ezen határozatáról Arad- és Bihar vármegyék közigazgatási bizottságait jegyzőkönyvi kivonatban esperesi hivatal útján értesíti.

76. Ónody Sándor lelkész és K. Gyenge János gondnok a mezőgyáni presbytérium (1910. dec. 4. II. jegyzőkönyvi szám) és egyházközségi közgyűlés (1911. március 9-iki 2. jegyzőkönyvi szám) egyhangúlag hozott határozatai alapján egyházmegyénk közgyűléséhez aziránt folyamodnak, hogy a III. iskola-telek és épület költségei kivetésére szolgáló adókulcs pótlását engedélyezze. A presbytérium határozata szerint e pótlás abból állana, hogy az 1910. és a következő években házasságra lépő egyháztagokra is kivetik a 16 korona rendkívüli személyi adót, a törlesztési idő (8 év) fogyásához képest 2—2 koronával fokozatosan csökkentve, úgy hogy az utolsó (8-ik) évben házasságra lépők már csak 2—2 korona rendkívüli egyházi adót fizetnek. Ezen intézkedésre azért van szükség, mert a presbyterium arról győződött meg, hogy az egyházhatóságilag megerősített adókulcs alapján (75—1910. egyh.-megyei jegyzőkönyvi szám) eszközölt kivetés szűk korlátok között mozog s a felszólamlások és behajthatatlan adótételek folytán fedezeti hiány állott elő.

Egyházmegyénk közgyűlése bár az egyházi adó kivetésnek a mezőgyáni presbyterium által megállapított módját szokatlannak tartja és nehézkesnek is, mert az adófőkönyvet minden házassági esetnél pótolgatni kell, — a mezőgyáni ref. egyház rendkívüli adókulcsának a presbytérium és egyházközségi közgyűlés egyhangúlag hozott határozata alapján eszközölt pótlását, — melyszerint az egyház, az 1910. évben házasságra lépett egyháztagokat egyszersmindenkorra 16 korona, az 1911—1917. évben házasulókat pedig a törlesztési évek apadásához képest 14, 12, 10, 8, 6, 4, 2 korona rendkívüli személyi adóval rójja meg — felebbezés hijján jóváhagyja és megerősíti, de kötelezi a mezőgyáni presbytériumot a 75—1910. sz. egyházmegyei végzésben kívánt jelentés és okmányolt számadás beterjesztésére.

77. Mezőgyáni presbytérium beterjeszti a folyó évi február 19-én hozott 17. számú határozatát, melyben előadja, hogy az egyház tandíjkárpótlás iránti jogosúltsága megállapítást nem

nyert; az egyház tagjai terhes anyagi hozzájárulással tartják fenn az iskolákat s alig létesítették nagy áldozattal a harmadik iskolát, ismét egy új iskola felállítására kötelezhetnek; mert a más vallású tankötelesek — kiket eddig az iskolától visszatartott a tandíjfizetés — most annak megszüntével valósággal elárasztják az iskolákat; elhatározza tehát a presbytérium, hogy mivel a folyó évi iskolai szükségletből minden tankötelesre mintegy 20 korona esik, az egyenlő teherhordozás elve alapján, a jövő tanévtől kezdve a más vallású tanköteleseket — méltányosságból — 15 korona fizetésére kötelezi „iskola fentartására hozzájárulás" címen. Kéri határozatának megerősítését; ha pedig e tekintetben közgyűlésünknek aggályai volnának, kéri elvi jelentőségű döntés végett az egyházkerületi közgyűlésre való felterjesztését.

Egyházmegyénk közgyűlése — törvényes alap hiányában — nem erősítheti meg a mezőgyáni presbytériumnak a más vallású tankötelesekre 15 K iskolafentartási járulék kivetését tervező határozatát; mert a törvény kifejezetten megtiltja nemcsak a tandíj, hanem más hasonló természetű iskolai illeték szedését is; már pedig az a fejenként megállapított 15 korona akármilyen címet visel is, csak tandíj természetű iskolai illetéknek tekinthető, s mint ilyen a törvény rendelkezésébe ütközik és súlyos következményeket vonhat maga után. A presbytérium határozatának az egyházkerületi közgyűlésre elvi döntés végett való felterjesztése pedig teljesen indokolatlan; nemcsak azért, mert a törvénnyel szembehelyezkedik s mint ilyet az egyházkerület sem erősíthetné meg, hanem még inkább azért, mert — amit a presbytérium beadványa elhallgat, de a lelkész nyilatkozata bizonyítja — a mezőgyáni egyház a más vallású tankötelesek után az állam részéről tandíjkárpótlásban részesül.

78. A vadászi egyház meglevő két iskolája már régóta nem elég a nagyszámú tanköteles befogadására, miért is egyházmegyénk több ízben, legutóbb 1909 április 15—7. számú határozatában hívta fel és utasította presbytériumot, hogy a III-ik iskola felállításáról gondoskodjék. A presbytérium 1911. február 22—IV. számú határozatában foglalkozott a III-ik és IV-ik iskola felállításának ügyével; e gyűlésen lelkész bemutatta a már kész tervrajzot és költségvetést is. A presbytérium szótöbbséggel (5-tel 3 ellen) kimondotta, hogy a III-ik és IV-ik iskolát a bemutatott terv és költségvetés alapján még e folyó évben felépítteti, a 9000

korona szükséges építési költséget kölcsönből fedezi, a kölcsön megszerzésére, valamint a költségvetésnek és tervrajznak az államépítészeti hivatallal való felülvizsgáltatására lelkészt és gondnokot kéri fel, megbízza őket, hogy a kölcsönösszeg visszafizetésének biztosítására 32 esztendei időtartamra az egyház szántóföldjeit kössék le.

A 9000 korona évi törlesztésére az egyháznak 450 korona áll rendelkezésére, melynek egyik fele a takarékmagtár évi pénzbevételéből, a másik fele pedig az egyház tulajdonát képező szilvágyi föld haszonbér többletéből kerülne ki.

Az államépítészeti hivatal a tervrajzot és költségvetést felülbírálta, az azokra tett megjegyzések szerint úgy a tervrajzot, mint a költségvetést a presbytérium a tervezővel újra átdolgoztatta.

A III-ik és IV-ik iskola felállítása 8368 kor. 25 fillérbe kerülne, a 9000 koronáig való többletre az illemhelyek és kerítések felépítése végett volna szükség.

Az új iskola telkére Vadász község a tulajdonát képező Malomtér felét adja át örök tulajdonul az egyháznak 665 □-öl kiterjedésben. Arad vármegye törvényhatósága a telekajándékozást oly feltétel alatt hagyta jóvá, hogy az egyház köteles az iskolát 1913 szeptember 1-ig felépíttetni és rendeltetésének átadni, mert ellenkező esetben a telek tulajdonjoga ezen időpontban a községre visszaszáll.

Beterjeszti lelkész a vadászi Hitelszövetkezet igazgatóságának 1911. április hó 10-én kelt hiteles átíratát a 9000 kor. építési költség folyósítására nézve. A Hitelszövetkezet a 9000 kor. annuitásos 30 éves kölcsönt, — tekintve a cél nemes voltát — 6½%-ra az egyház szilvágyi dűlőben levő földjére való bekebelezés mellett megadja s tekintve továbbá az egyház gyenge anyagi erejét, — kimondja, hogy ezen összeg törlesztéséhez a Hitelszövetkezet is hozzájárul évenként 200 koronával mindaddig, míg a 9000 korona teljesen vissza nem lesz fizetve.

A presbytériumnak a III-ik és IV-ik iskola felállítására vonatkozó ezen határozatait az egyházközség 1911. április hó 10-én tartott gyűlésében tárgyalta és II. számú határozatával minden indokolás nélkül 37 szavazattal 34 ellenében (3 jelenvolt nem szavazott) névszerinti szavazás útján a presbytériumnak összes e tárgyban hozott határozatait elvetette.

Az egyh.-községi közgyűlés eme indokolatlan és érthetetlen határozata ellen lelkész és gondnok hivatalból felebbezést adtak be egyházmegyénk közgyűléséhez. Felebbezésükben előadják, hogy az egyházközségi közgyűlés az egyházközség valláserkölcsi és gazdasági jólétét, fejlődését veszélyeztető határozatot hozott,

miért is kérik annak megsemmisítésével a presbytérium határozatát kötelező erejűvé tenni.

Felebbezők felemlítik azon nagy, kiszámíthatatlan erkölcsi kárt, mely a meglevő iskolák túlzsúfoltságából a nevelés és tanügy rovására történik, felsorolják azon anyagi károkat, melyek az egyházat ezen egyházközségi határozat érvényre jutása nem remélt esetében érnék. Eltekintve attól, hogy az új iskola felállítása az egyház tagjaira nézve semmi külön megterheltetéssel nem járna, elveszítené az egyház a polgári község által adományozott telekhez való jogát, mely veszteség a csatolt községi becslő bizonyítvány szerint a mai forgalmi érték mellett 1500 koronát tenne ki; elveszítené az egyház a Hitelszövetkezet által 30 évre felajánlott évi 200 koronás adományt, mely 6000 kor. veszteséget jelentene, mindezekhez hozzájárul még a tervek elkészítéseért járó 83 korona, mellyel együtt az összes anyagi veszteség 7583 K lenne. Kérik tehát egyházmegyénk közgyűlését, hogy a már említett egyházközségi közgyűlés határozatának megsemmisítésével a presbytérium 1911 február 22—IV. sz. határozatát erősítse meg s tegye kötelezővé a vadászi egyházra.

Egyházmegyénk közgyűlése a vadászi egyházközségi közgyűlés 1911 április hó 10—II-ki határozatát, a lelkész és gondnok felebbezésében felhozott indokok alapján, megsemmisíti s ezzel szemben a presbytérium 1911 február 22—IV. számú határozatát jóváhagyja s megerősíti.

Meg kellett semmisíteni az egyházközségi közgyűlés határozatát azért, mert az egyházmegyénk mint a vadászi egyház felettes hatóságának több ízben, legutóbb 1909 április 15—17. szám alatt hozott azon határozatával, hogy a meglévő két iskola túlzsúfoltságának megszüntetéséről új iskola felállításával gondoskodjék, ellenkezik.

Meg kellett semmisíteni e határozatot azért, mivel a nagyszámú tanköteles növendékek vallás-erkölcsi nevelése, a tanítás sikere éppen a vadászi egyháztagok jólfelfogott érdekében teszi szükségessé a növendékeknek több tanteremben, több tanító vezetése alatt való elosztását.

Meg kellett semmisíteni e határozatot azért, mert nyilvánvaló az egyház érzékeny és jelentékeny károsodása azzal, ha az iskola felállítását továbbra is elhalasztja, vagy éppen megakadályozza, mert 1. elveszti a polgári község által felajánlott telket, minek értéke 1500 korona; 2. elveszíti a Hitel-

szövetkezet évi 200 koronás adományát, ami 30 év alatt 6000 koronát tesz ki; 3. ki kell fizetni a 83 korona tervezési költséget s így az összes anyagi veszteség 7583 korona lenne.

Meg kellett semmisíteni e határozatot végűl még azért is, mert indokolatlan s mint ilyen érthetetlen, az egyház szellemi, erkölcsi és anyagi jólétére veszélyt hozó s mivel sohasem lesz előreláthatólag ilyen kedvező alkalma az egyháznak arra, hogy híveinek minden külön megterhelése nélkül munkálja, előbbre vigye egyháza szellemi, erkölcsi és anyagi jólétét.

A presbytérium említett számú, az új iskola felépítését elrendelő határozatának jóváhagyása mellett útasítja a vadászi presbytériumot, hogy a Hitelszövetkezettől hiteles nyilatkozatot szerezzen be arra nézve, hogy a 6½%-ban benne van-e a törlesztés is, vagy csupán a kamat. Nyilatkoztassa ki a hitelező intézet cégjelzéssel ellátott kimutatása alapján még azt is számmal és betűvel, mennyi lesz félévenként az annuitás, mely szerint 30 éven át azaz 60 félévben a teljes tőke le lesz törlesztve, mellékelje a szabályszerű törlesztési tervezetet; ha a vadászi presbytérium mindezen követelményeknek eleget tesz, felhatalmazza egyházmegyénk elnökségét, hogy az egyházmegyei építtető bizottság által jóváhagyott terv- és költségvetés alapján az építkezést és kölcsönügyletet hagyja jóvá s végleges megerősítés végett az E. T. I. t.-c. 56. §. *k*) pontja alapján terjessze fel a tiszántúli református egyházkerületre.

79. Fogarassy Bálint felügyelő-lelkész jelenti, hogy Vékony József ágyai gondnokkal, Pósta Sándor ágyai és Szösz Pál szintyei tanítókkal együtt folyó évi április hó 14-én Szapáry-ligeten megjelent, az ott lakó református egyháztagokat összegyűjtötte és az ág. hitv. ev. imaházban, melyet előre elkért, istenitiszteletet tartott, úrvacsorát osztott. Az istenitiszteleten nagy számmal vettek részt, úrvacsorával 39 egyháztag élt. Ennek végeztével a folyó évi április hó 6-án kiadott és körözött meghívó alapján egyházközségi közgyűlést tartott, amelyen a Szapáry-ligeten élő 20 református családból 20 egyháztag jelent meg s ezek az ágyai anyaegyházhoz csatlakozó Szapáry-ligeti református fiók-egyház megalakítását egyhangú lelkesedéssel kimondották s nyomban meg-

választották a gondnokot is és négy presbytert ; a szegények és árvák gondozásával 4 tagból álló női kiküldöttséget bíztak meg.

Felügyelő-lelkész csatolja az alakúlásra vonatkozó meghívót és annak megtörténtéről felvett jegyzőkönyvet.

Egyházmegyénk közgyűlése örömmel veszi tudomásúl a szapáryligeti református fiók-egyház megalakulását és annak az ágyai egyházhoz való csatlakozását s mivel a megalakulás a törvényes formák megtartásával ment végbe, azt helyben hagyja, a szapáryligeti egyházat fiók-egyházaink sorába iktatja s az összes iratokat felterjeszti a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez.

80. Tokay Elek presbyter felebbezéssel él a körösszegapáti presbytérium 1911. év március hó 6-án 2. jegyzőkönyvi sz. a. hozott határozata ellen, melyben ez helyteleníti Tokay Elek azon eljárását, hogy presbyter létére rossz példát adva már másodszor vonta ki magát az egyházközségi közmunka teljesítése alól s kötelezi őt, hogy térítse meg egyházának azon 5 korona fuvardíjat, melyet ezen szolgáltatás megtagadása folytán gondnok az új tanító bútorainak haza szállításáért fogadott fuvarosnak fizetett. Panaszos hosszadalmas beadványában „fegyelmi eljárás nélkül hozott fegyelmi jellegű"-nek mondja a presbytérium határozatát, a közmunka megtagadását mentegetni próbálja főképpen azzal, hogy gondnok ezen szolgáltatásról számadást nem vezet s nem lehet tudni, hogy ki mily mértékben viseli e terhet.

Egyházmegyei közgyűlésünk Tokay Elek presbyternek a körösszegapátii presbyterium 1911. évi március hó 6-án 2. jegyzőkönyvi szám alatt hozott határozata ellen beadott felebbezését elutasítja és kötelezi őt az egyházközségi közmunka szolgáltatására.

Megokolás. A beterjesztett iratokból az tűnik ki, hogy a körösszegapátii egyház csak a lelkészt és tanítót illető közmunkát váltotta meg, de az egyházközség és iskola javára eső közmunka még mindig fennáll, ennélfogva azt mindazon egyháztagoknak szolgáltatni kell, kik arra kötelezve vannak.

Tokay Elek presbyter felebbezésében maga beismeri, hogy a közmunka teljesítését megtagadta s midőn a presbytérium ezt helyteleníttette, rosz példaadásnak nevezte, csak kötelességszerűen, az egyház jól felfogott érdekében járt el, de hatáskörét túl nem lépte, panaszos presbyter felett nem bíráskodott.

Egyházmegyénk közgyűlése jóakaratúlag figyelmezteti Tokay Elek presbytert, hogy árt egyházának, ha folytonosan okot szolgáltat a torzsalkodásra ; fájdalmas látni azt, hogy iskolázott egyháztag és presbyter örökös harcban áll egyháza vezetőségével ; erejét, idejét, képességeit használja inkább a békesség és a krisztusi szeretet ápolására s igyekezzék közremunkálni abban, hogy körösszegapátii gyülekezetünkben mindenek ékesen és szép rendben legyenek. Igy tölti be a Krisztus parancsát. (Mát. XXII. 37—40.)

Viszont felhívja a körösszegapátii egyház gondnokát, hogy a közmunka szolgáltatásról, — ha eddig nem tette volna, — rendszeres és hiteles nyilvántartást vezessen, ebből felmerülő panasz esetén mindenkor meggyőződést lehet szerezni a teher igazságos megosztásáról.

81. A jegyzőkönyv hitelesítésére

esperes elnöklete alatt s a jegyzők közbejöttével Széll Kálmán, dr. Balogh Elek, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán, dr. Szarka Sándor Nagyszalontán lakó tanácsbírákat kéri fel és bízza meg egyházmegyénk közgyűlése.

Minek megtörténte után — több tárgy nem lévén — egyházmegyei gondnok rendes gyűlésünket bezárta.

Hitelesítettük :

Nagyszalonta, 1911 április 29.

Balog Ambrus,
esperes,

Dr. Balogh Elek, *Hadházy Kálmán*,

Böszörményi Lajos, *Dr. Szarka Sándor*,

egyházmegyei tanácsbírák, jegyzőkönyvhitelesítők.

Bírósági ülés.

82. *Jegyzőkönyv*, felvétetett Nagyszalontán, 1911. évi április hó 21-én a nagyszalontai református egyházmegye rendes bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak ülésében.

Jelen voltak: gróf Tisza István egyházmegyei gondnok, mint tárgyalást vezető elnök; Balog Ambrus esperes, mint társelnök; Széll Kálmán, Nagy Imre, Böszörményi Lajos, Csécsi Imre, Bagdi János lelkészi-, dr. Balogh Elek, gróf Tisza Kálmán, Hadházy Kálmán világi tanácsbírák; ügyészség részéről dr. Szarka Sándor egyházmegyei ügyész, jegyzőkönyvvezető Szabó István. Felek részéről nem jelent meg senki.

Tárgyalás alatt van Juhász Károly mezőgyáni községi jegyzőnek a mezőgyáni presbyterium s Ónody Sándor mezőgyáni lelkész ellen emelt panasza, mint fegyelmi bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitja s miután felhívására érdekeltségi és illetékességi kifogást senki sem jelentett be, megállapítja, hogy az egyházmegyei fegyelmi bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Az ügy érdemleges tárgyalása elrendeltetvén, Böszörményi Lajos előadó ismerteti az ügy állását, ennek megtörténte után elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozmány után nyilt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

ítéletét:

Egyházmegyénk bírósága, mint fegyelmi bíróság, a panaszt elútasítja s a presbyteriumot a vád alól felmenti.

Indokok:

Kétségtelen ugyan, hogy a mezőgyáni presbyterium törvényes kötelességeit sértette meg, amidőn Juhász Károly községi jegyzőt az adófizetők közül tudatosan kihagyta s ezáltal az egyháznak anyagi kárt okozott, Juhász Károlyt pedig választói jogának gyakorlatától fosztotta meg, amely helytelen eljárását súlyosbította a presbyterium azzal, hogy Juhász Károlyt, amidőn önként

jelentkezett és felvételét kérte, sem iktatta be az adófizetők névjegyzékébe. Mindazonáltal ezúttal még eltekint egyházmegyei bíróságunk a fegyelmi megtorlás alkalmazásától és megelégszik a helytelen eljárás rosszalásának egyszerű kifejezésével; mert egyrészről enyhítő körülménynek tudja be, hogy a presbyterium ez eljárását adójának megállapítása körüli viselkedésével részben maga panaszos idézte elő, másrészről reményli, hogy fegyelmi büntetés mellőzése és a békesség helyreállítására való nyomatékos és komoly felhívás útján reábirhatja a mezőgyáni presbyteriumot az ottani áldatlan torzsalkodások megszüntetésére.

Ügyész megnyugszik, elnök elrendeli, hogy a jelen nem volt feleknek az ítélet hiteles kiadványa kézbesíttessék.

Balog Ambrus K. m. f. *Gróf Tisza István*,
lelkészi eluök. világi elnök.

Szabó István,
jegyzőkönyvvezető".

83. *Jegyzőkönyv*, felvétetett Nagyszalontán, 1911 április hó 21. napján a nagyszalontai református egyházmegye rendes bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak ülésében.

Jelen voltak: gróf Tisza István egyházmegyei gondnok, mint tárgyalást vezető elnök, Balog Ambrus esperes, mint társelnök; Széll Kálmán, Bagdi János, Csécsi Imre, Nagy Imre, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán, dr. Balog Elek, gróf Tisza Kálmán és Szabó István egyházmegyei tanácsbírák. Ügyészség részéről: dr. Szarka Sándor egyházmegyei ügyész; jegyzőkönyvvezető: Szabó Lajos. Felek részéről a presbyterium képviseletében: Horváth János berekböszörményi presbyter.

Tárgyalás alatt van Faragó Mihály berekböszörményi lakos és két társa felebbezése a Berekböszörményben 1910. november hó 27-én tartott presbyterválasztás ellen, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitja s miután felhívására érdekeltségi és illetékességi kifogást senki sem jelentett be, megállapítja, hogy az egyházmegyei közigazgatási rendes bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Az ügy érdemleges tárgyalása elrendeltetvén, Hadházy Kálmán előadó ismerteti az ügy állását s miután jelenlevő félnek elnök felhívására semmi további előadni valója nem volt, elnök a tárgyalást berekeszti, zárt tanácskozás után nyilt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

ítéletét :

A berekböszörményi 1910. évi november hó 27-én véghezvitt presbyterválasztást megsemmisíti s a berekböszörményi presbyteriumot új s az E. T. I. t.-c. 33—36. §§-aiban foglalt rendelkezések szigorú megtartására utasítja, egyidejűleg elrendeli, hogy amennyiben a felebbezésekből s egyéb tárgyíratokból is kitünt, hogy 3—8 presbyterképes egyháztag viseli ugyanazon nevet, a presbyterium gondoskodjék arról is, hogy az újabb választás alkalmával a szavazatlapokra a jelölt házszáma, mellékneve, vagy mellék-nevének kezdőbetűje feljegyeztessék, hogy a jelöltnek személyazonossága feletti kétség eloszoljék. Vegyék be ezt a hirdetménybe azzal, hogy a szavazatszedő küldöttség csak azon szavazatokat fogja érvényeseknek tekinteni, melyek a presbyterjelölt házszámával lesznek ellátva.

Indokolás.

Berekböszörményben a presbyterválasztást az egyházmegyei közigazgatási bíróság 1910. évi szeptember 16-án 113. sz. alatt hozott ítéletével elrendelte s a berekböszörményi presbyterium ezen választást 1910 október 23-án tartott gyűléséből 1910 november 6-ra a lelkészi hivatalba kitűzte.

A presbyterválasztást lelkész a szószékből november 20-án hirdette meg, melyet november 27-én megtartottak a lelkészi hivatalban, a kihirdetett helyen.

Lelkész jelentéséből, melyet az esperesi hivatal felhívására terjesztett fel, az tűnik ki, hogy november hó 20-án presbyteri gyűlés volt és pedig templomi istentisztelet után, miután lelkész a presbyterválasztás helyét és idejét meghirdette.

Ezen presbyteri gyűlésből azonban a jegyzőkönyv beterjesztve nincs s lelkész jelentése szerint a hozott határozatok közül a presbyterium ezen határozata, hogy a választást november hó 27-én fogják megtartani, kimaradt, a jegyző ezt jegyzőkönyvbe foglalni elmulasztotta s a lelkész ezt oly későn vette észre, hogy pótolni a jegyzőkönyvet már nem lehetett.

A presbyterium tehát, ha november hó 20-án megtartotta gyűlését, melynek meghívóját lelkész beterjesztette, de amelyet 25 presbyter közül csak kettő láttamozott, a lelkész azon előbbi tényét helyeselve, hogy a szószékből a választás ideje és helye már meghirdettetett, nem tartotta meg az E. T. I. t.-c. 33. §-ában megszabott határidőt s így a választási eljárást megsemmisíteni

s annak újból a törvény rendelkezései szigorú megtartásával eszközlését el kellett rendelni.

Az egyházmegyei bíróság Budai János lelkész részéről annyi szabálytalanságot tapasztalt már a múltból, hogy a november hó 20-ra hirdetett presbyteri gyűlési meghívó tárgysorozatába felvett „új presbyter választás kitűzése“ előzetes beírását sem fogadhatja el kétségen felülállónak, mivel hogy ezen a napon presbyteri gyűlést tartottak s ez a gyűlés lelkész előbbi tényét jóváhagyva, a választást november hó 27-re kitűzte volna, semmivel igazolva nincs.

A berekböszörményi áldatlan viszonyok, lelkész, presbyterium és egyházközségi tagok közt való torzsalkodás az egyházi törvények legszigorúbb betartását, a lelkésznek, presbyteriumnak minden intézkedésében a törvény betűihez szigorú ragaszkodását parancsolják s az egyházmegyei bíróság szigorúbb intézkedését követelik, éppen ezért a választást megsemmisíteni s a presbyteriumot a hivatolt választási szabályok megtartására utasítani kellett.

Elnök felhívja jelenlevő félt, hogy megnyugszik-e az ítéletben, vagy felebbez. Fél, valamint ügyész kijelentik, hogy megnyugosznak. Az ítélet jogerős.

Kmf.

Balog Ambrus,
lelkészi elnök.

Gróf Tisza István,
világi elnök.

Szabó Lajos,
jegyzőkönyvvezető“.

84. *Jegyzőkönyv*, felvétetett Nagyszalontán, 1911. évi április hó 21-én, a nagyszalontai református egyházmegye rendes bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak ülésében.

Jelen voltak a bíróság részéről: gróf Tisza István egyházmegyei gondnok, mint tárgyalást vezető elnök, Balog Ambrus esperes, mint társelnök; Bagdi János, Böszörményi Lajos, Csécsi Imre, Nagy Imre, Széll Kálmán lelkészi, dr. Balogh Elek, gróf Tisza Kálmán világi tanácsbírák.

Ügyészség részéről: dr. Szarka Sándor egyházmegyei ügyész. Jegyzőkönyvvezető: Tatár Balázs. Előadó: Szabó István.

Felek részéről: Ifj. sz. Gaál Lajos panaszos és megbízottja Hadházy Kálmán ügyvéd.

Tárgyalás alatt van ifj. sz. Gaál Lajos felebbezése a mezőgyáni egyház egyházközségi bíróságának elmarasztaló végzése ellen.

Elnök az ülést megnyitja s miután felhívására érdekeltségi és illetékességi kifogást senki sem jelentett be, megállapítja, hogy az egyházmegyei fegyelmi bíróság érdektelen tagjai kellő számmal vannak jelen s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Az ügy érdemleges tárgyalása elrendeltetvén, Szabó István előadó ismerteti az ügyet. Ezután elnök felhívja a jelenlevő panaszost és annak jogi képviselőjét, hogy az ügyre vonatkozó előterjesztéseiket tegyék meg. Ifj. sz. Gaál Lajos vallja, hogy vele az elmarasztaló ítéletet csak szóval közölték s ő rögtön kijelentette, hogy abban meg nem nyugszik s az ellen felebbezni fog. Hadházy Kálmán ügyvéd, mint ifj. sz. Gaál Lsjos jogi képviselője tanúkkal kívánja igazolni, hogy ifj. sz. Gaál Lajost a lelkész megsértette, midőn róla többek előtt így nyilatkozott : „Ez is itt van, csak tátja a száját, küldhettek volna okosabb embert". Kéri erre nézve a tanúk kihallgatását.

Erre elnök a tárgyalást felfüggeszti s zárt tanácskozás után nyilt űlésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

végzését :

A nagyszalontai református egyházmegye rendes bírósága, mint fegyelmi bíróság, a lelkész által használt kifejezések bizonyítására a tanúk kihallgatását nem rendeli el.

Indokolás.

A sértő kifejezések használatát — lényegtelen eltéréssel — a lelkész is beismeri s így annak tanúkkal való igazolása felesleges.

Ezután a bíróság újra áttér az ügy érdemleges tárgyalására. Egyéb előadni valója a panaszosnak, sem jogi képviselőjének nincsen.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tárgyalás után nyilt űlésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

ítéletét :

A nagyszalontai református egyházmegye rendes bírósága, mint fegyelmi bíróság, a mezőgyáni egyházközségi bíróság ítéletét megsemmisíti s utasítja a presbyteriumot, hogy ifjabb sz. Gaál Lajos lemondása tárgyában hozzon érdemleges határozatot, azt nevezettel írásban közölje s figyelmeztesse, hogy e határozat ellen az egyházmegye közgyűléséhez az I. t.-c. 120. §-a alapján a lelkész-elnökhöz beadandó felebbezéssel élhet.

Indokok.

A mezőgyáni presbyteriumnak sem mint presbyteriumnak, sem mint egyházközségi bíróságnak eljárása nem törvényszerű,

nem következetes. A presbyteriumnak január 23-án e tárgyban hozott első határozata nem kategorikus, nem határozott. Mert ahelyett, hogy egyenesen kimondaná, elfogadja-é vagy nem ifj. sz. Gaál Lajos lemondását, nagy enyhén ennyit mond, hogy ez alkalommal nem veszi tudomásúl egyházfi lemondását és ezt azzal indokolja, hogy személyes tudomással bir arról, hogy lemondását felingerült állapotban adta be. Majd ily érzelmi motivumokat sző be : időt kíván neki adni a meggondolásra és arra, hogy lelkészt kövesse meg s lelkésszel kibéküljön, egyházfi tisztét, mint jó keresztyénhez illik, híven töltse be.

Azt nem lehet tudni, hogy Gaál Lajos miért kövesse meg a lelkészt, hiszen ő éppen azzal az indokolással adta be lemondását, hogy őt a lelkész megsértette. A presbyteriumnak március 6-án hozott második, méginkább április 24-én hozott harmadik határozata pedig az V. t.-c. 34. §. A) 1. és 4. pontja alapján Gaál Lajos ellen kötelességszegés, ellenszegülés és engedetlenség miatt a fegyelmi eljárás megindítását egyhangúlag kimondja. Itt van a presbyterium nagy tévedése, itt ejti ki kezéből a fonalat ; ahelyett, hogy a lemondás tárgyában érdemleges határozatot hozott volna melyet Gaál Lajossal közölve, figyelmeztette volna azt az egyházmegyei közgyűlésre való felebbezési jogára, ahelyett, hogy bevárta volna a lehetővé tett felebbezés után az ügynek a felső fórumok előtt való lefolyását, egyszerűen egyházközségi bírósággá alakul át s mint ilyen mond ítéletet. Így zárta el a presbyterium az ügy előtt a fokozatosság útját, így csinált a tiszta közigazgatási ügyből házilag fegyelmi ügyet.

Ennyi indokolás elég is volna a mezőgyáni egyházközségi bíróság ítéletének feloldására, mert a szabálytalan eljárás épp úgy lerontja önmagát, mint a hibás alapon emelt épület magától összedől. De bíróságunk figyelmét felköltik még az előtte fekvő iratok némely pontjai, melyek mellett nem lehet észrevétel nélkül elmenni.

Gaál Lajos azzal vádolja a mezőgyáni presbyteriumot, hogy az a lelkész vezetésével valósággal útazik a meglett korú vagyonosabb polgárokra. Bíróságunk ezt nem mondja, csak nagyon feltűnő előtte a mezőgyáni presbyterium azon eljárása, hogy 1909 januárban D. Bugyi Imrét, egy 37 éves özvegy embert választott meg egyházfinak, s miután ez az állást el nem fogadta, 40 korona felmentési díjban marasztalta el. 1910 januárban pedig Gaál Lajos 40 éves embert választotta egyházfinak, akit lemondásának tudomásúl nem vétele után szintén 40 korona pénzbüntetésre ítélt. Hát az nem tűnik fel visszásnak a presbyterium előtt, hogy fiatalabb presbyterek mellett idősebb egyházfi szolgáljon ? Holott presbyter : öreg, az egyházfi szóban pedig az ifjúság fogalma rejlik.

Hát Mezőgyánban, ahol évenként 12—14 házasság köttetik, nem volna módjában a presbyteriumnak a 24—30 éves fiatal házasok közül — akik talán vágynak is arra — választani egyházfit, nem pedig a 37—40 éves emberek közül, akik, mint a jelen két példa is mutatja, nem akarnak egyházfiak lenni. A presbyterium azt mondja a nyilatkozatában, hogy ha a 40 korona felmentési díj nem volna, abszolute nem kapna a presbyterium senkit az egyházfi tisztre, de így legalább tudjuk az egyháztagokat szorítani e tisztségre. Valóban leszögezésre méltó tény, hogy Mezőgyánban csak megfélemlítéssel lehet egyházfit fogni. Képzelhető, hogy az ilyen egyházfi milyen lélekkel szolgál az Urasztala mellett. Nem helyesebb volna-é, ha már másképen nem lehet, rendes, tisztességes fizetéssel felkelteni az érdeklődést, a vágyakozást az egyházfi állás iránt ? Az egyházközségi bíróság az V. t.-c. 35. §. *c*) pontja szerint rótta ki a 40 korona pénzbüntetést, ez a *c*) pont pedig azt mondja, hogy fegyelmi büntetés a „pénzbüntetés, mely az egyházi hivatalnok évi fizetésének egyötödét meg nem haladhatja". Ha már az egyházfit hivatalnoknak tekintjük is, aligha van annak Mezőgyánban 200 kor. fizetése. Úgyde akkor mi alapon ítélte az egyházközségi bíróság Gaál Lajost 40 koronára ? Régi gyakorlat és a presbyterium határozata alapján, mondja elébb a tárgyalási jegyzőkönyv. Csakhogy ez meg ellenkezik a törvénnyel, mert az I. t.-c. 110. §. utolsó mondatában ez áll : a felmentési díjat minden egyházmegye szabályrendeletben állapítja meg. A mi egyházmegyénk a 49—1907. III. *f*) pont utolsó bekezdésében a felmentési díjat az egyházfiakra 20 koronában állapította meg. Így tehát törvénytelen volt 1909-ben D. Bugyi Imrének 40 korona felmentési díjban való elmarasztalása és jogtalan volt tőle ez összegnek elfogadása és törvénytelen volt sz. Gaál Lajosnak 1910-ben 40 koronára való elítélése.

Az említett körülmények kisebb-nagyobb mértékben befolyással voltak bíróságunk ítéletének kialakulására, mely szerint az ügy törvényszerű mederbe való terelése céljából a mezőgyáni községi bíróság ítéletét megsemmisíteni s a presbyteriumot új eljárás megindítására útasítani kellett.

Elnök felhívja a jelenlevő panaszost az iránt való nyilatkozattételre, hogy az ítéletben megnyugszik-e ? Panaszló az ítéletben megnyugszik.

Elnök elrendeli, hogy a jelen nem levő panaszlottal az ítélet hiteles másolatban közöltessék.

Balog Ambrus,
lelkészi elnök.

Kmf.

Gróf Tisza István,
világi elnök.

Tatár Balázs,
jegyzőkönyvvezető".

85. *Jegyzőkönyv*, felvétetett Nagyszalontán 1911. évi április hó 21. napján a nagyszalontai református egyházmegye rendes bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak ülésében.

Jelen voltak: gróf Tisza István egyházmegyei gondnok, mint tárgyalást vezető elnök, Balog Ambrus esperes, mint társelnök; Széll Kálmán, Nagy Imre, Böszörményi Lajos, Csécsi Imre, Bagdi János lelkészi-, dr. Balogh Elek, gróf Tisza Kálmán, Hadházy Kálmán világi tanácsbírák; ügyészség részéről: dr. Szarka Sándor egyházmegyei ügyész; jegyzőkönyvvezető: Szabó István; felek részéről nem jelent meg senki.

Tárgyalás alatt van Nagy P. István komádii lakos, mezőgyáni legelőbérlőnek a mezőgyáni rendkivüli egyházi adó kivetése ellen beadott felebbezése, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitja s miután felhívására érdekeltségi és illetékességi kifogást senki sem jelentett be, megállapítja, hogy az egyházmegyei közigazgatási bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Az ügy érdemleges tárgyalása elrendeltetvén, Nagy Imre előadó ismerteti az ügy állását. Ennek megtörténte után elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyilt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

ítéletét:

Felebbező a reá kirótt rendkívüli egyházi adó fizetése alól felmentetik.

Indokok.

A beadott felebbezésből, a presbyterium nyilatkozatából, valamint a becsatolt adókönyv-kivonatból tényállásként megállapítható, hogy felebbező Mezőgyán község területén sem lakással, sem ingatlannal nem bir, hanem olyan foglalkozást űz, amely miatt harmadosztályú kereseti adóval lett megróva.

A mezőgyáni református egyház presbyteriuma őt a harmadik iskola felállítása miatt 103 korona 04 fillér rendkivüli egyházi adóval rótta meg, alapul véve a reá kirótt 248 korona 40 fillér állami adót.

Ez a rendkivüli adókivetés azonban törvénytelen, s így felebbező az alól felmentendő, mert:

Az egyházi törvények III. t.-cikke kétféle adót ir elő és pedig: a rendes és rendkivűlit.

A rendes adót a hivatolt törvénycikk 10. §-a rendelkezéséhez képest fizetni tartoznak az egyháztagok, akik:

a) az egyházközség terűletén rendes lakással birnak;

b) azok, akiknek az egyházközség terűletén ingatlanuk van, habár nem is laknak ott, végül :

c) azok, akiknek az egyházközség terűletén valamely iparüzletük van, avagy olyan hasznot hajtó foglalkozást űznek, amely után állami adóval vannak megróva, habár nem is laknak az egyházközség területén.

A rendkivűli egyházi adó fizetésére a hivatolt törvénycikk 18. §-a szerint csak a terűleten rendes lakással biró egyháztagok, s azok kötelezhetők, akik a terűleten ingatlannal birnak.

Ez a hivatolt két §. figyelmes egybevetéséből állapítható meg, miután a törvény egész világosan erről nem rendelkezik.

A rendes egyházi adó fizetésére mindazok kötelesek, akik a 10. §-ban felsorolva vannak, a rendkivűli egyházi adófizetésre pedig csak a 10. §. *a*) és *b*) pontjaiban felsoroltak.

Ha a törvényhozó azt akarta volna, hogy a rendkivűli egyházi adót mindazok fizessék, akik a rendest fizetik, az esetben elég lett volna a 10. §-ra való egyszerű hivatkozás, s nem kellett volna az ingatlannal birókat külön megemlíteni. Hogy ezt mégis így tette, ebből az következik, hogy a rendkivűli adóval az egyház terűletén lakó egyháztagokon kivűl csak az ingatlannal birókat kívánta megterhelni. Ez különben érthető is, mert az, aki az egyház terűletén ingatlannal bir, mindenesetre jobban van érdekelve az egyház épitkezése s egyéb befektetéseiben, mint az, aki csak ideig-óráig űz a terűleten hasznothajtó adó alá eső foglalkozást.

De ez következik a 17. §. azon rendelkezéséből is, hogy a rendkivűli szükségletet magában foglaló költségvetést a 10. §. *b*) pontjában megjelölt egyháztagokkal külön közölni rendeli s nem teszi ugyan ezt a *c*) pont alatt felsoroltakkal, holott a külön közlésre szolgáló indok ezekkel szemben is fennforog.

Felebbező a mezőgyáni református egyház területén sem rendes lakással, sem ingatlannal nem bir, tehát a fenti indokokból rendkivüli adóval meg nem róható.

Ügyész megnyugszik ; elnök elrendeli, hogy a jelen nem volt feleknek az ítélet hiteles kiadványa kézbesittessék.

Kmf.

Balog Ambrus,
lelkészi elnök.

Gróf Tisza István,
világi elnök.

Szabó István,
jegyzőkönyvvezető.

86. *Jegyzőkönyv*, felvétetett Nagyszalontán, 1911. évi április 21. napján a nagyszalontai református egyházmegye rendes bírósságának, mint közigazgatási bírósságnak űlésében.

Jelen voltak a bíróság részéről : gróf Tisza István, mint tár-

gyalást vezető elnök ; Balog Ambrus esperes, mint társelnök ; Széll Kálmán, Szabó István, Nagy Imre, Bagdi János, Hadházy Kálmán, Böszörményi Lajos, dr. Balogh Elek, gróf Tisza István és Csécsi Imre egyházmegyei tanácsbírák. Ügyészség részéről : dr. Szarka Sándor egyházmegyei ügyész. Jegyzőkönyvvezető : Szabó Lajos. Felek részéről : Kutassi Ferenc és Asztalos Ferenc panaszosok, a berekböszörményi presbytérium megbízásából és képviseletében : Horváth János presbyter.

Tárgyalás alatt van Kutassi Ferenc és Asztalos Ferenc berekböszörményi tanítóknak a berekböszörményi presbyterium ellen a tandíjváltság miatt emelt panasza, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitja s miután felhívására érdekeltségi és illetékességi kifogást senki sem jelentett be, megállapítja, hogy az egyházmegyei közigazgatási rendes bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Az ügy érdemleges tárgyalása elrendeltetvén, Csécsi Imre előadó ismerteti az ügy állását, melynek megtörténte után Kutassi Ferenc és Asztalos Ferenc előadják, hogy a tandíjat ők eddig természetben kapták, állításuk bizonyítására beterjesztik a berekböszörményi presbyterium 1909 szeptember 26. 5. sz. határozatát s kérik útasítani a berekböszörményi presbyteriumot, hogy azt ezután is természetben szolgáltassa ki, mivel a váltságdíj szerinti fizetéssel ők érzékenyen károsulnak. Horváth János, mint a presbyterium képviselője, panaszos tanítókat panaszukkal az E. T. I. t.-c. 45. §-a alapján, — mint panasszal elkésetteket — elútasítani kéri.

Jelen volt feleknek több előadni valójuk nem volt, elnök a tárgyalást berekeszti, zárt tanácskozás után nyilt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

ítéletét :

Egyházmegyénk bírósága, mint közigazgatási bíróság a berekböszörményi presbyterium 1910. évi március 6-án hozott 3. sz. határozata ellen Kutassi Ferenc és Asztalos Ferenc tanítók által beadott felebbezést és panaszt, mely 1911 március 20-án kelt, az E. T. I. t.-c. 45. §-a alapján, mint elkésettet visszaútasítja.

Indokolás :

Elkésett, de még ha el nem késett volna is, felebbező tanítók a javadalmi jegyzőkönyv kiállítása alkalmával megállapított érté-

kelés ellen panaszkodnak, holott a régi díjlevelek és javadalmi jegyzőkönyvek összehasonlításából kitűnik, hogy a javadalmi jegyzőkönyvek javukra jóval nagyobb értékeket állapítanak meg, mint a díjlevelek.

Az értékelés ellen az általuk is aláírt javadalmi jegyzőkönyv felvételekor lehetett és kellett volna felszólalniok, panasszal élniök, de mert ezt elmulasztották, most meg kell nyugodniok a következményekben.

Panaszukat ez okok alapján is el kellett volna útasítani. Presbyterium képviselője megnyugszik az ítéletben, panaszosok felebbezést jelentenek be.

Kelt mint fent.

Balog Ambrus,
lelkészi elnök.

Tisza István,
világi elnök.

Szabó Lajos,
jegyzőkönyvvezető.

87. *Jegyzőkönyv*, felvétetett Nagyszalontán, 1911. évi április hó 21-ik napján a nagyszalontai református egyházmegye rendes bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak üléséről.

Jelen voltak a bíróság részéről: gróf Tisza István egyházmegyei gondnok, mint tárgyalást vezető elnök, Balog Ambrus esperes, mint társelnök; Bagdi János, Böszörményi Lajos, Csécsi Imre, Nagy Imre, Széll Kálmán lelkészi-, dr. Balogh Elek, Hadházy Kálmán, gróf Tisza Kálmán világi tanácsbírák.

Ügyészség részéről: dr. Szarka Sándor egyházmegyie ügyész.

Jegyzőkönyvvezető: Tatár Balázs.

Felek részéről nem jelent meg senki.

Tárgyalás alatt van Tokaji Géza felebbezése a körösszegapátii református presbyterium által kirótt egyházi adó ellen.

Elnök a gyűlést megnyitja, s miután felhívására érdekeltségi és illetékességi kifogást senki sem jelentett be, megállapítja, hogy az egyházmegyei közigazgatási bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen, s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Az ügy érdemleges tárgyalása elrendeltetvén: gróf Tisza Kálmán előadó mindenek előtt bejelenti, hogy az utolsó percben a felebbező unokafivére egy terjedelmes folyamodványt adott be hozzá, melynek egyik melléklete Tokaji Géza felebbezésének visszavonása. Maga a folyamodvány az ügy érdemét nem érinti, de arra nézve kéri a bíróság döntését, hogy a csak mellékletként csatolt visszavonást a bíróság tekintetbe akarja-é venni vagy sem?

A bíróság egyhangú határozattal kimondja, hogy a felebbezés visszavonását tekintetbe nem veszi, mert az nem a rendes úton

és formában, hanem csak mint az ügyre nem tartozó, s az ügyben nem érdekelt egyén folyamodványának melléklete adatott be.

Ezután az előadó ismerteti az ügy állását, minek megtörténte után elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyilt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

ítéletét :

Egyházmegyénk bírósága, mint közigazgatási bíróság Tokaji Géza felebbezésének helyt ad s elrendeli, hogy Tokaji Gézáról a reá kirótt 40 korona 65 fillér iskolaépítési költségből a földbirtok után kivetett 25 korona 60 fillér, a legelő után kivetett 12 korona 80 fillér, összesen 38 korona 40 fillér rendkívüli egyházi adó leírassék.

Indokolás :

Az iratok szerint nyilvánvaló, hogy a földbirtok után kivetett adó 1910 október havától 1911. év végéig folyó időre szól s nyilvánvaló, hogy felebbező 1910 szeptember óta földbirtokkal nem bir.

Minthogy pedig az adókivetésre a megfelelő alap hiányzik : felebbező panasza alapos, a reá kirótt adó alól fel kellett menteni.

Mivel a felek nem jelentek meg : az ítéletet velük írásban közli bíróságunk.

K. m. f.

Balog Ambrus,
lelkészi elnök.

Tisza István,
világi elnök.

Tatár Balázs,
jegyzőkönyvvezető.

88. *Jegyzőkönyv*, felvétetett Nagyszalontán, 1911. évi április hó 21-én a nagyszalontai református egyházmegyei rendes bíróságnak, mint közigazgatási bíróságnak ülésében.

Jelen voltak : gróf Tisza István egyházmegyei gondnok, mint tárgyalást vezető elnök ; Balog Ambrus esperes, mint társelnök ; Széll Kálmán, Bagdi János, Csécsi Imre, Nagy Imre, Böszörményi Lajos, Hadházy Kálmán, dr. Balogh Elek, gróf Tisza Kálmán és Szabó István egyházmegyei tanácsbírák. Ügyészség részéről : dr. Szarka Sándor. Jegyzőkönyvvezető : Szabó Lajos. Felek részéről nem jelent meg senki.

Tárgyalás alatt van Pesti Károly tenkei lakos, egyháztag adófelebbezése, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitja s miután felhívására érdekeltségi és illetékességi kifogást senki sem jelentett be, megállapítja, hogy az egyházmegyei közigazgatási bíróság szabályszerűen megalakult.

Az ügy érdemleges tárgyalása elrendeltetvén, dr. Balogh Elek előadó ismerteti az ügy állását; miután elnök a tárgyalást berekeszti, zárt tanácskozás után nyilt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

ítéletét:

Egyházmegyénk rendes bírósága, mint közigazgatási bíróság, Pesti Károly tenkei lakos, egyháztag által a tenkei presbyterium 26—1911. sz. alatt hozott határozata ellen beadott felebbezését, — melyben azt kéri, hogy IV. osztályú kereseti adója után ne róvjanak rá egyházi adót, — elútasítja.

Indokolás.

A tenkei egyház adókivető bizottsága egyházi törvényeink pontos megtartásával rótta ki Pesti Károlyra, mint tenkei egyháztagra az őt 1911. évre terhelő 21·96 korona állami adója alapján személyi egyházi adó címén a 6, vagyoni egyházi adója címén pedig a 2 korona 40 fillért, összesen 8·40 koronát. Egyházi törvényeink III. t.-c. 10. §-a szerint tartozik minden egyháztag egyházi adót fizetni; felebbező panaszában maga is beismeri, hogy 21·96 korona állami adót fizet; még ha megállana is felebbező azon érvelése, hogy van egy miniszteri rendelet 1878. évi július 12-ről, mely szerint az állami hivatalnokokat hivataluk után járó jövedelmükre iskolai adóval megróni nem lehet, ezzel szemben van a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek 1887. június 23. 23,100. szám alatt kiadott rendelete, — amelyre hivatkozik a tenkei presbyterium is, — ennek értelmében az állami hivatalnokokat a felekezeti iskolai s az egyházi adó fizetése alól nem menti fel.

Mindezen indokok alapján Pesti Károly tenkei lakos, egyháztagot felebbezésével, — mely minden alapot nélkülöz, — el kellett útasítani.

Elnök elrendeli, hogy az ítélet hiteles kiadmánya feleknek kézbesíttessék.

Kelt mint fent.

Balog Ambrus,
lelkészi elnök.

Gróf Tisza István,
világi elnök.

Szabó Lajos,
jegyzőkönyvvezető.

A közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítette a 81. szám alatt kiküldött jegyzőkönyvhitelesítő bizottság;

a bírósági űlés jegyzőkönyveit hitelesítette az egyházmegyei bíróság elnöksége.

Ezen 1—88. számból jegyezte:

Szabó István lelkészi főjegyző az 1—3., 5—10., 14., 15., 18., 22., 54., 56., 59., 65., 66., 77., 81., 82., 85. számot;

Fogarassy Bálint lelkészi aljegyző a 19—21., 55., 57., 58., 60., 76., 79., 80. számot;

Tatár Balázs világi főjegyző a 23—52., 61—64., 84., 87. számot;

Szabó Lajos világi aljegyző a 4., 11—13., 53., 67—75., 78., 83., 86., 88. számot;

Perecz István számvevőszéki előadó a 16. számot;

Kassay Béla tanügyi bizottsági előadó a 17. számot.

Mindezen számoknak — a bírósági ügyek kivételével — az illetők előadói is voltak.

Tárgymutató.

Imádság és a gyűlés megnyitása után.
1 A gyűlés képviselőinek igazolása. Sz. I.
2. Jelentés a meg nem jelent tagokról. Sz. I.
3. A tanácskozás sorrendjének megállapítása. Sz. I.
4. Tanítók eskütétele. Sz. L.
5. Esperesi jelentés a valláserkölcsi és anyagi állapotról. Sz. I.
6. Esperesi jelentés az elnökileg elintézett ügyekről. Sz. I.
7. Dr. Erőss Lajos püspök halála feletti részvét kifejezése. Sz. I.
8. Széll Kálmán üdvözlése lelkészi szolgálata 50 éves évfordulóján. Sz. I.
9. Patóh Károly üdvözlése lelkészi szolgálata 50 éves évfordulóján. Sz. I.
10. Esperesi jelentés a skontró ügyekről. Sz. I.
11. Esperesi számadás a továbbított pénzekről. Sz. L.
12. Számadás a közigazgatási pénztárról. Hátralékok. Sz. L.
13. *a*) 1911. évi egyházmegyei költségelőirányzat. Sz. L.
13. *b*) Számadás az adócsökkentési segélyekről. 1910. év II. fele. Sz. L.
14. Számadás az 1910. évi közalapi járulékokról, az 1911. évi járulékok kirovása. Bizottság választása. Sz. I.
15. 1910. évi számadás az egyházmegyei lelkész-gyámintézeti pénztárról. Sz. I.
16. Számvevőszék jelentése. P. I.
17. Tanügyi bizottság jelentése. K. B.
18. Egyházkerületi képviselők választása. Sz. I.
19. Missiói bizottság jelentése. *A*) Missiói jelentések tervezete. F. B.
20. Missiói bizottság jelentése. *B*) Jelentés a 3 missiói körről. F. B.
21. Magyarcsékei segédlelkészi állás szervezése. F. B.
22. Debreczeni egyházmegye átírata az iskolai autonomiáról. Sz. I.
23. Alapító-levelek kiállítására vonatkozó indítvány. T. B.
24. Aradi egyház alapító-levelei. T. B.
25. Ágyai „ „ „ T. B.
26. Szintyei leány „ „ „ T. B.
27. Árpádi „ „ „ T. B.
28. Bajji „ „ „ T. B.
29. Belényesújlaki „ „ „ T. B.
30. Borossebesi „ „ „ T. B.
31. Erdőhegyi „ „ „ T. B.
32. Feketegyarmati „ „ „ T. B.
33. Geszti „ „ „ T. B.
34. Gyantai „ „ „ T. B.
35. Gyoroki „ „ „ T. B.
36. Kisperegi „ „ „ T. B.

37. Németperegi leány egyház alapító-levelei. T. B.
38. Komádii „ „ „ T. B.
39. Körösszegapátii „ „ „ T. B.
40. Mezőgyáni „ „ „ T. B.
41. Nagyzerindi „ „ „ T. B.
42. Pankotai „ „ „ T. B.
43. Radnalippai „ „ „ T. B.
44. Remetei „ „ „ T. B.
45. Sarkadi „ „ „ T. B.
46. Szemlaki „ „ „ T. B.
47. Szentleányfalvai „ „ „ T. B.
48. Tenkei „ „ „ T. B.
49. Ugrai „ „ „ T. B.
50. Sonkolyosi „ „ „ T. B.
51. Jánosfalvai leány „ „ „ T. B.
52. Tenkei „ „ „ T. B.
53. Tanítói segély-egylet számadása 1000 korona alapról. Sz. L.
54. Nagyváradi tanítónőképző és internátus 1910. évi számadása és 1911. évi költségelőirányzata. Sz. I.
55. Jelentés a nyégerfalvai missiói központ tervezetéről. F. B.
56. Kalvineum részére segély. Sz. I.
57. Egri egyház kérelme. F. B.
58. Népiskolai tőkesegély kérvény. Mezőgyán. F. B.
59. Körmösdi pusztán — k.-apáti-i — vallástanítás ügye. Sz. I.
60. Takarékmagtári alapszabályok. Feketetót. F. B.
61. Zsadányi telekvásárlás és kölcsön engedély. T. B.
62. Magyarcsékei telekvásárlás. T. B.
63. Tenkei adás-vételi szerződések. T. B.
64. Anti egyház telekkönyvéből a Horváth-telek kibocsátása. T. B.
65. Nagyzerindi lelkészi díjlevél. Sz. I.
66. Mezőbajji lelkészi díjlevél. Sz. I.
67. Mezőbajji tanítói díjlevelek. Sz. L.
68. Berekböszörményi „ „ Sz. L.
69. Belényesújlaki „ „ Sz. L.
70. Magyarhomorogi „ „ Sz. L.
71. Sarkadkeresztúri „ „ Sz. L.
72. Vadászi „ „ Sz. L.
73. Várasfenesi „ „ Sz. L.
74. Mezősasi „ „ Sz. L.
75. Tanítói díjlevelek sürgős kiállítása tárgyában intézkedés. Sz. L.
76. Rendkívüli adókulcs pótlása. Mezőgyán. F. B.
77. Más vallású iskolakötelesek tandíja. Mezőgyán. Sz. I.
78. Felebbezés a vadászi egyházközségi közgyűlés határozata ellen és 9000 korona kölcsön felvételére engedély. Sz. L.
79. Szapáryliget fiókegyházzá alakulása. F. B.
80. A körösszegapátii presbyterium határozata ellen Tokay Elek felebbezése. F. B.
81. Jegyzőkönyvhitelesítő bizottság küldése. Sz. I.

Bírósági ügyek.

82. Juhász K. panasza a mezőgyáni lelkész és presbyterium ellen. Sz. I.
83. Faragó M. és társai felebbezése a berekböszörményi presbyterium-választás ellen. Sz. L.
84. Gál Lajos felebbezése a mezőgyáni elmarasztaló végzés ellen. T. B.
85. Nagy István komádii lakos felebbezése a mezőgyáni rendkívüli adókivetés ellen. Sz. I.
86. Asztalos Ferenc és Kutassi Ferenc tanítók felebbezése a berekböszörményi presbyterium határozata ellen. Tandíj váltság. Sz. I.
87. Tokaji Géza felebbezése a körösszegapátii rendkívüli egyházi adó ellen. T. B.
88. Pesti Károly felebbezése a tenkei egyházi adó ellen. Sz. I.

Melléklet a 16. jegyzőkönyvi számhoz. b)

KIVONAT

a nagyszalontai ref. egyházmegyei számvevőszék 19..... tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből.

Felülvizsgálat alá vétetett a .....i ref. egyház.....évi ..... gondnok által vezetett, az egyháztanács által megvizsgált s helyben hagyott közpénztári és pénzalapokról szóló számadása, melyet a számvevőszék tételenként megvizsgálván s a csatolt okmányok által kellően igazoltnak találván:

Jóváhagyásra ajánl az egyházmegyei közgyűlésnek.

A gondnoki napló	korona	fill.
összes bevétele:		
„ kiadása:		
maradványa:		
Egyházi adóhátralék:		
Forgó tőke:		
Adósság:		
Fizetetlen köztartozás:		
Lelkészi fizetés hátr.		
Tanítói „ „		

Pénzalapok:	korona	fill.
Takarék magtár:		

.....
számvevőszéki elnök.

.....
számvevőszéki tag.

Az.....év.....tartott egyházmegyei közgyűlésen .....-ik sz. alatt hozott határozattal jóváhagyatott.

.....
esperes.

Melléklet a 16. jegyzőkönyvi számhoz.

SZÁMADÁS

az 1910. évben befolyt és a nyugdíjintézet pénztárába ugyanazon évben beszolgáltatott járulékokról és adományokról.

Sorszám	Törzskönyvi lapszám	Az egyházközség (törzskönyvszerinti sorrendben) és a nyugdíj-, illetve gyámintézeti tag neve	I.	II. Hátralék vagy túlfizetés az előző 1909. év végén						III. Előírás a folyó 1910. évre						IV. Pótelőírás vagy törlés						V. Összes tartozás (a II., III. és IV. számlák összege)							VI. Befizetés a folyó 1910. évben							VII. Hátralék vagy túlfizetés az 1910. év végén						
				Belépési járulék		Évi tagsági díj		Kamat és késedelmi kamat		Belépési járulék		Évi tagsági díj		Kamat és késedelmi kamat		Belépési járulék		Évi tagsági díj		Kamat és késedelmi kamat		Belépési járulék		Évi tagsági díj		Kamat és késedelmi kamat		Fentartási járulék		Késedelmi kamat		Összesen		Belépési járulék		Évi tagsági díj		Kamat és késedelmi kamat		Fentartási járulék		Késedelmi kamat		Pereselypénz		Belépési járulék		Évi tagsági díj		Kamat és késedelmi kamat		Fentartási járulék		Késedelmi kamat	
				K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
1	1	Ant										188	10	70	16			40	09			188	10	70	16			40	09			298	35																						
2	2	Arad										279	82	115	71			66	12			279	82	115	71			66	12			461	65	8	20																		
3	3	Arad										247	63	80	85	29	72	46	20			404	40	247	63	80	85	29	72	46	20			404	40																				
4	4	Ágya										142	81	61	68			36	96			241	45	142	81	61	68			36	96			241	45																		
5	5	Fogarassy Bálint										169	34	68	54			39	16			277	04	169	34	68	54			39	16			277	04	1	10																		
6	6	Árpád										190	27	73	86			42	20			306	33	190	27	73	86			42	20			306	33																		
7	7	Bajj										213	19	63	89			36	51	—	97	314	56	142	06	63	89			36	51	—	97	242	43			72	13														
8	8	Belényesújlak										189	82	65	65			37	51			292	98	189	82	65	65			37	51	—	—	292	98																		
9	9	Bélzerind										151	50	120	36			34	39	1	32	307	57	91	57	60	18			34	39	1	32	187	46			59	93	60	18										
10	10	Berekböszörmény										182	13	88	83			50	76	2	12	323	81	157	76	88	83			50	76	2	12	299	47			24	37										3	—
11	11	Borossebes										140	45	58	08			33	19			231	72	140	45	58	08			33	19			231	72					100	50			80	24						
12	12	Csermő												100	50			40	12			220	86							40	12			40	12														
13	13	Erdőgyarak										99	43	57	31			32	75			189	49	99	43	57	31			32	75			189	49			81	52	70				40	—				
14	14	Erdőhegy										118	32	70	—			40	—			228	32	36	80	—	—							36	80														—	20
15	15	Feketegyarmat										188	81	70	42			40	24			299	47	188	81	170	42			40	44			299	67														
16	16	Feketetót										222	38	55	56			31	75			309	69	222	38	55	56			31	75			309	69														
17	17	Fenes										127	13	67	42	15	26	38	52			248	33	127	13	67	42	8	31	38	52			241	38							6	95						
18	18	Könyves János										167	91	72	59			41	48			281	98	167	91	72	59			41	48			281	98	1	—														
19	19	Gyanta										335	62	306	57			79	12	40	76	762	07	247	13	56	04			39	56	40	76	378	49	5	—	88	48	255	63			39	56						
20	20	Gyarak										147	74	58	55			33	46			239	75	147	74	58	55			33	46			239	75	2	—														
21	21	Harsány										117	95	67	48			38	56			223	99	117	95	67	48			38	56			223	99	1	82														
22	22	Kispereg										518	56	133	97			76	55			729	08	518	56	133	97			76	55			729	08														
23	23	Komádi										274	73	116	13			66	36			457	22	274	73	116	13			66	36			457	22														
24	24	Körösszegapáti												44	38			35	50			80	88			44	38			43	—	20	—	87	58														
25	25	Kötegyán										239	01	87	43			49	96			376	40	239	01	87	43			49	96			376	40														
26	27	Mezőgyán										214	94	83	44			47	68			346	06	214	94	83	44			47	68			346	06														
27	28	Mezősas										214	60	70	70			40	40			325	70	214	60	70	70			40	40			325	70														
28	29	Nagyszalonta										946	34					71	80			1018	14	946	34					71	80			1018	14	6	12												
29	30	Nagyszalonta										389	73	125	65			71	80			587	18	389	73	125	65			71	80			587	18														
30	31	Nagyzerind										256	58	80	01			45	72			382	31	256	58	80	01			45	72			382	31														
31	32	Okány										246	61	91	98			52	56			391	15	246	61	91	98			52	56			391	15														
32	33	Pankota										208	69	64	03			36	59			309	31	208	69	64	03			36	59			309	31														
33	35	Remete										122	70	63	08			36	05	—	60	222	43	122	70	63	08			36	05	—	60	222	43														
34	36	Sarkad										412	16	140	—			80	—			632	16	412	16	140	—			80	—			632	16														
35	37	Sarkad					tul. fiz.					90	12	35	—	10	82	20	—			133	56	78	56	35	—			20	—			133	56														
36	38	Sarkadkeresztúr										170	77	63	70			36	40			270	87	170	77	63	70			36	40			270	87														
37	39	Sonkolyos										125	33	64	46	15	04	37	98			253	52	34	94	64	46	10	44	37	98	—	27	148	09			90	39					15	04						
38	40	Szakál										214	46	59	82			34	18			308	46	31	45					34	18			65	63			183	01	59	82								
39	41	Szemlak										171	01	62	78			35	68			269	67	33	01					35	88			68	89	—	87	138	—	62	78								
40	42	Szentleányfalva										168	87	74	70			42	69			286	26	168	87	74	70			42	69			286	26														
41	43	Tamaszda										272	65	65	26			37	29	1	57	376	77	272	65	65	26			37	29	1	57	376	77														
42	44	Tárkány										399	22	68	67			39	24			507	13	399	22	68	67			39	24			507	13	—													
43	45	Tenke										163	04	79	52			45	41			373	60	163	04	79	52			45	44			288	—			85	60										
44	46	Ugra										218	61	79	52			45	41			373	60	163	04	79	52			45	44			288	—			85	60										
45	47	Zsadány										220	38	77	63			44	36			342	37	220	38	77	63			44	36			342	37	1	32														
46	48	Nagy Benjámin												49	70			39	76			89	46			49	70			39	76			89	46														
47	49	Vadász										136	67	64	89			37	08			238	64	136	67	64	89			37	08			238	64														
48	50	Vass Jenő										181	78	31	53	29	08	18	01			260	40	181	78	31	53	29	08	18	01			260	40														
49	51	Radna-Lippa																																																
50	52	Lengyel Imre																																															
51	53	Magyarhomorog																																															
52	54	Juhász Imre						77	—			127	05	67	37			38	50					127	05	67	37			115	50	3	55	313	47														
		Összesen		529	24	347	87	10 44 tul. fiz. 2238		204	30	966	27	1341	97	99	92	205	31			1156				1156				51	36	10180	32	3762	84	99	54	2261	61	51	36	16355	74	9356	96	3153	93	77	55	2102	01	51	36	14741	81	27	79	823	43	608	91	21	99	159	80	—	20	tul. fiz.

* 5715/1910. szám.

I. Összes tartozás . . . . . 16,355 kor. 74 fill.
II. Befizetteték . . . . . 14,741 „ 61 „
És túlfizetés . . . . . — „ 20 „
Hátralék összege . . . . . 1,614 „ 13 „
1910. évi tartozás összesen 16,353 kor. 74 fill.
III. Az 1910. évben befizetteték . . . . . 14,741 kor. 61 fill.
És túlfizetteték . . . . . — „ 20 „
Az 1910. évi perselypénz . . . . . 27 „ 79 „
Összesen 14,769 kor. 60 fill.

Ez összegből: 1. az egyházkerületi segély fedezete . . . . . 1,701 kor. 72 fill.
2. a gyámintézeti pénztár „ . . . . . 5,158 „ 72 „
3. Egyes tagok által fizetteték . . . . . 7,882 „ 09 „
4. Perselypénz fedezete . . . . . 27 „ 79 „
Összesen 14,769 kor. 60 fill.

Szóval az összes befizetés tizennégyezer hétszázhatvankilenc korona 60 fillér.
Ez összeg a következő részletekben fizetteték be a Magyar Földhitelintézet pénztárába:

1910. évi március	10-én	7115. számú nyugta szerint		459 kor.	42 fill.
„ április	27-én	12608.	„ „ „	110 „	30 „
„ aug.	5-én	23411.	„ „ „	130 „	23 „
„ október	3-án	28097.	„ „ „	2,285 „	99 „
„ október	31-én	3107.	„ „ „	8,970 „	80 „
„ nov.	12-én	32892.	„ „ „	1,828 „	27 „
„ dec.	3-án	34929.	„ „ „	721 „	63 „
„ dec.	22-én	36453.	„ „ „	262 „	88 „
Összesen				14,769 kor.	60 fill.

Kelt Ugra, 1911 január 11.

Nagy Imre,
e. m. lelkészgyámintézeti pénztárnok.